

BIBL. NAZ
VIII. Emanuele III

Rae

De Marinis

B

559

NAPOLI

1592

220 his

Rev. D. Massimo P. 559

AD SEX PRIMORUM
CÆSARUM
GENEALOGICAM ARBOREM
COMMENTARIA
PIO VI. P. M.
D I C A T A.

Postquam hæsit, Etruræ percat Rubiconem vadato,
Libertas: Jacta est alea. Cæsar ait.

NEAPOLI MDCCLXXXVII.

EX TYPOGRAPHIA SIMONIANA.

SUPERIORUM PERMISSU.

*Aurea ne suscip Boreas in lilia, verno
Tempore, cum Zephyro coniuge Flora colat.*

BEATISSIME PATER

Ptanti mihi jamdiu ,
PATER BEATISSIME , a-
liquam Tibi exhibere
grati animi mei , &
sincerissimi cultus significationem ,

a 2

for-

fortunate accidit , ut Clarissimus literariæ Reipublicæ vir Beneventanus arcta mihi amicitia jamdudum devinctus disertissimum Commentarium in sex primorum Cæsarum e Julia , aliisque familiis intertextis arborem elucubrarit , illudque mihi fecerit facultatem in publicam hominum lucem prodendi . Occasionem libenter arripui , ut probatissimum opus immortalis Nomini tuo consecrarem , & hoc , qualecumque sit , offerrem tibi testimonium pergratæ voluntatis , qua ego , & universa Beneventana civitas plane obstricta est maximis , & innumerabilibus benefici-

neficiis, quæ in eam contulisti . Quot enim sub auspiciatissimo Pontificatu tuo vidimus huic Civitati, & comoda, & ornamenta accessisse? Te quidem auctore ad promovendum cis, & ultra commercium amplissimus Pons ad Calorem fluvium elatus est: nova Civitatis porta, quam Piam e sacratissimo Nomine tuo appellavimus, eleganter exstructa patefacta Nobis fuit; viæ publicæ Civitatis, ac Territorii jam pene detritæ instauratæ, atque in ampliorem formam redactæ; alia denique multa ad civium utilitatem, atque ornamentum instituta. Magna quidem hæc

hæc sunt , & nostris nunquam excident mentibus : Sed aliud longe præstantissimum , quod maximis beneficiis tuis immensum veluti cumulum adjecit , in eo potissime versatur , quod optimum , & Sanctissimum Antistitem Franciscum Mariam Cardinalem Banditi nobis non dico Archiepiscopum , sed vere parentem dedisti . Adeo enim ipse vigilat felicitati nostræ , ut nihil plane sit vel ad æternam hominum salutem , vel ad Domus Dei decorem , vel ad institutionem juventutis procurandam magis accommodatum , quod ille incredibili munificentia , labore ,

ac

ac studio neglexerit . Is Parochialem Ecclesiam , & amplissimas Nosocomii ædes maximo sumptu extruendas curavit : Bibliothecam publicam non paucis , iisque electis Codicibus adauxit : Monasterium jam antea incæptum absolvit , ampliavitque , Virginibus ex instituto Beatæ Angelæ Merici ad Puellarum educationem addixit , illudque salutaribus disciplinis , ac redditibus locupletavit ; Beneventanas Ecclesias , ac præsertim Cathedralem , & alteram S. Bartholomæo nuncupatam sacris donariis ex auro , atque argento liberalissime instruxit ; omnes denique

nique sollicitudines suas , atque opes in nostram confert utilitatem : Quæ omnia , Pater Beatissime , sicut tibi , qui eum nobis amantissime præfecisti , debemus ; ita gratias referre non desumus quam maximas , ac memoriam retinere tot beneficiorum sempiternam . Et quoniam gratissimus animus , quo singuli cives Te prosequuntur , eo , qui par esset , modo ostendi non potest ; ego munusculum hoc in obsequentissimi animi mei testimonium Sanctitati Tuæ dicare sum ausus , tuoque supremo patrocínio subijcere , enixe rogans , ut illud potius offerentis

VO-

voluntate, & clementiæ tuæ magnitudine, quam rei tenuitate metiare. Interim ad pedes tuos provolutus, Apostolicam humillime peto Benedictionem.

Beatitudinis tuæ.

Humill. addictissimusq. famulus, ac subditus
Joannes Baptista Rotundus.

b

$\frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{x}} \right) = \frac{\partial L}{\partial x}$

• 111 •

— *Journal of the American Medical Association*, 1934, 102, 1031.

1. *Chlorophyll a* (Chl *a*)

6

$$\frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{2} \right) = \frac{1}{2}$$

1000

AD JO: BAPTISTAM ROTUNDUM

PATRITIUM BENEVENTANUM.

Storico tandem tollo, ad Genea-
logicam seu primorum Caesarum
Arborem Commentaria, quæ ite-
ratis, & si liceat dicere, impor-
tunis litteris ab invito, & diu reluctante ex-
torfisti, misto. Ea multis ab hinc annis ad
meam solum, meorumque privatam instructio-
nem, illotis, ut dicitur, manibus elaboravi, ut
præ oculis haberem Caesarum inter sese cogni-
tionem, & facilis fieret historiæ centum circi-
ter annorum, Auctorumque, Suetonii præser-
tim, & Taciti intelligentia. Operi occasionem
dedit, quum non parum hæsissem legens Tac-
itum referentem, Prolemaum Mauritanie Re-
gem occisum a Caligula, etsi sui Patris Ger-

manici sobrinum : monstrosus enim , primo aspectu , visus , barbarum Afrum Regem cognatione attingere Claudiam Imperialem Familiam : at cessavit subito admiratio , quum adverti , Jubam ejus Patrem , qui Romæ obses a puero institutus , Romanisque imbutus moribus , duxisse M. Antonii Illviri ex Cleopatra filiam Cleopatram Selenem , sororem consanguineam Antonia Germanici Matris , quam ex Octavia idem Illvir M. Antonius genuerat . Magis hæseram in altero Taciti loco , quum refert , Claudium affinitate sua dignatum Felicem Pallantis fratrem , data illi Drusilla , quam alibi fuisse de Antonia , & Cleopatra domo ais . At mox agnovi eam fuisse Selencis filiam , ac proinde Claudii sobrinam ; unde etiam apparet vera exprobratio Romanorum in Titum , quum ducere vellet Berenicem sororem alterius Drusilla Aristoboli Hebræorum Regis ex Agrippa neptis , secundæ uxoris Felicis , quem Suet. trium Reginarum dicit Virum . Hinc in

Ra

*Rasini Tragædia Titus pauci hæc verba intel-
ligunt, ejus Conjunctos Pallantem nempe, &
Felicem Antonizæ libertos Romæ serviisse ad
Ergastulum inter compedes. Hæc igitur potissi-
mum causa, cur Genealogicam arborem effor-
marem, & in eam Commentaria elucubrarem:
ac nunquam putavi digna, quæ prælis man-
darentur, lucemque viderent, imo ad tenebras
in scrinio blattis rodenda damnarentur. Pro-
inde eam tibi præscribo legem, & conditio-
nem, ne Auctoris, qui personatus, & sub si-
pario latere vult, nomen illi præfigatur, dua-
bus potissimum rationibus, ne in mustaceæ
laureolæ quærere videar, & Momorum, qui-
bus hoc inficetum seculum scatet, morsus vi-
tem; Cæsonis præsertim in Posthumium Al-
binum male græca lingua historias scribentem,
& veniam rogantem exprobrationem. Multa
enim in Commentariis invenies indigesta, nec
suo loco ordinata, multa obscura, quare non
semel usurpare necessum fuerit Judicalem for-
mu-*

mulam N. L., aut græci Pictoris in suis tabulis subscriptionem pingebat ; ut cum de una, duabus, vel etiam tribus Juliis Dictatoris Caesaris sororibus, de duabus Marcellis, & Antoniis agitur ; nam de duabus Octaviis credo demonstratum evidenti Ciceronis testimonio, majorem ex Ancaria, minorem Augustumque ex Accia Octavium suscepisse. Incerta etiam de Favilia, Claudia Pulchra, de abortivo Antonii filio, quem Hor. Sisyphum vocat ; nec quæ de Messalina scriptis mihi faciunt satis ; aliqua prorsus extranea, ut de Catone, ejusque sororibus uterinis Serviliis, uxoribusque ; aliqua diffuso, & luxuriansi stylo, alia jejuno, prout tempus, orium, & memoria materiam sufficiebat. Caesaris etiam Dictatoris vita brevior, nam longam cum duabus dissertationibus de Kalendarii emendatione, & usurarum modo ad æquam metam redacto, mens erat commentariis inferre, etiam ut ad justam molem libellus crederet, sed eas ad umbilicum ducere non vacavit.

vis. Vereor etiam, ne in annorum numeros, quod facile accidit, errores irrepserint, nec exacte sint indicata Auctorum testimonia; mihi enim solum consulebam, quum commentaria, opus per menses, imo annos identidem interruptum, scribebam; secundas tum meditabar curas; at ingravescens senectutis morbis, oculis praesertim caligantibus, genibusque labantibus libros evolvere, pluteo incumbere, & lima ad incudem subdere opus prorsus negatur. Proinde hanc Epistolam, quae sit loco Praefationis, Prologi galeari, & ad Lectorem moniti in libelli fronte praefigendam mando, teque oro, obsecrorque, pro veteri nostra amicitia, ut secundas tu adhibeas in eis elimandis curas, quippe qui acti praeclitus ingenio Romanas Antiquitates optime calles, & in numero habes, & antiquae Patriciae familiae decori addis humanarum litterarum, & omnium Palladis artium scientiam, quibus in Nobili Parthenopeo

peo Ephebeo, ubi a puero educatus, apprime imbutus, nec ea unquam severioribus studiis, negotiisque occupatus omisisti; castiga, corrige, emenda, delendo, addendo, mutando, ut ornatus opus in Scenam prodeat. Scias tamen, me consulto scripsisse, Ciceronem Annure a Plut., aliisque non nominato occisum a Lanate; quum enim in Tusculano se proscrip- tum rescivisset, Asturam aufugit; ut Navi ibi conscensa ad Brustum, Cassiumque in Macedoniam pergeret, at procelloso mari prohibitus, Asturæ constitit, ubi, ut obiter hoc tibi scribam, captus Corradinus, & ad inexorabilem Carolum Andegavensem perductus. Asturæ tum Toparcha Frangipanius, cujus descendens Mirabelli Dum sat tibi notus. Cicero proinde ad Formianum suum divergit; inde sequenti die, ut Navim conscenderet pacato mari, discessit; non alibi ergo, quam Annure, cui proximior navium statio, in itinere comprehensus: etiam ne tam indigni sceleris, imo

imo parricidii alibi patrati patrio nostro Regno infamis nota inuratur . Illud etiam urgeo , ut ultra Cæsaris Dictatoris Avum Ascendentes alios e seculorum tenebris detegas , Orbefque vacuos non paucos impleas . Ego certe viam stravi , facemque prætulī , & tibi , aliisque forsan incitamento ero . Ita

Majus opus surget , thylacoque accessio major :

Ni renuas , humeris sarcina digna tuis .

Una nemus , ramis confertis , prodeat Arbor ,

Et late culto luxurietur agro .

Subjiciat plantas Rychj , Lipsique pusillas :

Hanc cole falce putans , inferre , fonte rigans .

Quam Cicero metuit , præfigat margine

Theta

Pomponj passim cerula rubra libri ;

Ni potius totum , qua quondam Augustus ineptam

Ufus in Ajacem , sponsia perdat opus .

c

Cor-

Cordyllas, oléas, siccati vel sale thynni
Fruſtula, thus potius veſtiat, atque pi-
per.

Ah vereor, mage ne turpem fervetur in
uſum,

Ut Voluſi. Auriculis aſt habeatur honos.
*Ut nuper ſcripſi ad eruditiffimum Borgiam,
quum Montefquii gallicum prorſa Poema He-
xametris latinis expreſſum miſi. Utinam ille
gravibus ſuis ſtudiis, & oneroſiſſimi muneris
occupationibus ſuccifiva aliqua temporis mo-
menta ſuffurari poſſet, ut Commentaria cur-
ſim, obiter, ſaltuariaque lectione percurreret;
nil aliud optarem, ſub platanı umbra ſecurus
dormirem. Scio quid valeat, quibus lynceis
oculis, naribus emunctis, purgatis auribus,
delicatoque palato ſit praeſtitus, & ſi ea pro-
barer, me terque quaterque beatum reputa-
rem, aſtraſque æqualis graderer. Quantum
huius noſtra debet Civitas memor miſiſſimi
ejus regiminis, quo nos ſeptem annis & ul-
tra,*

tra, imberbis fere gubernavit! O quidem difficillimis temporibus, quum totum Regnum, maximam ob terræ sterilitatem, Annonæ caritate laboraret, O inde secuta pestis grassaretur: ejus providentia factum, ne hic fame homines, ut alibi, perirent, proculque lues averruncaretur. Quid memorem Antiquitates Beneventanas illustratas? opus doctum Juppiter, & laboriosum! ubi solidis rationibus S. S. jura non solum in Beneventanum Principatum, sed in totam Pontificiam ditionem, usque ab Sec. VIII. Pipini, O Caroli Magni donationibus, inde Normannorum Principum, Successorumque ad hæc usque tempora consensu adserta, quæ male feriatius nuperus Auctor, infelici libello, convellere frustra tentavit. Sileam alia ejus opera cedro mehercule digna. Quis enim in politioribus litteris, O severioribus in disciplinis, quis inter Romanæ Curiae lumina, sapientia in providendo, O dexteritate in agendo eum antecedit? Sed

non hic locus ejus elogium texendi; sat laudavi, quum longa Elegia eum consului de duabus Octaviis, tanquam suis conterraneis: eam recole, inquit ego tantum memini.

Extulit haud tantum Volsorum clara superbum

Urbs Velitræ Augusto, Borgia, cive caput,
Extollet quantum te

Interea frueretur cum dulci uxore Autumnali rusticatione, longe a forensibus negociis curisque, & Urbis strepitu, amantissimo in suo Suburbano, quod nuper magnifice expensis quinquies HS., saluberrimo, & perflabili ad Caloris ripas in clivo, extruxisset, mea insculpta inscriptione; addito etiam manibus ambito Viridario, selectissimis ab ipsa Gallia importatis pomiferis ambrosii succi arboribus, confito: Utinam & tecum diversari hoc possem Autumno, ut erudito ocio, & philosophicis sermonibus, & confabulationibus tempus fallere possem! at distantia ultra XXX. M. P.

ca-

*capularem terret senem. Sat mihi hoc etiam
amano Salutis cliivo prope Pausilypum, quie-
tum hilaremque degere, etsi propinquam, ir-
retortis tamen oculis, mortem adspiciam, te-
studineo pone sequentem gradu malorum le-
gionem, an dicam macedonicam phalangem?
quæ miseram obsidet, vexatque Senectutem;
jam Sagittariorum, Funditorumque instar
præcunt Velites, oculi caligantes, insurdescen-
tes aures, genua labantia, stomachi languor,
O quod magis me torquet, obliviosa, nomi-
num præsertim, memoria:*

Mnemosyne mater Musarum haud desere
Vatem.

*At Stoico me obvolvens dogmate, Christianæ
tamen, imo asceticæ Theologiæ aptato, inscul-
psi altius corde hoc distichon:*

Impia, contextis duro ex adamante ca-
tenis,
Invitos ne Fata trahant, ea sponte se-
quamur.

Nec

*Nec id ætatis Musa me deserunt comi-
tes nocturnæ, diuque, quibus ne desim, pro-
priumque exerceam artem, iuvat longum epi-
stolium claudere hoc Dodcasticho ex tempore,
etiam ut dulci carmine mulceam, an potius
rudi, O inculto rundang tuas delicatulas au-
res?*

Hoc multam tibi dico, Salutis colle, fa-
lutem,

Qui cum Pausilypo nomen, & omen
habet.

Auguror & terræ pinguedine, rore benigni,
Enixis votis, prospera cuncta Poli.

Sic pylii donet tria secula Fabula Regis,
Mathusalem potius Biblia sacra decem.

Nec tibi contingat, misero ut morbosa se-
nectus

Tithono, at sano corpore, mente magis.
Infæcunda diu conjux, sterilisque tot an-
nos,

Lucina pariat læta favente marem.

Cla.

Clara, ut cupressus, nullos enixa stolones
 Stirps ergo arefcet? Dī prohibete nefas.

*Vale, meque tibi addictiss., tuique
 observantiss., quod facis, amare perge.
 Neap. X. Kal. Oct. MDCCLXXXVII.
 H. P.*

IN

1871
1872
1873

1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880

Nascetur pulchra Trojanus Origine Cæsar.

IN SEX PRIMORUM CÆSARUM
E X J U L I A
 ALIISQUE FAMILIIS INTERTEXTIS
 A R B O R E M
 C O M M E N T A R I U M.

JULIA Familia majorum quī-
 dem gentium Patricia ab ipsa
 Venere, filioque Æneā ori-
 ginem repetebat : hinc in
 multis ejus Familiæ numis a
Fulvio Urfino relatis, astrum Veneris, Æneas-
 que

A

que

que humeris Anchisem Patrem gestans cum Palladio, & Diis Penatibus e Trojano incendio, & ruina servatis, visuntur, inque aliis ob eandem cognationem Cupido alatus currum regens. Mefala Corvinus de progenie Augusti id asserere non erubuit. Certe C. Cæsar, quum adhuc Quæstor esset, pro rostris laudans Juliam Amitam Viduam C. Marii septles Cos. abjecto omni pudore, - perfrictaque fronte, ait: *Amitæ meæ Julia maternum genus ab Regibus ortum; paternum vero ex Diis immortalibus; nam ab Anco Marcio Rege sunt Marcii, quæ gente fuit Marcia mater; ex Venere sunt Julii, cujus gentis est nostra Familia; ergo in genere O sanctitas Regum, qui plurimum inter homines pollent, O cæremonia Deorum, quorum in potestate ipsi sunt Reges.* At procul hinc Poetarum fabulæ, Græcorumque nugæ. Ab Iulo, qui & Ascanius dictus, Æneæ filio ex Creusa Priami filia, prima Æneæ Uxore, antiquitatem trahamus Juliorum cum Virg.

Na-

*Nascetur pulcra Trojanus origine Cæsar,
Imperium Oceano, famam qui terminet
astris,*

Julius a magno deductum nomen Iulo.

Hinc Iliensibus immunitates, & beneficia concessa a Cæsaribus. De Augusto testatur Strab. in Geogr. De Claudio Tac. An. 12. & Suet. in Claud., quum orationem pro Iliensibus habuisset Domitius Nero jam a Vitrico Claudio adoptatus. Et quidem incensa Troja, Æneas cum Ascanio Italiam appulit, Laviniam Latini Regis filiam duxit, Laviniumque Urbem ejus nomine condidit: quam multi a Serv. decepti cum Lanuvio confundunt. Lavinia prægnante moriens Regnum Ascanio reliquit Æneas; Ascanius, Alba ædificata, Regniq; capite constituto, Lavinium posthumo Sylvio, quod in sylvis educatus esset, dedit, qui tamen post 38. annos, mortuo Ascanio, in avitum Regnum evehctus a Populo est, cujus postea descendentes regnarunt usque ad Nu-

mitorem avum Romuli, & Remi ex Rhea Sylvia, Ascaniique filiis dictis Juliis, sacrorum cura, quæ proxima Regi dignitas, demandata; cujus posteris, Alba ab Hostilio diruta ob Metii Suffetii perfidiam, de quo Virg.

.... *At tu dictis, Albane, maneres.*

cum Serviliis, & Geganiis Romam migrarunt ex Halicar. Livius obscurus, parumque sibi constans: verosimilius est, cum Romulo, & Remo cognatis saltem aliquos Julios Romam migrasse. Certe discerpto Romulo a Senatoribus, tumultuantem Populum, cui aliquid de Romuli cæde suboluerat, placavit Julius Proculus juramento testatus, se Romulum vidisse in Cælum avolantem, Divumque effectum, colique a Romanis velle Quirini nomine, Romæque Orbis victrici adfuturum.

In duos ramos familia divisa est Julorum, & Cæsarum, quod cæsis essent oculis, quales Minervæ dat Homerus; vel à cæsa matre, qui partus Medicis dicitur Cæsarius; vel etiam ob
ele-

elephantem Maurorum lingua Cæsarem ab eorum aliquo cæsum. Julorum magis conspicua; illi enim Decemviratum legum ferendarum, Dictaturam, Magisterium equitum, Censuram, Consulatus septem, Militares Tribunatus cum consulari potestate novem; Cæsares. quatuor Consulatus, censuram, tribunatum militarem unum, & Xviratum agris assignandis habuere.

Ultra Dictatoris Avum, & M. Antoni IIIviri ex Julia matre Atavum pergere negatum, ut ad communem stipitem devenire possem; ita ut quoto distaret gradu Dictator a L. IIIviri M. Antonii Avunculo proscripito nesciam; longissimo certe, & ultra successionis gradum. Mirari ergo desinant Antiquarii, si Cæsar instituit Octavium, Pinarium, & Pedium fororum nepotes; eo magis, quod Cæsares Pompejani essent.

Primus Cæsar, quem ex antiquitatis tenebris eruere potui, est Sextus, qui Punici belli tempore Siciliam gubernavit A. U. C. 546.

Sex-

Sextus alter, qui Marcello Cos. caeso, ad ejus collegam Crispinum missus comitiorum causa. Tertius Sextus Tribunus Militaris sub P. Cornelio adversus Ligures A. U. C. 573. ; deinde in Græciam cum C. Sempronio missus pro restituendis in libertatem Abderitis. L. Cæsarem quemdam eadem vixisse ætate patet ex oratione M. Catonis pro illo habita, quam citat Prisc. lib. 10.

Plebejos alios Julios fuisse constat; nam Ap. Julius A. U. C. 304. & C. Julius A. 330. Trib. plebis fuerunt. Burfionum Patriciane fuerit, an plebeja familia, dubito cum Urfino, ut Mentonum, quorum Gn. Jul. Mento Cos. fuit A. U. C. 322. cum Jul. Quintio Cincinnato; Libonum, quorum Jul. Libo cum M. Attilio Regulo A. U. C. 426. de Salentincis triumphavit; & Annalium, quod cognomen ex lege annali retulerunt: licet non desint, qui hos non Julios, sed Villios dictos, legemque Villiam, non Juliam, Annalem dici debere cont-

tendant . L. Julium Annalem proscriptum a
 IIIviris , & a Q. Julio Candido filio proditum
 plebejū fuisse credit Ant. Aug. Notus est Cic.
 jocus defendentis reum , contra quem Sex. An-
 nalis testimonium dixerat : exclamante enim
 accusatore ad Ciceronem , *dic aliquid de Sex.
 Annali* , affiduo nempe teste , omnique exce-
 ptione majore ; facete Cic. recitavit ex Ennii
 VI. Annal. versiculum

Qui belli potis ingentes evolvere causas?

C. CÆSAR DICTATORIS AVUS.

C. CÆSAR Dictatoris avus , cujus uxor Mar-
 cia , nec de eo aliud .

❧ II ❧

C. CÆSAR DICTATORIS PATER,
ET L. CÆSAR PATRUUS.

C. CÆSAR Dictatoris pater prætorius Pifis:
L. Cæsar patruus Prætor Romæ, dum calcearentur, repentina morte obiere: ex Plin. 7. 54.
Caji uxor Aurelia gnava, & casta matrona.

❧ III ❧

JULIA.

JULIAM C. Marius Arpinas septies Cof., gloria, crudelitate, ac fortunæ varietate insignis duxit, quam ob adfinitatem Sylla Cæsarem persequutus, paullumque abfuit, quin e medio tolleret. Non solum plebejum, sed novum hominem militaris virtus, qua Jugurtham Numidarum Regem devicit, Cymbrorum, Theuto-

tonumque numerosissimos exercitus fudit; ad summum honorum apicem, septimumque Consulatum evexit. Agresti vultu, agrestioribusque moribus, adeo ut græcas litteras nescierit, nec summis labiis leges, civicamque politiam degustaverit; quod quum ei fuisset obiectum, respondit: *inter armorum strepitus non audiri leges.*

❖ IV ❖

C. MARIUS, ET TELESINUS FILII.

C. MARIUS minor cum Papirio Carbone Cof. tertio anno post patris obitum, an Consulatum vi occupavit, lege Villia, alii scribunt Julia, annali pessumdata? Quum viginti esset annorum, omnes Syllanos, nobilesque ad internecionem persequutus: & ejus a Sylla fusò exercitu, Præneste obsessus, quum per cuniculum evadere nequisset, se ipsum interemit, aut cæ-

B

fus

sus cum fratre Telefino. Crudelitate Patri non impar, si vixisset.

Primo vocatus Martis filius ob fortitudinem; deinde Veneris ob molliem. De ejus posteris, agnatisque nil habeo dicere, nisi quod in quibusdam numis Augusti tempore, ac posterioribus, Mariorum nomen legatur. Marii Gratiani Cæsaris adfinis, & amici fit mentio in Cic. Alii Marium minorem, Telefinumque non Marii majoris ex Julia filios, sed ex ejus sorore natos credunt. Marium ex Julia filios habuisse patet ex Cic. ad Attic. ep. 45. ibi enim, Cæsare rerum potito, scribit, sibi litteras adlatas a C. Mario C. F. C. N. ut illum defenderet, & respondisse, *nihil ei patrono opus esse, quoniam Cæsaris, cujus omnis potestas, esset propinquus; se autem ei fauturum.* Cæsari propinquus esse nequibat, nisi ex Julia filios Marius habuisset; de quo Val. Max. 9. cap. 15. *Hierophilus Equarius Medicus Marium avum septies Cos. sibi vindicando, ut*
Vc.

Veteranorum Coloniae, Municipia, ac Collegia fere omnia patronum adoptarent.... decreto Caesaris extra Italiam relegatur.

(V)

C. CÆSAR.

DE C. Cæsare post Suet. cujus vitam accephalam supplevit Vives, hic aliqua delibare visum, ut bene Commentaria texantur.

Natus Romæ IV. Id. Quintil. A. U. C. 653. Quatuor uxores habuit; primo Cossutiam equestris Ordinis; qua repudiata, Corneliam Cinnae quater Cos. filiam. Ex ea Juliam primo Servilio Cæpioni, inde Pompejo M. nuptam habuit in IIIviratu ipsius, Crassi, & Pompeii: quæ dum vixit, in arcta societate, & amore mutuo patrem, virumque continuit; ea vero in puerperio defuncta, edita infante, quæ paullo post periit, inter eos odia exarsere, &

B 2

fe.

ferale bellum. Cornelia mortua, & pro Romanis laudata, quum esset Quæstor, Pompejam duxit, quam adulterii suspectam sacrilege pollutis deæ Bonæ Sacris a Clodio detecto sub muliebri veste, Aureliæ matris vigilantia, dimisit, duxitque quartam Calpurniam.

In deliciis habuit Cleopatram, Romam etiam accitam, Ægypti Reginam, ex qua Cæsario, seu Cæsarius, de quo mox. Gallam quandam in Lingonibus, ex qua etiam filios habuit; ut etiam. Eunoem vel Euriem Bogodis Mauritaniae Regis uxorem, & Serviliam uterinam Catonis sororem, atque ab ipso conceptum M. Brutum fama fuit, de quo num. 56. Patriæ libertatem ademit, perpetui Dictatoris nomine adscito, R. P. nomine relicto: at rerum potitus quatuor annis cum dimidio, quibus elapsis, anno ætatis quinquagesimo quinto a conjurationis principibus Cassio, M. ac D. Brutis in Senatu tribus & viginti vulneribus confusus A. U. C. 709. Idib. Mart.

 ❧ VI ❧

CÆSARIO, VEL CÆSARIUS.

CÆSARIO, vel Cæsarius creditus Cæsaris filius ex Cleopatra, interemptus ab Augusto, consulente Ario Philosopho, non esse probandam multitudinem Cæsarum. L. Oppius, mentitam Cleopatram dicentem, illum ex Cæsare concepisse, edito libello probavit, referente Suet. in Cæs.; addit tamen, Helvium Cinnam Trib. pleb. confessum fuisse, habuisse a Cæsare scriptam legem, ipso absente promulgandam, qua uxores liberorum quærendorum causa, quas, & quot duci placuisset, liceret Cæsarionis causa, ut legitimus evaderet. Hoc unicum Polygamiae vestigium apud nos; nam Valentinianam Constitutionem, a Socrate, Sozomenoque memoratam, de permissis duabus uxoribus, quum ipse, vivente Severa, Justinam duxit, falsam demonstrat Bouffuet in Variant.

Ægri

Ægri somnium, veniam a Pontifice datam cui-
dam Germano Toparchæ duas habendi uxores.
V. Bayl. art. Gleichen, & Salmon. Sileam Lan-
gravio veniam pudendam a Luthero, sociisque
datam de altera ducenda uxore, licet, ut a-
junt, ad morganaticam.

❧ VII ❧

JULIUS SABINUS CUM DUOBUS
INFANTIBUS.

JULIUS Sabinus, quod se Cæsaris semine pro-
gnatum jactaret (consuetudinem enim cum nobili
Galla, quum in Gallia degeret, habuit Cæsar)
inque Lingonibus opibus, clientibusque pollens
Principatum gereret, turbata R. P. Neronis
morte, & inde Galbæ, Vitelli, Othonisque
factionibus, parato exercitu se Cæsarem dixit
adversus Vespasianum, at a Cereale Vespasiani
Legato victus, novem annis rure in sepulchro,
aut

aut crypta delituit, quo sola ejus uxor Eponnina ex Tac., Emponam vocat Plut., alii Peponillam, confciis duobus libertis Martiale, (alter nescitur) quasi sepultum flens, inferiasque afferens cibum, potumque ministrabat. Verum alicujus sive futilitate, sive conjecturis, eo magis, quod interea duos pepererat filios, hydropem prætexens ad tegendam prægnantiam, detectus, Romam ad inexorabilem Vespasianum ductus est. Ignoscendum quidem videbatur novennio sepulto,

.... *Scirent si ignoscere mores:*

at damnatus plorantibus frustra filiis parvulis, atque uxore Eponnina, quæ in Vespasiani in-
vecta crudelitatem, vomensque in eum inju-
riosas diras seipsam interemit, maritique ma-
nibus devovit; aliter alii. Errat Auctor Vit.
Imperatr. Roman. dicens, Cæsarem fuisse Sa-
bini avum, quum a Cæsaris discessu e Gallia
ad Sabini fatum lapsi fuerint circiter centum
triginta anni, nec tum decrepitus statui potest
Sa-

Sabinus, quum filios adhuc procrearet; proavus ergo, aut etiam abavus Sabini statui debet Cæsar, ut tempora consonent.

❧ VIII ❧

JULIÆ MAJOR, ET MINOR.

JULIA nupsit Atio, sive Accio Balbo, cujus familia Aricia orta multis clara Senatoriis imaginibus. De ea Virg.

Alter Atis genus; unde Atii duxere Latini.

At mater arcto cognationis gradu contingebat Pompejum M. Prætura functus Balbus XXvir agrum Campanum plebi Julia lege divisit. M. Antonius Afram originem maternam Augusto obiicit, unguentariamque tabernam, pistrinumque Ariciæ: Cassius Parmensis manus collybo decoloratas.

Juliam alteram binubam, ejusque filios Q.
Pe-

Pedium, & L. Pinarium facit Glandorp. contra manifestam sententiam Suetonii, qui illos vocat C. Cæsaris fororum nepotes. Nepos Latinis est filii, non fratris, aut sororis, ut apud Italos, filius. Et ratio Glandorpii, qua illos Juliae binubæ filios facit, ficulnea, & nullius est ponderis, quod provectæ essent ætatis, quum, occiso Cæsare, Octavius vix ex ephebis excessisset; nam si fratres longo annorum intervallo distare inter se poterunt, multo magis amitini, patruales, consobrini, & ulterioris gradus: eodemque gradu poni debent Pinarius, & Pedius, quo Octavius, quum indistincte, & æque Sveton. dicat fororum filios. Poterat in arbore locari tertia Julia, ut una sit avia Pinarii, altera Pedii; at mihi visum est potius huic dare duas filias, unam Pinarii, Pedii alteram matrem, quarum maritos ignorare fateor.

IX

SEX. CÆSAR.

SEX. Cæsar primus Cæsarum Cof. cum Aurelio Oreste A. U. C. 597. erratque Vives, quum ait, Sextum primum Cof. sociali bello A. U. C. 663. quum certe ille Lucius dictus, ut in ejus artic. num. 12. Habuit filios Cajum, & Lucium: forsan hic Sextus idem ac Sextus ille Tribunus Militum sub Paulo Æmilio.

X

CAJUS.

Cajus vita incognita, nisi quod ex eo ortus Sextus Cof. cum L. Marcio Philippo A. U. C. 663., forsan ejus filius Sextus alter, qui Flamen Quirinalis, quum Cicero causam dixit pro domo sua ad Pontifices; & hic forsan idem qui

qui Syriæ Præfectus a Cajo Dictatore fraude
Cæciliî Pompejani occisus : tempora consonant.

❖ XI ❖

LUCIUS.

LUCIUS duos filios habuit, Lucium, & Ca-
jum; nec de eo aliud.

❖ XII ❖

LUCIUS, ET CAJUS CÆSARES.

CAJUS Cof. fuit cum P. Rutilio Lupo an-
no primo belli Marfici ab U. C. 664. Ab
eo lata lex dicta Julia, qua Civitas data
Sociis, qui in fide permanferunt, aut cito
redierunt. Ejus denarius parte, qua caput
(nam altera habet impressos Dioscuros cum
stella) cum casside habet notam XVI. quod

C 2

an-

anno , quo signatus , quum are alieno Pop. Rom. premeretur , statutum , uti denarius sexdecim assibus valeret , uti quinarius octo , H. S. quatuor , quod primo bello Punico a Q. Fabio dictatore primum , mox ab aliis quoque , quum pecunia indigerent Romani , factum , ut in multis aliis denariis legi potest ; V. Plin. lib. 33. cap. 3. Cenfor fuit A. U. C. 665. cum P. Licinio Crasso , lustrum tamen non condidit , a quibus cautum , ne exotica unguenta venderentur ex Plin. 13. cap. 3. Mater Popilia , quam mortuam pro rostris laudavit P. Lutatius Catulus frater uterinus , qui primus , collabentibus jam priscis seriis moribus , laudandi feminas morem , quum hic honor tantum viris ante tributus , introduxit . Uxorem habuit Fulviam filiam M. Fulvii Flacci , qui Cos. fuit cum M. Plautio Hipsalo A. U. C. 628. Procos. biennio post de Liguribus , Vocontieis , Gallunieis cum duobus filiis uno praetextato , Praetore altero triumphavit .

Ca-

Cajus Cæsar cognomento Strabo Quæstor, Ædilis Curulis, Tribunus Militaris, bis Xvir agris assignandis, & Pontifex ex veteri inscriptione; orator miræ urbanitatis, ac leporis, & Poeta. Orationes, & tragoedias nominat Ascon. Pedian. In dominatione Mariana proditione P. Sextilii Etrusci, quem in judicio capitali defenderat, cum Fratre occisus ex Val. Max. 5. cap. 3. ubi male pro Cajo Lucius vocatus. Flor. 3. cap. 12. Fimbriam addit, at hic Marianus: mendum irrepsisse opinor.

XIII

L. CÆSAR.

L. CÆSAR Cos. fuit cum Marcio Figulo ante Ciceronis Consulatum A. U. C. 689. et si Cæsar's Legatus in Galliis pro Pompejo stetit, eoque victo in Africam se recepit, ubi, victo Scipione, Uticensibus Cæsari portas aperire per-

persuafit, & cum aliis a Cæfare in gratiam receptus; quo occifo, iterumque turbata R. P. Sororis filium Antonium hoftem judicavit, quumque inter IIIviros Octavium, Antonium, & Lepidum in Infula Bononiæ de civibus proſcribendis ageretur, & Antonius toto conatu Ciceronis nomen in proſcriptionis tabulas referri eniteretur, Octaviusque cum ſervare cuperet ob reverentiam, & multa ab eo accepta beneficia, & nullo modo tribus ipſis diebus ſuper hoc convenirent; tandem Octavius aſſentire viſus eſt Ciceronis proſcriptioni, ea tamen lege, ſi etiam L. Cæſar Antonii avunculus proſcriberetur, credens, Antonium conditionem repudiaturum: at eam ſtatim acceptavit Antonius; tanto in Ciceronem flagrabat odio. Atque ita ambo in proſcriptionis tabulas relati. L. Cæſar ſciens, ſe proſcriptum, in Juliæ Sororis Antonii IIIviri Matris domum ſe recepit, abdiditque, mortemque effugit ſervatus ab illa. Augurem fuiſſe ſuſpicatur Glandorp. ex Macrobo.,

crob., & Fest. qui citant Auguralia Cæsaris.

XIV

L. CÆSAR FILIUS.

L. CÆSAR filius, qui cum mandatis de pace initio belli civilis missus a Cæsare ad Senatum Romam, & a Senatu Caput habito remissus Ariminum ad Cæsarem, quem irridet Cicad Att. quasi oneri, ac tanto negocio imparrem, cum Patre in Africam trajecit, ubi Cæsaris Libertos, servosque ferro, & igne necavit, bestiasque a Cæsare spectaculis destinatas trucidavit: a Cæsaris militibus occisus, inscio tamen Cæsare.

XV

XV

JULIA L. CÆSARIS FILIA.

JULIA L. Cæsaris, Fulviæque filia primo nupsit M. Antonio Oratoris filio, IIIviri patri, cujus prima uxor Numitoria Q. Numitoris filia, proditoris filiam vocat Cic. Philip. nescio qua ratione; deinde P. Cornelio Lentulo Suræ a Cicerone Cos., ut Conjurat[i]onis Catilinariæ confcio, necato.

XVI

ACCIA JULIÆ, ET BALBI FILIA.

ACCIA, vel Atia Juliæ, & Balbi filia primo nupsit Octavio, qui jam ex Ancaria habuerat Octaviam majorem, procreavitque Octaviam minorem, Octaviumque: Secundo L. Marcio Philippo, qui proinde Octavii Vitricus. Purum

rum putum somnium, ex hoc matrimonio natam Marciam Fabii Maximi uxorem, de qua mox; quod Ovid. in ejus elogio non tacuisset. Glandorp. Marcii Philippi sororem credit hanc Marciam, quum vocat Octavii Materteram, abutens hoc nomine, quod Matris sororem, non Vitrici designat: minus abusus esset, si vocasset Amitam; potuit potius esse Philippi filia ex alia conjuge.

❧ XVII ❧

OCTAVIUS, ET INFANS MORTUA.

OCTAVIOS Velitris ortos, ubi vicus Octavius, & ara Octavio consecrata visebatur, Romam translato a Tarquinio Prisco in Senatum adlectos, a Serv. Tullio Patricios factos ait Suet. in Octav. 2. sequuntur pecudum more Anton. August. Glandorp. quum dicere debuerint, Patricios factos a Tarquinio, in Senatum adle-

D

ctos

Etos a Tullio; non enim tum plebeiis aditus
 ad Senatum testibus Liv., Dion., Fest., Sigon.
 de jure Civit., Manut. de Fam. Rom. nec
 Serv. Tullius Patricios adlegit, ut dicit Zona-
 ra, futilis auctor. Panvin. ita corrigit errorem
 Suet. Procedente tempore ad plebem transie-
 runt adoptati a plebeiis, ut Clodius a Fontejo.
 Rufus primus Populi suffragio Quæstor genuit
 Gneum, cujus posteri in equestri ordine consti-
 terunt usque ad Acciæ virum, qui a Julio ob
 affinitatem ad patriciatum evectus, *decedens-
 que Macedonia* priusquam profiteri se candida-
 tum Consulatus posset, oblit morte repentina,
 superstitibus liberis Octavia majore, quam ex
 Ancaria, & minore, & Octavio, quos ex Atia
 sustulerat. Ejus avus Punico bello secundo sti-
 pendia in Sicilia, Emilio Imperatore, Tribu-
 nus Militum meruit; at Pater municipalibus
 magistratibus contentus abundanti patrimonio
 tranquille senuit. Antonius Augusto libertinum
 proavum exprobrat, refusionem a Pago Thuri-
 no,

no, unde ei primum nomen, ut & Cæpiæ; ejus etiam avum maternum argentarium; incertum verene, an summam per calumniam; quis nescit, quam sublesta sit inimicorum, & Satyricorum fides?

Ostavius adoptatus testamento a C. Cæsare in Juliam transiit familiam, Juliusque Cæsar passim in Inscriptionibus, Nummis, & Auctoribus dicitur. Occiso Cæsare, ex Græcia, ubi liberalibus studiis vacabat, vix novendecennis Romam evocatus, memoriaque patris adoptivi, magnique avunculi acceptus Populo Romano, & Veteranis, occisis Hirtio, & Pansa Coss., factus Cos. adnitante Cicerone. Notus est ejus jocus in Senatu, *tollendum esse Juvenem* æquivoco sensu, quo Ostavius non offensus joco; quamvis Cic. in Epist. passim de eo diffidere videatur. Divisa inde R. P. inter ipsum Ostavium, Lepidum, & M. Antonium III viros R. P. C. Lepido exauctorato, Antonio Cleopatrz amoribus irretito devicto, solus Im-

perium tenuit , quumque frequentibus conjurationibus ob recentem libertatem oppressam impeteretur , easque sanguine conjuratorum extinguere satageret , detecta Cinnæ conjuratione , Liviae uxoris consilio , censuit sanguine abstinendum in posterum , illo ad se vocato , inque amicitiam recepto , & Cos. etiam designato , quod bene ei cessit ; nemo enim in eum inde conjuravit , cumque omnibus limitrophis pace composita , ut vere tum dici potuerit *Orbe pacato* , felicissimus consenuit . Imperavit a IIIviratu 55. solus 43. annis . Nolæ obiit XIV. Kal. Sept. A. U. C. MCCLXVI. ætatis LXXVI. non sine suspitione veneni a Livia propinati , ut in Agrippa posthumo fufius num. 22. At domi miserrimus , quod Juvenes Cajum , & Lucium nepotes ex Julia per æs & libram emptos , adoptatosque , Marcellumque Sororis filium etiam adolescentem amisit , Agrippamque posthumum uti stolidè ferocem , Juliaeque filiam , & Neptem relegare ob impudicitias coactus sit ,

fit, quos tres vomicas, & tria sua carcinoma-
ta vocabat, Imperiumque Privigno relinquere
Tiberio adoptato, cujus crudelem indolem no-
vit, damnavitque.

Quatuor habuit uxores, ut fileam Cotifonis
Dacarum Regis filiam petitam, ut num. 27.
Prima P. Isaurici filia, quæ tantum desponsa.
secunda P. Clodii, & Fulviæ filia, Antonii
IIIviri Privigna, ut aliqua necessitudine jun-
gerentur: verum eam repudiavit, concepto ju-
ramento, illam virginem reddere, orta inter
eos similtate, five ob obscœnam causam, de
qua in Fulvia; vel ex Dion. lib. 38. ob agro-
rum inæqualem divisionem damno Antoniano-
rum militum, vel ob non redditas legiones.
Tertia Scribonia, ex quua Juliam suscepit.
Quarta Livia.

Scriboniam familiam plebejam, & ad Publi-
ciam Tribum pertinere ex Tribuno Plebis me-
morato in Cælii epist. ad Cic. apparet. Divisa
in Libones, Largos, Drufos, Curionesque, ita
di-

dictos, quod primus Curio sacris, nempe suæ Curia curandis Præfectus; vel quod Stentorea esset voce, quum Præco Curia dictus ex Plin. 4. ep. 7., & Mart. præfat. lib. 11.; vel quod macilento ob curas corporis habitu, quum Plaut. agnum macilentum curionem vocet. Tres magnos Oratores continua serie in hac familia notat Plin. 3. cap. 41. Primus, de quo Cic. in Bruto Gracchorum tempore: secundus Cos. cum Octavio A. U. C. 678. sortitus Macedoniam, victis Pardanis triumphavit; C. Cæsari infensus eum vocabat omnium mulierum virum, virorum mulierem; Cæsarque, quod vacillanti esset corpore, ex lintre eum loqui dicebat. Tertius Curio, ad quem extant Cic. epist. Clodii Viduam Fulviam duxit. Tribunus pleb. bello civili inter Cæsarem, & Pompejum classicum cecinit cum M. Antonio, inque Africa cum toto exercitu, Iubæ Regis insidiis, occisus. Profusissimæ vir indolis, & sexcenties HS. debuisse memorat Valer. Max. 9. cap. 1. Ad in-

infantiam usque prodigalitatem probat ea sola temporaria machina in funebri Patris pompa, quæ circumvoluta suis cardinibus clausa amphitheatrum efficiebat, aperta duo theatra diversos actores habentia, tanto sedentium totque millium periculo, si cardines laxarentur.

Ad hanc familiam Scribonia Octavii uxor, ex qua nata Julia, & quam dimisit, quod morosa, Xantippeque altera: nupta ante fuerat duobus Consularibus P. Scipioni (alter nescitur) forsan Cos. A. U. C. 738., ex quo Publium alterum, Corneliamque nuptam Æmilio Paulo, cujus epicoedum canit Propert. libi. 4. eleg. 12. uterinos proinde Julæ. Scriboniam hanc Tac. 2. An. 29. Amitam vocat Drusi Libonis tempore Tiberii accusati, quod novas res consultis Chaldæis moliretur, quique sibi mortem conscivit damnationem timens; clarum namque ait proavo Pompejo M., consobrinis Cæsaribus, & Amita Scribonia Cæsaris (Octavii nempe) uxore, Amitam etiam Libonis vocat eam Senec.

ep. 70.

ep. 70. magnam nempe , quod frequenter ta-
cent Latini Auctores , præsertim Tac. in Ami-
ta. , Matertera , Patruo , Avunculo ; ut &
Itali , ad quem locum mire se torquet Lipf.
in notis , & excursu , quum ait ; *ante lucem*
querere occæpi , vereor , ut *concubium sit* ,
priusquam rem pertingam ; planam , facilem-
que , me iudice , nec prorsus obscuram . Libo
accusatus matrem habuit Sex. Pompeji filiam
(quæ ad pacem ferruminandam inter IIIviros,
& Sex. Pompejum opem contulit) M. Mar-
cello desponsam , sed non deductam , Avum-
que Scriboniæ Octavii uxoris fratrem . En ac-
cusati proavum Pompejum M. , & amitam ma-
gnam Scriboniam Octavii uxorem : en conso-
brinos L. , & C. Cæsares Juliæ filios ; nec opus
recurrere ad Scriboniam alteram Sex. Pom-
peji uxorem , sororem Scriboniæ Octavii , quo
casu non amitam , sed materteram dicere de-
buisse Tacitus , at abusum nomine Amitæ
notat Lipf. non advertens , quod eo casu Li-
bo

bo non ad familiam Scriboniam , sed Pompe-
jam pertineret. Glandorpius memorans hunc
Libonem in familia Scribonia Druſo Cæſare
conſobrino memoria lapſus , quum dicere de-
buiſſet , L. & C. Cæſaribus conſobrinis : Dru-
ſus Cæſar Tiberii filius nihil ad Scribonios .
Magnum quidem , laboriſque ſummi opus Glan-
dorp. Onomaſtic. ſed quum poſthumum ſit ,
neque incudi & limæ ſubditum , innumeris
ſcatet erroribus , male connexum , diſſitiſque
rebus ſæpe aſſutum , ut Hercule opus ſit ad
Augiæ bubile purgandum .

❧ XVIII ❧

LIVIA .

LIVIA nupſit Tib. Claud. Neroni , & ipſa de
gente Claudia ; nam vir a Tib. Nerone , ipſa
ab Ap. Pulchro , ambobus filiis Ap. Cæci , qui
ſenex jam , orbatuſque lucis uſura in Senatum

E

du-

ductus pudendam cum Pœnis pacem dissuasit, descendebant. Liviae autem Pater Claudius Drusus in adoptionem datus Livio, proinde dictus Livius Drusus Claudianus, Vell. Patere. Calpidianus per errorem: hinc Suet. Tiberium Imperatorem insertum Liviorum familiae ait, adoptato avo materno a Livio, contra quem Cujac. 27. observ. 6. ferulam nimis ruditer attollit, & si licet dicere, sophistice, quasi male loquutus sit Suet. Livius is fuit Tribunus plebis, qui Civitatem Romanam Latinis promittens, belli Socialis causa extitit; ni fuerit ejus filius, qui Bruti, Cassique partes secutus; illisque victis, ne in inimicorum manus veniret, mortem sibi conscivit.

Livia Familia plebeja, octo tamen Consulatus clara, tribus triumphis, duabus Censuris, Magisterio Equitum, ac Dictatura ex Ant. August., aliter tamen ex Suet. Salinatoris cognomen ex Liv. 39. ob salis vestigal Livio Censori datum. Liviae primus vir Tib. Nero

con-

contra Octavium stetit pro M. Antonio : at pace inter eos facta , Romam rediit cum uxore , quam , Tiberio jam nato , Drusum utro gerentem Augusto concessit . Callida femina , a Caligula *stolatus Ulysses* vocata ; decrepita obiit , adoptata jam testamento ab Augusto in familiam Juliam transiit , novoque exemplo mariti filia evasit . Apotheosin consequuta , & consecrata a Claudio , additis Vestalibus Junonis nomine , habituque . Nam Tiberius filius ex Tac. 1. An. 16. quasi per modestiam amplos honores S. C. Liviae decretos imminuerat , caveratque , ne coelestis religio decerneretur . Maxima vixit concordia cum Octavio , cujus ultima verba morientis : *Memor nostri conjugii Livia ; Vale .*

Q. PEDIUS, L. PINARIUS, ET Q. PEDIUS
MUTUS.

Q. PEDIUS, L. Pinarius heredes instituti ex quadrante a C. Cæsare, quum instituisset ex dodrante Octavium. Hos Sororum nepotes ait Suet., ut in Julia num. 8. De Q. Pedii, & L. Pinarii adscendentibus nihil scire profiteor; nec de ipso Pinario: cujus familia Patricia originem ex Plut. traxit a Pino uno ex Numæ filiis: ex Liv., & Halicarn. lib. 8. a Pinariis; qui Herculi annua sacrificia litabant cum Potitiis, quibus epulantibus Pinarii ministrabant, quod sero sacrificio supervenissent, extis a Potitiis comesis. V. Ovid. Fast., & Virg. Æneid. 8. ubi Serv. Pinarios a fame dictos ait. Urfinus refert in familia Pinaria denarium cum cognomine Nattæ, qui certe non est ille L. Pinarius Natta Magister Equitum a Manlio im-

imperiolo Dictatore clavi figendi caussa dicto
A. U. C. 390. ; tum enim nondum utebantur
Romani argento signato, ni sequutis tempori-
bus ejus memoria refricata sit. Horat. 1. Serm.
6. de quodam Natta

. Ungor olivo,

*Non quo fraudatis immundus Natta lu-
cernis.*

Alia Pinariorum cognomina. *Scarpus*. Pina-
rius Scarpus Præses Libyæ sub Antonio Actiaco
bello ex Dion. *Mamercus*. T. Pinarius Ma-
mercus cum C. Julio Cos. A. U. C. 264. ex
Dion. L. Pinarius Mamercus Cos. cum L. Fu-
rio A. U. C. 281. ex eod. & Liv. *Posca*. M.
Pinarius Posca Prætor A. U. C. 572. Sardi-
niam, Cymnensesque subegit, obsides recepit,
& centum millia ceræ pondo. Contra hunc
legem annalem ferentem M. Servilius oratio-
nem incipiens ita loquitur : *Dic. mihi, num
si contra te dixero, mihi mala dicturus es,
uti ceteris fecisti* ex Liv. 40. In Cic. 2. de
Orat.

Orat. Posca legendum, non Rufca. In Plut. Numa cujusdam Thalecæ Pinarii uxoris mentio fit sub Tarquinio Superbo taxatæ, quod cum Socru Gegania jurgiis contenderit; ii erant tum Romani mores.

Familiam Pediam plebejam existimo. Q. Pedius cum Planco in Ædilitate concurrat, virque fortis dicitur a Cic. in orat. pro Planco. In Gallia, & bello civili Cæsaris Legatus, Hispaniæ Procos., Hirtio, ac Pansæ Coss. ad Mutinam cæsis suffectus cum Octavio ex Petav., & Dion. Auctor legis Peditæ contra Cæsaris interfectores, qua Cassius, & Brutus damnati. Octavio partem hereditatis magni Avunculi renunciavit, mortuusque labore, & æstu, dum ob proscriptionis tabulas ortam seditionem sedare satagit. Plin. lib. 55. cap. 4. mentionem facit Q. Pedii, hujus quem consularem, triumphalemque vocat Nepotis, qui surdus, idemque mutus natura picturam didicit consulente Messala, de cujus familia erat ejus Avia; quod ad.

adprobavit Augustus, qui cum cognatione attingebat.

❧ XX ❧

JULIA AUGUSTI EX SCRIBONIA FILIA.

JULIA ex Scribonia ante diffidia Octavium inter, & Antonium II viros, Atyllo hujus filio desponsa, dein Cotisonis filio ab Octavio, quod Romanis moribus monstrosum ait Suet. in August. 63. nupta; inde Marcello Octaviae filio, quo paullo post nuptias sine filiis decedente, nupsit secundo Agrippæ, qui ob id repudiavit Marcellam Octaviae filiam, novo quidem homini, sed cujus nauticæ peritiæ, & navalibus victoriis Augustus debebat Imperium. Cum hoc licet Sene multos procreavit filios; quumque nota esset Juliae impudiciæ, filiosque Agrippæ similes procrearet, rationem joco addidit, *se nonnisi plena navi vectorem tollere*. Tertio nupsit Tiberio, erratque Cantel. quum bis Juliam

liam nupfisse ait, omittens nuptias cum Marcello, & sponsalia cum Atyllo, & filio Cotifonis. Et quidem Tiberius Vipfianiam Agrippæ filiam prægnantem, caramque, Livia matre impellente, repudiare coactus est, ut Juliam Agrippæ Viduam duceret. Quumque ejus impudicitiam fatis fibi perpectam (cum ea enim rem habuerat, dum effet uxor Marcelli, & Agrippæ) ferre, vel corrigere nequiret, Rhodum se transtulit: cujus absentia, quasi solutis habenis, in præceps ruit effufiffime in omne libidinum genus, magnitudinem fuam peccandi licentia metiens, cum adulterorum turba, Julio Antonio, P. Scipione forfan Cof. A.U.C. 738. Q. Crifpino, Ap. Claudio, Sempr. Graccho, innumerisque aliis utriufque Ordinis, imo etiam de plebe, qui omnes exilio, vel morte violatæ Cæfaris filiz, Tiberiique uxoris pœnas dedere. Glandorp. male opinatur, Scipionem hunc Scriboniæ filium, non advertens, illum Juliz fratrem uterinum, quod utique Tac.

non

non tacuisset ad pondus addendum . Sempr. Gracchus a militibus a Tiberio missis primo Imperii anno in Cercina Libyci maris Insula post longum exilium occisus . Oderat eum vatiniano odio Tiberius non solum ob adulterium cum uxore, sed etiam quod Juliae dictabat epistolas, quas Patri Augusto illa scribebat contra ipsum .

Notum per compita, noctu ipsis in rostris, in quibus tot edicta a Patre contra adulteros affixa, eo lasciviae & procacitatis prorupisse, ut Marfyæ Statuæ ibi erectæ, quam Patroni dijudicata lite victores laurea coronabant, tot myrteas corollas dedicaret, quot nocte viros peregisset una . Ovidio causam exilii fuisse falsum mihi videtur: multis enim ante annis Julia in exilium acta, si Ovidius Tomos relegatus Coss. Pompejo Sabino, & Q. Sulpicio Camerino, quum Varus a Germanis cum Legionibus cæsus: cur tamdiu ejus poenam distulisset Augustus, si moechi alii statim puniti

F

mor-

morte, vel exilio? Ni dicamus serius detectum crimen. Minus vero simile est, Augustum Patrem deprehensum ab Ovidio in nefario cum Julia concubitu ex versibus.

Cur aliquid vidi? cur noxia lumina feci?

Cur imprudenti cognita caussa mihi est?

Inscius Actæon vidit sine veste Dianam,

Præda suis canibus non minus ille fuit.

Augustus namque hujus incestus nefarii infamia laboravit. Certe Caligula, ne Agrippæ ignobilitate pollui videretur, matrem Agrippinam non ex Agrippa, sed Augusti semine conceptam, proinde se Augusti Nepotem, pronepotemque jactabat. Ovidii exilium cum Julæ filiæ æque impudicæ exilio coincidit, de qua sensisse videtur Sidon. Apollinaris quum ait, *amore Cæsareæ Puellæ relegatum*. Nec enim ob libros de arte amandi relegatum corruptissimis illis temporibus mihi probatur. Causa sub sipario adhuc latet. Certe in exilio mortuus Ovidius Coss. Cæcilio Rufo, &

L. Pom-

L. Pomponio Flacco Græcino, quo etiam anno creditur mortuus Livius Historicus.

Demum lassatus ejus impudicitii Augustus flens Agrippæ, Mæcenatisque mortem, Tiberique absentiam, quorum consilio indigeret, poenitenſque, quod probra filiz Senatui longa epistola patefecisset, primo in Insulam Pandatariam relegavit, comitante filiam voluntario exilio Scribonia, quumque nimis vicina Romæ Pandataria, timeret nocturnis ab adulteris, & filiam adiri posse clam, personatisque, nec excubiis, quas circa locaverat, satis fidens, Rhegium Julium in Brutiis transferendam curavit, inexorabilis ad Populi preces, qui nimis importune ejus reditum efflagitabat, ardentibus tædis in Tiberim projectis, ut eum juramento exolveret; juraverat enim, tum filiam revocaturum, quum juncto fœdere ignis, & aqua coiſſent, optavitque, ut Libertæ Phœbes omnium ejus consciz scelerum, quæ laqueo vitam finierat, exemplum sequeretur. Ibi

a Tiberio Imperium vix adepto, postquam necessaria vitæ denegasset, Augustique legatum pro ejus sustentatione ademisset, mori fame, & miseria (cur non veneno?) coacta est, postquam exilium viginti fere annorum toleraverat. Quum Agrippæ esset uxor, parum abfuit, quin vadans Xanthum submergeretur, proinde multatos Ilienſes centies mille drachmis ab irato Agrippa ex Nic. Damasc. excerpt. edit. a Valeſ.

M. Vipſanius Agrippa, cujus cognomen ſœtum non capite, ſed pedibus, uti Nero, utero egreſſum innuit, e plebe novus homo ignobilitatem ſuæ familiæ ægre ferebat Vipſanii nomine abſtinens. Hinc ejus Accuſator orationem ad eum dirigens; *M. Agrippa, O quod medium Vi.* . . . ait: magni animi, & militari, nautica præſertim, civiliſque virtutibus inſignis: Auguſtus ejus conſilio, victoriisſque Imperium debuit. Caſſium ipſe accuſavit, Cornificius Brutum: bello Peruſino Antonium vici-

cit,

cit, secundus Rhenum tranavit, Vibioſque in deditionem accepit; in Urbem reverſus Coſ. factus, triumphum reſpuit, quod bellum Siculum adverſus Sex. Pompejum non bene cederet, quem demum ipſe inter Lyparam, & Mylas vicit, roſtrata corona, cæruleoque velo donatus, qui honor nulli antea datus: Leucadem, Patraſque ante oculos M. Antonii magnæ claſſi imperantis expugnavit; bis illum ſuperavit, Actiaca demum victoria proſtigavit: unde Cenſor factus, & inde ſecundo, & tertio Coſ. bello Cantabrico cum Auguſto bene rem geſſit: at adoleſcente Marcello Octaviæ filio Ædile designato ad æmulationem vitandam; nam offenſus Marcellus, quod Auguſtus æger annulum Agrippæ maturo, non ſibi etſi juveni tradidiſſet, Leſbum ſecedere ſtatuit, tanquam Syriæ adminiſtrandæ: verum paullo poſt mortuo Marcello, in Urbem rediit, dimiſſaque Marcella uxore Octaviæ filia, Julia Marcello vidua ducta, Auguſti gener adſcitus, & quarto Coſ.

Cof. factus, in rebellantes Cantabros missus, illisque domitis; secundo triumphum respuit, contentus prorogatione per aliud quinquennium tribuniciae potestatis. Magnus in publicis operibus; Pantheoque cum hac inscriptione *M. Agrippa III. Cof. fecit, dedicavitque*, gymnasium excitavit Laconicum, septa Julia in Circo picturis, tabulisque lapideis exornavit, aquam virginem in Urbem deduxit, Cloacas, magnum opus, ampliavit, per quas in Tiberim navigavit, vias munivit, stravitque, aliaque publica aedificia refecit, quum Aedilis esset; balnea gratuita praeiuit, oleum, salemque viritim distribuit, spectacula edidit magnifica, interque missilia tesseras, & symbola sparsit, quibus vestes, aurum, nummi darentur; temporarias machinas cibariis, aliisque rebus a plebe diripiendis onustas erexit; ideo Populo gratissimus, quod opibus ad Populi utilitatem, & voluptatem uteretur. Postremis annis podagra affectus aceto calido dolorem quidem leni-

nivit, sed pedum usu caruit, paulloque post longiore dignus vita quinquagesimo primo ætatis anno decessit, M. Valerio, & P. Sulpicio Coss. Uxores duxit Pomponiam Attici filiam, ex qua Vipfaniam Tiberii uxorem habuit. Marcellam, cujus filii latent. Tertiam Juliam Augusti filiam, Marcello viduam, ex qua Cajum, Lucium, & Agrippam posthumum; Juliam alteram L. Æmilio Paulo nuptam; & Agrippinam Germanico.

❧ XXI ❧

CAJUS, ET LUCIUS CÆSARES.

C. ET L. Cæsares Juliae, & Agrippæ filii virili toga assumpta ab Augusto avo adoptati, emptique per æs, & libram, Principes Juventutis adpellati, heredesque Imperii habiti, Pontifices, Coss. designati vix puberes ex marmore Romæ eruto, *honoris causâ S. P. Q. R.*

*annum XV. agentis Consulis (agentes Con-
sules) designavit , ut cum Magistratum post
quinquennium inirent , uti inivit Cajus an-
no , quo Christus natus , cum M. Æmilio
Paullo Leviro : Duxit Livillam Antoniae mi-
noris , & Drusi majoris filiam , nullamque
suscepit prolem. Hæc postea Druso Tib. fi-
lio nupsit . Lucio desponsa Æmilia Lepida ,
quam distinctam ab Æmilia Lepida Augusti
pronepte ejus artic. num. 25. patebit . Ambo
juvenes negociis adhibiti , exercitibusque præ-
fecti . Lucius missus in Hispaniam Massiliæ
morbo obiit in itinere ; Cajus missus in Orien-
tem , dato M. Lollio , ad quem Hor. 4. od. 9.
Moderatore : hic in Tiberium Rhodi exulan-
tem alumnum incitabat ex Vell. lib. 2. corru-
ptusque auro hostium , contra quos bellum ge-
rebatur , eis arcana revelabat , quod Phrahates
ipse Parthorum Rex in quodam colloquio in
Insula Euphratis dixit : hinc exclusus comita-
tu , & consiliis se ipse interemit . Ditissimus*

ex

ex Provinciarum expilatarum spoliis, quibus neptis Lolliæ Paullinæ Caligulæ uxor Romæ inter primas Matronas gemmis præsertim enituit, & occisa Messalina ad nuptias Claudii concurrente Agrippina aspiravit.

Hic Armenia remeans invitus, ab Augusto in Italiam revocatus iteratis litteris, ex vulnere fraude Abduæ in colloquio prope Artagerum accepto sublatus, ni potius Livix, quæ Tiberium filium ad Imperium evehere destinaverat, veneno, quod suspicatur Tacit., & ego suspicor etiam de Lucio. Non solum corpore Cajus, sed etiam mente debilis, corruptusque ab adulatoribus, desidiosus, & inglorius mori in Oriente destinaverat. Suet., Tac., Flor. in Lycia; Vell. Lymiræ Lyciæ Urbe; Senec. in Controv. in Syria obiisse scripsit; at Amanuensium errore; non enim verosimile, memoriosum senem memoria lapsum. Vell. Lucium mortuum anno ante Cajum: Suet. in August. ambos mortuos duodeviginti mensium

G

spa.

spatio ; in Tib. intra triennium ; biennium emendat Lips. ad Tac. I. Ann. P. Decherius ingeniose ait, absque emendatione legendum intra triennium, at alio sensu, nempe a reditu Tiberii e Rhodo ; certe Lucius mortuus Sextili Coff. Vinicio, & P. Alfeno Varo ; & Cajo Februario Coff. Sex. Ælio Caro, & C. Sentio Saturnino.

XXII

AGRIPPA POSTHUMUS.

AGRIPPÆ posthumi indolem stolidam, ferocemque reprobavit Augustus Avus, instigante præsertim Livia, quæ Augusti progeniem omnem radicitus evellere cupiebat, suam ad Regnum evehens, relegavitque Surrentum primo, dein in Insulam Planasiam Tusci maris, non Gallici, quæ nimis longinqua ad clandestinum Augusti iter ; vetus Juven. Scholiastes male in Siciliam ait : namque reviviscente nepo-

potis amore clam Uxore eum Augustus vifit, quod quum refciviffet Livia a Marcia, atque hæc a Marito Fabio Max. itineris comite, ad jurgia ventum; timensque fuo filio Tiberio jam adoptato, venenatis ficubus virum fufcilit, ut fama, quam tamen Tacit. ad atrociora pronus reprobat. Futilitatis illi poenas dederunt; nam quum Fabius more folito Auguftum conveniffet, atque ille torvo vultu, flammeisque oculis *Vale, atque Hæve*, quæ formula falutandi fepultos, refpondiffet; domum reverfus fe înteremit, ut & Marcia, quæ Maritum prævenit ex Plut., qui non Fabium, fed Fulvium ex errore dicit maritum; ex Tacit. tamen marito Marcia fupervixit; ait enim, auditos in funere Maximi Marciz gemitus femet incufantis, quod Maximo cauffa exitiiffet. Purum putum fomnia, Marciam Acciz, Marcizque filiam, quod nullibi legitur, nec ab Ovid. Trift., & de Pont. ufpiam mentio fit. Sororem Augufti uterinam certe non tacuiiffet

Poeta, cujus uxor ad Fabium pertinebat ex epist. ad illum.

. . . *De vestra cui data nupta domo.*

Nisi eodem Augusti tempore alterum Fabium Maximum fingamus : cur autem dicat, se ejus mortis causam extitisse, intelligere nequeo ; ait enim

. . . *Causamque ego, Maxime, mortis
Me reor esse tuæ*

Muratori verosimile non videtur, Augustum jam capularem ad Planasiam Cyrno proximam clam Livia iter meditari potuisse . Livia , & Tiberius, vix Augusto mortuo, ejus morte occultata , Agrippam posthumum statim necari curavere , a Tribuno ait Suet. , a Centurione ait Dion. ; conciliandi, Centurionem jussu Tribuni confodisse ; confossusque est ægre , quamvis imparatus , inermisque ; nunciantique factum esse, quod imperasset ; neque se imperasse perfricta fronte, & facti rationem Senatui redditurum, respondit Tiberius : Nec ultra progress-

gressum ; monuerat enim Liviam Sallustius Historici sororis filius , qui ad Tribunum miserat codicillos , sibi etiam metuens , ne Domus Augustæ arcana , confilia amicorum , ministeria militum vulgarentur , neque Tiberius vim Principatus resolveret , delicta hujuscemodi ad Senatum trahendo . Clemens Agrippæ servus cum Planasia ad Germanicos exercitus transducere magno ausu tentavit , verum onerariæ navis mora , mortuo invento , cum ejus urna aufugit , Corum ait Tac. 2. Ann. 40. repone Cosam , aut Cosas ex Rutil. itin. , Agrippamque se finxit , tractaque ad se ad nova semper avida plebe , Ostiam appulit , ubi proditus a duobus Sallustii Clientibus (alii Milites faciunt) vinculusque ore occluso ad Tiberium ductus , interrogatusque , quomodo se Agrippam fecisset , *quomodo tu Casarem* , audacter respondit ; quumque nulla tormentorum vi socios proderet , in carcere strangulatus .

JULIA UXOR L. ÆMILII CUM INFANTE SP.

JULIA nupsit L. Æmilio Paulo Censoris filio, qui conjuravit in Augustum. Æmilia familia majorum gentium Patricia ex Tac., bonorum civium fecunda, floruit Consulatus octo & triginta, Dictaturis quinque, Censuris quinque, triumphisque, Pontificat. Max. duobus, ut sileam Magistratus reliquos, & Sacerdotia minora: illa dedit nomen Æmiliæ Juliæ regioni, tribusque Æmiliis viis ab Arimino ad Dertonam, & ad Aquilejam, a Pisis ad Liguriam. Æmilius Pons, & ludi ex Hor. Æmilia publica ædificia extra Urbem. Familiæ originem alii a Mamercio Pythagoræ filio ex Fest.; licet alibi dicat, Mamercum Osca lingua Martem in nomen transiisse; alii a Numæ quarto filio Mamercio nominato in gratiam Pythagoræ, adjecto Æmilii cognomine ob sua-

suaves mores, licet in græco non *i*, sed *y* scribatur. At quis nescit, Pythagoram multo antiquiorem Numa? Certe Lepidi cognomen in Æmilia familia frequens. Ultra Mamercos, Scauri, Pappi, Paulli cognomina. Sil. de B. Punic. 8. ab Amulio Albanorum Rege originem trahit.

Hæc etiam corruptorum Matris morum non degener, procacitate insignis, lasciva femina, si non superavit, æquavit certe matrem; relegata in Insulas Diomedæas non procul Apulo littore, Trimerum vocat Tac.; ibi demum Livix ope sustentata, quæ quum florentem Augusti progeniem per occultum subvertisset, misericordiam erga afflictos, a quibus nihil timebat, palam ostentabat, tolerato pari ferme spatio viginti annorum, ac mater, exilio, obiit suo fato, Coss. Ap. Junio Silano, & Silio. Post damnationem filiam peperisse, at ab Augusto educari, aliique vetitam ait Suet. in August.

AGRIPPINA UXOR GERMANICI.

AGRIPPINA ex mala arbore optimum pomum, pudica, virilis animi matrona; quod Germanicarum Legionum seditionem sedaverit, victricesque Armeniæ copias ad principium Pontis laudibus, gratiisque exceperit, ab invido Tiberio male acceptum ex Tac. I. Ann. 69. Germanico Drusi majoris, & Antoniae minoris filio nupsit. Atque hoc in Syria Tiberii fraude, Pisonis, Plancinaeque uxoris opera veneficiiis, maleficiisque interempto, Romam urnam viri cinerariam sub brachio gerens rediit, & acceptis ab omnibus hospitibus benevolentiae magnis signis, in majus Tiberii odium incidit, a quo demum in Pandatariam, calumniose etiam adulterio cum Asinio Gallo notata, relegata, effosso prius ei in Tiberium Diras videnti oculo a Centurione ruditer verberante, ubi

ubi misere obiit: etiam per vim in os cibum
mori inedia destinanti infarciri iussit Tiberius
ex Suet. in Tib., ejusque natalem diem inter
nefastos referri S. C. cautum, quo etiam actæ
Tiberio gratiæ, quod laqueo præfocatum unico
in Gemonias trahi clementer vetuisset, & quo-
tannis XV. Kal. Novembris donum ex auro
Jovi Capitolino sacretur. Cineraria urna de-
tecta in Augusti Mausoleo visitur in Capitolio,
eaque usi Romani Sec. XIV. pro modii men-
sura.

XXV

ÆMILIUS LEPIDUS, ÆMILIA LEPIDA, M.,
ET L. SILANI, L. ALTER, TORQUA-
TUS, ET L. TERTIUS.

ÆMILIUS Lepidus a Caligula morte damna-
tus, quod cum Gætulico in eum conjurasset,
quod Agrippinam sororem corrupisset, hæcquæ
ignominie causa humeris gestare ejus urnam

H ci-

cinerariam e loco supplicii extra Urbem usque ad tumulum coacta ex Zonara. Ryc. ad Tac. 14. Ann. 2. eradit hunc ex arbore asserens tantum Æmiliam Lepidam ex Julia natam, Agrippinæque adulterum conjurantem cum Gætulico filium M. Lepidi Cos. cum Statilio Tauro A. U. C. 764., ex Dione Caligulæ cynædum, destinatumque successorem Imperii, data ei in matrimonium Drusilla sorore, quæ certe a Tiberio ex Tac. 6. Ann. 15. collocata Cassio Longino, e cujus amplexibus raptâ a Caligula ex Suet. cap. 24. & uxoris loco in Palatio habita, ibique abortu procurato, paullo post mortua. Quando Drusilla uxor Lepidi? Unde hoc hausisti Rychi? Dic mihi, ni Lepidus hic de Augusti progenie, cur Tacit. ad locum, quem præ oculis habes, dicit, Agrippinam spe dominationis cum Æmilio Lepido stuprum admisisse? quomodo Imperium adfectare potuisset Lepidus, nisi de Augusti progenie? anne Agrippinæ jure eam ducendo?

Æmi-

Æmilia Lepida Claudio desponsa (soluta tamen sponsalia , quod mater impudica vita Augustum avum offendisset , atque in eum pater conjurasset) nupsit Ap. Junio Silano Cos. sub Tiberio A. U. C. 780.

Hic post eam duxit *Lepidam* alteram matrem *Messalinæ* *Claudii* uxoris , quæ incestis amoribus ardens , licet in senium vergentem vitricum sollicitavit , repulsamque passa ab honestissimo viro , confutis cum *Narcisso* dolis , fictisque insomniis , quasi *Appius* in *Claudium* conjuraret , eum in *Appii* necem impulit , stupidusque *Claudius* non erubuit *Narcissi* somnium ad Senatum referre , & *Narcissum* laudare , quod dormiens etiam ad suam vigilaret salutem . Ob nuptias *Appii* cum *Lepida* *Messalinæ* matre *Suet. in Claud.* *Appius* dicitur *Claudii* confocer ; mirorque *Lipf.* , *Rych.* , *Pitisc.* , aliosq. asserere , ideo dici confocerum Claudio , quod *Lucio* *Appii* filio *Octavia* *Claudii* filia desponsa , nulla verosimili ad talem denomina-

tionem ratione; Pitisc. in Suet. Claud. 4. errorem non ferendum addit, ob sponsalia nempe Lucii filii cum Octavia, Appium affinem Claudii vocatum ab Augusto in fragm. epist. ad Liviam, nec advertit, tunc nec Octaviam, nec Lucium natum. Si frater major Marcus natus ultimo Augusti anno ex Plin.; si Lucio impuberi data triumphalia ornamenta a Claudio ex Suet., Lucius certe, Augusto vivo, non natus: quomodo ergo Patrem vocasset Claudii affinem Augustus ob sponsalia multo post tempore inita inter hujus filium, Octaviamque?

Nec certe, quod Lepidam Messalinæ Claudii uxoris matrem duxerit Appius; nam hanc etiam post mortuum Augustum duxit, quo vivente constabat matrimonium cum Lepida ejus pronepte; eo enim mortuo natus M. Silanus, nato in ejus vita solum Lucio; aliunde ergo petenda, & rimanda ratio. Posset opinari, ex ipso matrimonio Appii cum prima Lepida Augusti pronepte tunc constante, vi adoptionis Claudio.

diorum ab Augusto, Lepidam hanc cognatam Claudio effectam, ac proinde verum, Appium ei adfinem. Tiberium Augustus adoptavit, Tiberius Germanicum; hos inter ergo, adoptatorumque filios vim habet adoptio; quid ad collateralem Claudium? at quis negare potest, adoptione oriri adfinitatem quandam etiam inter collaterales? nonne Brittannicus evasit frater Neronis ob adoptionem Neronis a Claudio? nonne Octavia soror? cur eam ducere non potuit, nisi datam in adoptionem, & e familia Claudia migrantem? quis in tantis tenebris facem præferat? opus certe Delio urinatores: & conjecturis verosimilibus juvat aliquid in medium afferre, quam rem prorsus intactam relinquere.

Ex Appii, & Lepidæ Augusti proneptis matrimonio nati Marcus, Lucius, & Junia Silana; addendus Torquatus ex Rych., qui Marco filium dat; at unde hunc hauserit, mihi prorsus incognitum. Hæc mihi certa de Æmilia

Le-

Lepida Augusti pronepte, ejusque filiis; & ita Lips. 13. Ann. 1. speciale schema format, licet postea in schemate generali adjecto ad finem sui Taciti dicat: *Ap. Junius Silanus maritus fuisse videtur Æmilia Lepidæ proneptis Augusti; res adhuc est nubila; exque iis forte L. Silanus sponsus Octaviæ, M. Silanus Asia Procos., O. Junia Calvina.* Dubitat etiam Rych. ad Tacit. Sanine sumus? quibus intemperiiis agitatur? nullam ego dubitandi causam video ex Suet., Sen., Plin., Tac., Plut., Dion., ex quibus Silani abnepotes Augusti, proneptis Æmilia Lepida. An autem hæc eadem sit, atque illa, de qua Tac. 6. Ann. 40. *Æmilia Lepida, quam juvenem Druso, sobrino nempe nuptam retuli (licet nullibi id in Tac. legatur) quæque crebris criminibus maritum infecuta, quamvis intestabilis, impunita tamen degebat, dum supervixit pater Lepidus; postea a delatoribus corripitur ob seruum adulterum; nec dubitabatur de flagitio:*

*rio: ergo omiffa defenfione, vitam finem fibi
pofuit.* Haftenus Tac.: dubitat Lipf. in fuo fche-
mate: ego diftinctam pro certo habeo; ea po-
tiffimum ratione, quod P. Lepidus vivebat
paullo ante damnationem filiae: at Augufti pro-
gener, ejus detecta conjuratione, morte certe
damnatus. Auguftus enim Liviae confilio poft
detectam Cinnæ conjurationem fanguine abfti-
nuit; & fi Auguftus ei pepercit, ut progene-
ro, nullius ponderis fuiffet ejus patrocinium,
ut tutari poffet criminofam filiam, fi Lepidæ
cum Claudio fponfalia foluta, quod pater in
Auguftum conjuraffet: curque Tac. tacuiffet mo-
re fuo ad augendam invidiam, pondusque ad-
dendum, Augufti proneptem, Drufoque febri-
no fuo nuptam? Diftinguit etiam Rych., fa-
citque materteram Meffalinæ, ut in ejus artia-
num. 56. Ad hanc refero infcriptionem Bergo-
matem. Hæc nurus Tiberii, feu potius pronu-
rus; uxor enim Drufi filii Germanici a Tibe-
rio, Augufti juffu, adoptati.

Pu-

*Pudens M. Lepidi Grammaticus
Procurator eram Lepida moresque regebam
Dum vixi mansit Cæsaris illa nurus
Philologus Discipulus.*

Lipf. 3. Ann. 23. inscriptionem refert ad Æmiliam Lepidam Quirini uxorem, quæ tantum desponsa L. Cæsari; proinde dici nequibat Cæsaris, Augusti nempe, nurus, quæ certe distincta etiam ab Augusti pronepte. Illam Quirinus etsi ante viginti annos dimisisset, antiqui tenax, nihilque remittens odii, partus simulati; adulterii, veneficii, & quod Chaldæos consulisset de Cæsaris domo, accusavit, defendente M. Lepido fratre: damnata aquæ, & ignis interdictione, detestantibus omnibus Quirinum, quod senex, orbusque, obscuræque familiæ, quem tamen Scribonio Liboni propinquum Tac. 2. Ann. 31. vocat, eam duxisset, quæ desponsa fuerat L. Cæsari, & proinde Augusti nurus destinata, cujus inter imagines Sylla, & Pompejus cernebantur, En distinctionis argumenta.

Du-

Ducere non potuisset L. Cæsarem avunculum, quod vetitum moribus erat, & S. C., quo venia data talibus matrimoniis ob Claudii patruum matrimonium cum Agrippina initum, multo post latum: Nisi distinguas inter patruum, & avunculum V. Cujac. 3. observ. 16. Hujus Manius frater; Augusti pronepos Marcus. Non nego, hos quandoque apud Auctores confundi eadem initiali littera M., ut Lips. ad Tac. 3. Ann. 35., & passim. Hujus sunt adscendentes Sylla, & Pompejus (quos invocavit, non Augustum, Theatrum ingressa) qui tamen non numerantur inter adscendentes proneptis Augusti, qui utique potius invocandus, invidiamque majorem conciliaffet, majusque pondus addidisset, nominando Augusti proneptem, quam nurum destinatam. Adde quod hæc Æmilia Lepida ex Scauro filiam genuerat, Scaurique gratia factum, ne in damnatione ejus bona publicarentur ex Tac. loc. cit. Quis unquam scribit, Scaurum adfinem Au-

gusti, ejusque filiam descendentem?

Quirinus etiam Dioni, Josepho, & Lips. dicitur, qui Florum lib. ult., cap. ult. emendat, *Garamantes Quirinio* pro Turio *subigendos dedisse*, citatque duos MSS. suos, quorum unus Curinio habet, alter Quirino. Quirinum autem dicit Suet., quem sequitur Panvin. Cyrinus dicitur Scriptoribus Sacris V. Dansque Ortograph., & Rych. ad Tac. Non autem patriciæ Sulpiciæ familiæ, sed novæ e municipio Lanuvii. Quirinus Cos. fuit cum Valerio Messala sub Augusto A. U. C. 742., triumphalia ornamenta adeptus domitis Homanodensibus in Cilicia; C. Cæsari post Lollium moderator datus, Tiberium Rhodi tum degentem coluit. Hic ex Dion., & Joseph. in Syriam missus ad censum peragendum, idemque est, ac ille, qui Judææ censum peregit, de quo Luc. 2. act. V. Baron. in apparat., ubi longe disputat de hoc censu unico, an duplici.

L. Junius Silanus minor fratre Marco, Augusti abnepos, desponsus Octaviæ Claudii filia,

ve-

verum soluta sponsalia, quod a Vitellio Censore, licet lecto Senatu, lustroque condito, Senatu motus, adactusque Prætura se abdicare ante IV. Kal. Jan. ait Suet. cap. 29. in Claud.: addit Tac. 12. Ann. 4. *suffectusque pro reliquis tribus illis diebus Eprius Marcellus*, ob incestus cum sorore Junia Calvina crimen ei calumniose imputatum. Sen. in Apocol. nil aliud ei objectum, quam quod sororem festivissimam omnium puellarum, proindeque dictam Venerem, vocasset Junonem, quæ Jovis soror, & conjux: idque innuit etiam Tac. 12. Ann. 4. *Fra-*tris non incestum, sed incustoditum amorem (ex Sen. emendat *sermonem* Lips. ibi) ad infamiam traxisse. Et quidem Vitellium subornavit Agrippina, timens, ne Neroni filio vix pueritia egresso, cui jam destinaverat Octaviam, animoque devoraverat Imperium, anteponeretur a Claudio Silanus vir firmæ ætatis, moribus innocuis, ex Cæsarum sanguine. Denique a Claudio occisum ait Sen.; Tac. 12.

Ann. 8. seipsum interemisse die nuptiarum Agrippinæ cum Claudio, ut eas magis odiosas redderet. Contra legem Annalem Cos. fuit cum C. Valerio Asiatico A. U. C. 799. cui Panvin., ac Petav. dant Collegam M. Valerium Messalam, vel Junium Silanum contra Dionem, fastosque græcos. Alter est certe ille Silanus prænomine Caji Asiæ Procos., quem repetundarum a Sociis postulatum legimus; violati etiam Numinis Augusti, spretæque Tiberii majestatis, accusantibus Mam. Scauro consulari, Jun. Othone Prætorè, & Brutidio Nigro Ædile, hinc damnatum, relegatumque Cytheram, Tiberio molliente S. C., quo Gyarum ex Tac. 3. Ann. 68., ubi Lips. legit Cythorum, ipse tamen emendat Cythnum, quæ Insula est ad Eubæam Ptol., & Plin. cognita, & consulente Gn. Lentulo, Tiberioque annuente, ejus bona materna separata, quippe *alia parente* geniti; Lips. eo inclinare videtur, saltem non dissentit, ut hic sit abnepos Augusti, & materna de Æmiliæ

liæ Lepidæ bonis intelligi posse, citatque MSS. Hisp., ubi legit, *alta parente*: locus est corruptissimus, nec sanari capax; essetque mater, & noverca, si separanda materna bona, quod alia parente ortus, nempe Æmilia Lepida. At non advertit Lips. Silanum Augusti abnepotem natum mortuo Augusto, cujus ultimo anno Marcus frater major natus, cuique impuberi a Claudio ornamenta triumphalia data, tum vix decernem fuisse: nec advertit ad inscriptiones a se allatas de Junia Torquata sorore damnati, quæ dicitur filia Caji, quum Augusti pronepotes patrem habuerunt Appium. Non nego, hunc duplici prænominе Appii, & Caji a Dion. lib. 6. 60. vocari, quod non novum. Lucius in Corn. Nep., & Q. Servilius Sulpicius in Cic. & passim.

• M. Silanus Asiæ Procos., major Lucio fratre, natus ultimo Augusti anno (qui, quod rarum etiam in privatis, ut advertit Plin., vidit abnepotem) ab eadem Agrippina inter
epu-

epulas manifestissimis signis peremptus, opera P. Celerii Equitis Romani, & Ælii Liberti rei privatæ Principis in Asia præpositi ex Tac. 13. Ann. eandem ob causam, ac Frater; & quod ultorem fraternæ necis timeret, etsi mitis esset ingenii, adeo ut Caligula eum vocaret *pecudem auream*, quod scomma falsè in M. Silanum jactum, laudi vertit Dion. Lips. ad Tac. Ann. 1. credit, errasse Tacitum circa personam M. Silani; sed scomma jactum in ejus socerum, quod nimis audacter, nec mihi probatur. Rych. his fratrem dat Torquatum; at Tac. 15. Ann. 35. Torquatum dicit Augusti atnepotem; non ergo frater, sed alterutrius filius, & quidem Marci; nam Lucius admodum juvenis obiit. Hic accusatus, quod nimium magnifice se gereret; ac proinde Imperium adferre nova moliendo, ante damnationem venas sibi secuit, quo nunciato Neroni, *victurum*, ait, *si clementiam Judicis expectasset, quamvis sons.*

Ultra dictum Torquatum Marcus alium habuit

buit filium ex Rych. cui prænomen Lucii dat: at vereor, ne cum ejus nepote ei incognito confundat, qui a Nerone increpitus, quod patris exemplo nimis magnifice se ultra privati civis conditionem gereret, accusatus in Senatu incestus cum Lepida Amita, Cassii J. C. uxore, Cassius in Sardiniam relegatus, ipse Hostiam primo, inde Barium, ubi paullo post immisso ab Centurione adversis vulneribus confossus, Lepidæ judicio Neroni reservato ex Tac. 16. Ann. 9.

❧ XXVI ❧

JUNIA, ET FURIUS SCRIBONIANUS.

JUNIA Silana Calvina ex Tac. 12. Ann. 8. incestus cum fratre Lucio notata, ut supra fusc, & post fratris mortem Italia pulsa, vitam prorogavit usque ad Vespasiani tempora ex Suet. in Vespas. 23. Male ergo multi Auctores Neronem dicunt ultimum de progenie Augusti. Quum enim Caesarum Mausoleum repente patuisset, cri-

crinitusque cometes apparuisset, ostentumque Vespasiano cum formidine esset relatum, neutrum ad se pertinere, sed unum ad Regem Parthorum capillatum, alterum ad Juniam Calvinam de Augusti progenie, facete respondit Vespasianus: Male, & indigeste nimis de ea Schol. Juven. ad illud Sat. 3.

. . . *Donat Calvinæ, vel Carinæ.*

Calvina Prætoris cujusdam soror, quæ se occidit, tanquam infamis in fratrem, Claudii temporibus; si vixit usque ad Vespasiani tempora, & forsan Patriæ restituta.

Nurum Vitelli fuisse constat, inde nuptam Camillo Scriboniano, cujus filius exilio sub eodem Claudio multatus, quod Principis finem per Chaldæos scrutaretur ex Tac. 12. Ann. 52. additurque, *adnectebatur crimini, quod Junia mater ejus, ut casus prioris (nam relegata erat) impatiens.* Quæ alia Juniarum relegata, nisi hæc Augusti abneptis? En Silanorum omnium Augusti descendentium finis.

Du-

Dubitari posset, an eadem Junia Silii uxor, quam repudiare coactus a Messalina, uti sese duceret, vivente etfi Claudio. Hæc eadem certe ex Tac. 13. Ann. 19. ac Junia Silana filiis orba, quæ per Arimetum, & Paridem Domitiæ Libertos, conspirantibus Titurio, & Calvisio, accusavit Agrippinam nova moliri adversus Neronem filium, nubendo Plautio Rubellio Tiberii pronepoti, ulciscens injuriam atrocissimam feminæ, quod Agrippina eam *rugosam senem* vocasset, avertissetque ab ejus nuptiis Sex. Africanum juvenem Equestris Ordinis, de quo num. 64. Et quidem ipsa in exilium acta, Titurius, & Calvisius relegati, Arimetum morte multatus, Agrippina absoluta; Paridi pepercit Nero, quod se oblectaret. Tempora quidem consonant. Eandemque putat Lips. ad Tac. 13. Ann. 19. Diversam Rych., atque eam cum Reines. filiam M. Junii Silani Cos. A.U.C. 722. sororemque Junia Claudillæ primæ Caligulæ conjugis ex partu mortuæ: nec obstat

K

Lips.

Lips. sententia, quod Junia abneptis Augusti filium habuit Scribonianum, hancque filiis orbam dicat Tac.; nam Scribonianum filium exilio multarum, paullo post mortuum refert idem Tac. *tumque filiis orba*. Non fuit certe Junia illa Silana Caligulae prima uxor, quod ejus pater a genero occisus, Marci, non Appii praenomine notus. Nec Junia illa Silana notae sanctitatis Vestalis, cujus frater Silanus damnatus a Tiberio, ut supra in Silani artic. evidenter probatum. De hac duo marmora citat Lips. ad Tac. 3. Ann. 69. Romae extantia.

Junia C. Silani F.

Torquata Virg. Vest.

Maxima.

Junia C. Silani F.

Torquata

Sacerdoti Vestali

Annis LXIV.

Celesti Patrona

Altius L.

XXVII

CLAUDIA GENS, TIBERIUS IMP.

CLAUDIA gens Patricia Regillis Sabinorum Oppido orta; Attus Clausus gentis auctor, & Latinis Appius Claudius dictus A. U. C. 249. post Regifugium A. Valerio Poplicola, & T. Lucretio Coss. Romam cum magna Clientum manu ob factiones patria migravit, inque Patricios adlectus; ager ei assignatus, Clientibusque trans Anienem, locusque ad sepulcrum sub Capitolio; inque plures divisa familias, Regillensium nempe, qui & Craffini, Pulchrorum, Centhonum, Caudicum, Neronumque: at plebeja Marcellorum dignitate major, & potentia ad Augusti tempora viginti & octo Consulatibus, quinque Dictaturis, septem Censuris, totidem triumphis, binisque Ovationibus inclaruit ex Suet.; aliter Ant. August. Neronēs respuerunt Lucii prænomen, postquam

duo Lucii ejus familiae, unus latrocinii, cædis alter damnati.

Drusi cognomen frequenter in familia ob Drusum barbarum quemdam necatum, cujus nescitur historia. Ex hac familia fuit Tiberius pater Imperatoris, qui bello Alexandrino Cæsaris Quæstor multum ad victoriam contulit, occisoque Cæsare non solum de abolitione patris facinoris, sed & de præmiis occisoribus dandis censuit. Bello Perusino L. Antonium sequutus, constans ejus in partibus: deditione facta, Præneste diffugiens multis cum periculis Neapolim venit, inde in Siciliam navigavit, ubi offensus, quod eum Sex. Pompejus in conspectum admittere noluerit, fasciumque usu interdixerit, ad M. Antonium Lacedæmone degentem, quæ sub Claudiorum tutela, patrociniisque erat, confugit. Pace inter III viros facta, Romam cum uxore rediit, quam Druso gravidam Augusto concessit, senexque factus suo Romæ obiit fato. Non omittendum, hunc

a Ci-

a Cicerone in Cilicia degente petiisse Tullio-
lam, eique Ciceronem inclinasse : at a Te-
rentia jam Dolabellæ tertio viro desponsa erat,
a quo postea repudiata ; erratque Plut. quum
scribit, illam bis nupfisse, sicuti errant, qui
eam in partu mortuam asserunt, quum aliter
ex Cic. ad Att. epist. appareat.

Tiberium aliqui male scribunt Fundis natum,
quum vere Romæ natus sit in Regione Pala-
tiii in Lucullana Villa, ait Pitisc. XV. Kal.
Decemb. M. Æmilio Lepido iterum, L. Mu-
natio Planco Coss. A. U. C. 711. Infans pater-
næ fugæ comes, quum clam Neapoli Paren-
tes navim conscenderent, ut Siciliam peterent,
ejus vagitu bis pene detecti, & in Sicilia flam-
ma e silva erumpente, qua matris vestes, &
capilli ambusti, vitæ periculum vix evasit.
In Urbem reversus adultus a M. Gallio adopta-
tus testamento, hereditate adita, nomine absti-
nuit, quod Gallius contra Augustum steterit.
Duxit Agrippinam Vipsaniam Agrippæ filiam
vix

vix anniculam sibi desponsam , Augusto procurante , ut Agrippæ , cui tantum debebat , rem gratam faceret , jungendo ejus filiam cum Tiberio suo Privigno . Eam genuerat Agrippa ex filia Pomponii Attici , ad quem Ciceronis epistolæ , auctorque matrimonii inter Attici filiam , Agrippamque fuit II vir Antonius : eo enim victo ab Hirtio , Cassio , & Octavio , Decimoque Bruto in Mutinensi prælio , & fugiente ad Lepidum , ejus uxor , filiique Attici opibus sustentati . Nam Atticus difficillimis illis R. P. temporibus tranquillitati studens , Epicurique dogmatis imbutus longe a publicis muneribus , privatus , utriusque factionis amicus vixit ; etsi post feræles proscriptionis tabulas diu latuerit , donec Romam a grato Antonio rerum potito evocatus . Vipsaniam Tiberius , postquam ei peperisset Drusum , gravidam ægro animo dimittere coactus est , Julianamque Augusti filiam , Agrippæ viduam ducere , cujus mores improba-

babat , & quicum consuetudinem sub prioribus maritis habuerat . Et quidem Vipsaniam Tiberius miro deperibat amore , pariterque amabatur adeo , ut dimissa prægnans animi ægritudine abortum passa sit , & quum forte fortuna ei obvia facta esset , expalluere , & eruere ambo , amore veteri reviviscente ; proinde Tiberius indignationem matris Livæ , Vitricique Augusti metuens , ejus conspectum deinceps vitavit . Vipsaniam repudiatam duxit Afinius Gallus Saloninus a Salonis Dalmatiæ Urbe captis , filius Pollionis Oratoris , ac Historici , qui Cof. cum Q. Marcio Censorino A. U. C. 719. quem laudat Sen. in declamat. , & Plin. in epist. Gallus filius eum Ciceroni comparat. Hinc Saloninum odio semper prosequutus Tiberius , usque dum damnatus fame vitam finivit ; sponte , an necessitate incertum , ait Tac. 6. Ann. 23. Euseb. in Chron. ait , Afinium Gallum diris suppliciis mactatum anno ante T. Livii mortem . Offensus enim libera
in-

interrogatione in Senatu, in quo de Imperio dividendo, ficto animo agebat Tiberius, & quod Augustus cum numerasset inter Imperium adfectantes, sed imparem; & demum quod Sejano nimis adhesisset. Moritur Vipsania ex Agrippæ filiis suo fato post filii Drusi Ovationem, cui fratres uterinos dedit ex Lips. 3. Ann. 75. Asinium Saloninum, Asinium Gallum, qui cum Statilio Corvino in Claudium conjuravit ex Suet. Claud. 13., Asinium Polionem Cof. A. U. C. 756., & Asinium Celestem Cof. sub Caligula ex Plin.

Prima stipendia Tribunus militum in expeditione Cantabrica fecit Tiberius; deinde in Orientem progressus Tigratem Regno Armeniæ restituit; signa Crasso adempta a Parthis recepit; Galliam rexit Principum discordiis, & Barbarorum incurfionibus vexatam; Rheticum, Vindelicum, Pannonicum, atque Germanicum bellum feliciter confecit, Germanorumque deditorum quadraginta millia in Galliam

liam tranſtulit ad ripam Rheni, assignatis habitationibus, agrisque; quare triumphalibus ornamentis Urbem ingressus. Inde Quæsturam, Præturam, duos Consulatus, Tribuniciam potestatem per quinquennium accepit. In medio honorum & felicitatis cursu, integra valetudine, sed ad senium vergens Urbe secedere statuit, incertum uxorisne, cujus impudicitias nec pati, nec corrigere aut punire valebat, tædio, an adultis Cajo, & Lucio ab Augusto adoptatis, & ad se oculos, animosque trahentibus, exemplo Agrippæ, qui admoto Marcello publicis muneribus Romam reliquit, vixque venia impetrata, quatríduana cibi abstinentia, a Vitrico, & Matre, qui se deferi querebantur; relictis uxore, & filio Druso, Ostiæ navim conscendit, Rhodumque appulit, ubi fere privatus, parva contentus domo, suburbanoque, sine lictore, aut Viatore, deposita etiam toga, assumptoque pallio, crepidisque græcanicis, expleto Tribuniæ potestatis quin-

L

quen-

quennio vix Legati dignitatem , exorante Livia consequutus , ne privatus omnino sperneretur Rhodi . Post ingloriæ vitæ octavum annum vix reditum matris precibus a Vitrico impetravit : longe a muneribus publicis , donec Cajus , & Lucius Cæsares vixere , fuit , quibus post triennium a suo reditu , intra duodeviginti mensium spatium extinctis , adoptatus ab Augusto , jussusque adoptare ipse Germanicum fratris Drusi filium . Rursus ei concessa Tribunicia potestas per quinquennium ; Germanicæque pacandæ præpositus , remissis ad eum Parthorum Legatis ; cura inde Illyrici belli , quod feliciter confecit , data , triumphumque sibi decretum , ob cladem Varianam luctuosa Urbe , distulit , contentus Urbem intrare prætextatus , laureatusque . Iterum in Germaniam missus , collapsam militarem disciplinam restituit , Germanosque continuit , ac post biennium Romam rediit , triumphavitque prosequentibus Legatis cum triumphalibus ornamentis .

mentis , & priusquam in Capitolium flecteret , e curru descendens Augusti e suggestu pompam spectantis in genua procidit . Prandium dedit mille mensis , congiariumque Populo tricenos nummos viritim . Cenfor factus censum egit , lustrumque condidit impacto clavo , repetensque Illyricum ex itinere revocatus adversa Augusti valetudine , & inde morte nunciata , Urbem repetiit , statimque Agrippam posthumum relegatum , & abdicatum interemit . Ferunt , Augustum dixisse , *miserum Populum Romanum sub tam lentis maxillis* ; efferatos enim ejus mores bene introspexerat , perpensisque ejus virtutibus civilibus , & militaribus , importunitate , & precibus uxoris successorem sibi designavit ; n̄ potius successore deterrimo gloriam quæsit ex Tac. Coacto Tribunicia potestate Senatu , diu cunctari visus est allocutione lacrymis , & singultibus intercepta , quam proinde legendam tradidit Drufo filio ; resignatæ dein Augusti tabulæ Signatoribus Senato-

ribus in Curia, reliquis extra signa agnoscen-
tibus, recitatisque per Libertum, quarum ini-
tium: *quoniam sinistra fortuna Cajum, &
Lucium filios mihi eripuit, Tiberius Cæsar
mihi ex parte dimidia & sextante heres esto;*
cunctationis forsan causa Clementis Agrippæ
Servi conjuratio, de quo in Agrippa posthumo
num. 22., duplexque seditio Legionum in Il-
lyrico, & Germania: flagitabant illæ Præto-
rianis æquari; hæ Germanicum ad capeffendum
Imperium impellebant. Initio Principatus mo-
destiæ varia dedit specimina, at deinde matre
mortua, occisoque Sejano, in omne libidinum,
crudelitatis, & rapacitatis genus ruit: e Ca-
preis, quo secesserat, bis Romam repetere desti-
navit, an finxit? primo usque ad Naumachiæ
hortos, secundo usque ad VII. lapidem, re-
gressusque est, nesciturque qua de causa; fe-
runt ostento, quod Cadmius serpens, quem in
deliciis habebat, suaque pascebat manu, a for-
micis consumptus esset, multitudinem caven-
dam

dam monitum. Stomachi languore in regressu
 Asturæ incidit in morbum, quem dissimulatis
 in Circæum tendit, castrensibus ludis interfuit,
 aprumque in arena jaculo transfodit; at crescen-
 te morbo in Misenum vectus nil de quotidiana
 vitæ consuetudine prætermittens; convivia
 enim instaurabat, quumque a Medico Charicle,
 cui e convivio discedenti manum osculan-
 dam tradiderat, tentatam sibi venam advertif-
 fet, iterum assidere iussit malum dissimulans,
 conviviumque protraxit; at ingravescente vi
 morbi ibi obiit octavo & septuagesimo ætatis
 anno, XXIII. Imperii, XVII. Kal. Aprilis,
 Gn. Acronio Proculo, & C. Pontio Nigro
 Coss. Quidam tabificum ac lentum venenum a
 Caligula datum; nonnulli pulvinum in os in-
 jectum P. P. Macronis consilio, & opera scri-
 bunt; illo enim jam mortuo conclamato, se-
 que post occupatum annulum pro Imperatore
 jam gerente, nunciatum fuit, vivere adhuc,
 extractumque annulum requirere. Seneca ait;

in

in defectione sibi annulum detraxisse, quasi alii tradere vellet; mox digito rursus aptasse. Morte ejus adeo lætatus est Populus Romanus, ut bacchans per Urbem discurreret, aliis in Tiberim, projiciendum, aliis uncas, & gemas minantibus; verum cadaver sine tumultu Romam adlatum a militibus publico funere crematum, sepultumque.

XXVII

TIBERIOIUS.

TIBERIOIUS fere infans obiit Aquilejæ ex Julia natus.

XXVIII

DRUSUS MINOR.

DRUSUS minor Tiberii ex Vipsania Agrippina filius, Tribunicæ potestatis confors factus a patre, quum jam sex & triginta esset annorum

rum ex Tac. 3. Ann. 56. Livillam Drusi majoris, & Antoniae minoris filiam duxit, cujus fraude, impellente Sejano adultero, opera Eudemi Medici æque adulteri, Lygdi Spadonis manu propinato veneno sublatus est. Post octo annos hæc detexit Apicata Sejani uxor, jam antea viri domo pulsa, postquam tres ei peperat liberos ex Dion. lib. 58., Plin. lib. 29. cap. 1., & Tac. 4. Ann. 8. Et quidem ambitionis vento velificans Sejanus jamdudum Imperium affectabat; Tiberii gratia pollens, potentiaque nixus traxerat jam ad se militum animos, Senatorumque, cæcutiente, & insurdesciente, cuncta ceteroqui lynceis rimante oculis Tiberio, etiam ad Drusi filii querelas, communes illi futuros cum Drusorum familia nepotes; quum jam Sejani filia desponsa esset Druso Claudii filio, qui Pompejis admodum juvenis hianti ore excepto pyro suffocatus. Cur Lipsius guttam aliquam Lethes gustasse audacter nimis dicit Tacitum, quod biennio ante

ante Drusi hujus mortem , ille alter Drusus pyro fuerit suffocatus ; proinde Sejano nepotes communes nasci non potuisse : at biennio ante fuit hæc querela , nondum illo extincto , initis jam cum Sejani filia sponsalibus : obloqui par erat , Drusorum Claudiorum familiæ inferri municipalem Equitem ; cur morientis Drusi , aut paullo ante nuperam fingit hanc querelam Lipsius , Druso altero jam pyro suffocato ? Male ergo oblivionis reus traducitur a Lips. Tacitus , & nihil opus evolvere scrinia ad illum defendendum , & recurrere ad Zonar. Iovem Historicum , qui Juliam Drusi filiam Sejano desponsam ait , quam ipse tamen confundit cum Livia Drusi majoris filia , minori nupta , quam mortuo viro Druso minore Tiberii filio , Sejanus quæsit , nec obtinuit , ambigue Tiberio respondente , Sejani ambitioni calcar addiderat recens ita in Drusum , qui in jurgio quodam in Sejanum manus intendebat , *contra tendentis os verberaverat* , ait

Tac.

Tac. At Zonar. , & Dion. Drufum a Sejano verberatum, quibus filius Vetranius Taciti locum emendat, & *hic*, nempe Sejanus, *Drufi* os. Qui credi possit, eo temeritatis, & intemperantiæ Sejanum prorupisse, ut Imperatoris unicum filium, quadraginta ferme annorum, Tribunicia potestate munitum, promptum ad verbera, & pugnos, adeo ut Castor palam audiret, præferocique animo, verberaret, hocque impune? Si Sejanus irritatus recenti injuria ex ipso Tac. ipse injuriam verberum passus. Vulgi rumorem refert, refutatque Tacitus ipse, ceteroquæ atrociora seligens, quod Tiberius a Sejano monitus filium Drufum cavere, quod parasset venenum primo poculo illi propinandum; quumque in mensa Tiberio oblatum, & ab hoc Druso filio cefum, Drusus bibit alacriter metu, aut pudore: inverosimillimum prorsus, patrem experiri adeo periculose voluisse venenum unico in filio; inquisivisset prius more suo in complices, me-

M

di-

dicum, domesticosque Drusi exquisitis tortos tormentis. Drusus crudelitate etiam notatus; cruentorum spectaculorum etiam domi, & in privatis hortis studio, quod ipse pater arguerat, delectabatur ex Dion. & Tac. 3. Ann. 33. quum diem editionibus, noctem conviviis traheret. Male in vulgatis legitur *ædificationibus*; nusquam Drusiani ædificii monumentum, & quis Principi vitio vertat ædificandi studium? Ex eo acuti gladii Drusiani dicti; mos enim priusquam paria committerentur, ut sicæ, quibus pugnantes usuri, editori exhiberentur, satisne essent acutæ, æqualesque longitudine, & acumine; volebat enim Drusus acutas, utque magis ferirent, pluresque gladiatores mactarentur. M. Antonius IIIvir hebetes, obtusasque, quippe qui lenissimi ingenii.

TIBERIUS CUM GEMELLO .

GEMELLORUM Tiberiorum ortu maxima affectus Tiberius Avus lætitia , quod rarum etiam in privatis , rarissimum in Principum familiis , geminos nasci mares , ut lætatus M. Antonius IIIvir Cleopatraz geminorum partu Extat in Museo Jannucii numus habens in una parte caput Drusi cum epigraphe *Drusus Cæsar Tib. Aug. F. Divi Aug. N.* , & in altera duo infantium capita ex duobus Cornucopiæ capitibus prorumpentia cum caduceo , inscriptumque S. C.

Dum hæc scriberem , Romæ in Augusti Mausoleo cippus Tiburtini lapidis erutus cum hac inscriptione

Tib. Cæsar

Drusi F.

Hic situs est .

Certe a Caligula immisso Tribuno , quum nondum ex ephebis excessisset , occisus ; post-

M 2 quam,

quam, die quo virilem togam assumpsit, adoptavit, Principemque Juventutis appellavit; aut ex Philone, ut se occideret jussus, Tribunum interrogavit stricto trementi manu pugione, qua se parte ferire deberet. At dubito, an hoc sit verum; si enim natus Tiberius gemellus ex Tac. 2. Ann. Goff. M. Junio Silano, & C. Norbano Flacco, annus decimus octavus fluebat, nec juvenis annorum octodecim inepte adeo Tribunum interrogasset. Hic fere a Tiberio avo præteritus, quod ex Druso filio non conceptum crederet ob matris Livillæ impudicifimos mores, quod ego primus adverto; proximior, quippe qui nepos ex filio naturali Druso, quam Caligula, qui nepos ex adoptivo Germanico; notumque Vatinianum Tiberii odium in Germanicum, Agrippinam, Drusum, Neronemque, quos veneficiis, maleficiis, ferro, fame, carceris pædore absumpsit. Fabulam subolet, a Tiberio forti Imperii successionem commissam inter hunc, & C. Caligulam,

lam, ut qui primus cubiculum ingrederetur, successor esset.

Alter gemellus, cujus nomen ignoro, obierat puer; vivebat certe quum tribuniciam Druso potestatem peteret Tiberius in Senatu; ait enim tres ei filios esse ex Tac. 3. Ann. 56. quum autem ait 6. Ann. 46. Tiberium, paullo ante mortem, minorem ex nepotibus complexum, intelligendus respectu Caligulae nepotis etiam ex adoptivo filio Germanico, non alterius gemelli jam mortui.

XXX

JULIA.

JULIA nupsit Neroni Germanici, & Agrippinae filio fame a Tiberio necato; inde Rubellio Planco, vel Plauto ex Lips.: male in Tac. legitur Blando, cujus avus Equestris ordinis Tibure; ceterum homo in Rep. novus.

XXXI

RUBELLIUS PLAUTUS.

RUBELLIUS Plancus, vel Plautus filius accusata Agrippina Neronis matre ab Arimeto subornato a Junia Silana, quod nuptias contrahere vellet cum eo, illumque de Cæsarum sanguine, excluso Nerone, ad Imperium evehere, quum Agrippina fuerit absoluta, aëta in exilium Silana, occisusque Arimetus, in Asiam voluntario forsan exilio, ut ibi obscurus procul negociis viveret, se contulit; at per tabellarios paullo post monitus a Liberto, & Socero Antistio, ut sibi caveret, fugaque vitæ suæ provideret, Cærano Græco, & Musonio Thufco suadentibus, præstare mortem, quam trepidam vitam, dum deliberat, nudusque corpus exercet, trucidatur a Centurione a Nerone submissio, allatumque Romam caput, ut conspiceret Nero; *eat nunc*, inquit, *mater mea, & illum osculetur*. De hoc Juv.

... *Tecum est mihi, Plaute Rubelli.*

NERO, DRUSUS, ET TRES INFANTES.

NERO, & Drusus optimæ indolis Juvenes a Senatu Tiberii, matrisque Livie vestigiis inhzrente, ut Augusti progenies penitus extingueretur, hostes judicati, in custodiaque habiti, fame etiam extincti. Nero in Pontia, ni potius ad voluntariam mortem adactus, quum Carnifex continue tanquam a Senatu hosti judicato uncum, laqueumque ostentaret. Drusus in Palatii ima parte, ita ut tomento famem sedare tentaverit. Nero Juliam Tiberii ex Druso neptem sexto gradu agnatam duxit; desponsa ei fuerat filia Q. Cæcilii Metelli Cretici, Syriæque tum Præfecti Cos. cum Licinio Nerva A. U. C. 760. cui amoto suffectus Piso, qui cum Plancina uxore mortis Germanici reus, mortem sibi conscivit; uxor tuta Livie patrocínio. Emendandus Tac. quum illam desponsam Neroni *vetustissimo* Germanici liberorum ait,

ait, ubi legendum *venustissimo*. Drusus Æmiliam Lepidam distinctam ab Augusti pronepte: atque ita de Germanici maribus solus Cajus cognomento Caligula malo Reip., & Pop. Rom. superstes.

Litteraria ex Ephemeride Romana Jul. 1777. novimus, in campo Martio ad ripas Tiberis in Augusti Mausoleo detectam ustrinam trium Germanici infantium tribus Tiburtini lapidis effossis cippis inscriptis.

C. Cæsar

Germanici F.

Hic crematus est.

Tib. Cæsar

Germanici F.

Hic crematus est.

ar

Germanici F.

Hic crematus est.

Ca.

Cajus, cujus prænomen in fratre Caligula renovatum est, litteratis notus, referente Suet. insignis festivitatis puellum fuisse, mortuumque dedicatum sub Cupidinis forma a Proavia Livia in Capitolinæ Veneris Templo, altera imagine in cubiculo reposita, quam Proavus Augustus, quoties domo prodiret, osculabatur. Tertiū nomen supplendum Drusus, aut Nero Cæsar, nullus dubito, quæ nomina frequentia in Claudia familia. Sex ergo superstites filios reliquit Germanicus, Drusum, Neronem, Cajum, Agrippinam, Drusillam, Juliamque Livillam. At Tac. 2. Ann. 41. in curru triumphali Germanici, quum de Germanis triumphavit, filios quinque vivos ait; nondum nata tum Julia Livilla filiarum ultima, quæ Lesbi, quum Germanicus in Orientem post triumphum pergeret, edita ex cod. Tac. 2. Ann. 54.

Si quæras, cur Cæsaris nomen a Germanico non usurpatum in tribus ustrigarum inscriptio-

N

ni-

nibus, forsan Cæsaribus tribus infantibus non visum idem nomen iterare.

XXXIII

LIVILLA JULIA.

LIVILLA Julia sororum ultima, nata Lesbi, Patre, ac Tiberio Coss., a fratre Caligula corrupta, atque in Pontiam relegata, conjurationis, & adulterii cum Agrippina sorore accusata, patefactis earum amatoris epistolis, dedicatisque Jovi ultori pugionibus, quod earum conjurationem ipse evasisset; a Claudio Imperium adepto ab exilio revocata, recuperatis paternis bonis, quibus a Caligula spoliata: nupsit M. Vinicio, procurante Tiberio ex Tac. 6. Ann. 15. ni mavis Virtucio ex Cadibus oriundo, cujus avus Marcus Coss. A. U. C. 735. pater Publius Coss. A. U. C. 755. cui Vell. Pater. Historias dedicat. Verum iterum a Claudio,

dio, instigante Messalina ob quandam formæ æmulationem relegata, adulterii cum Seneca rea, demumque necata. Vinicius a Messalina amoris repulsam passa veneno sublatus, Seneca in Corsicam relegatus, cujus memoriz, etsi intercedente Agrippina ad erudiendum Neronem Romam revocati, adeo tenaciter injuria hæsit, ut post mortem Claudii ultus sit festivissima opella, Apocolocyntosi in Claudium. Ad hanc pertinere inscriptionem in urna cingaria alabastrina trium spithamarum alta, duarum diametro in ventre pro certo habeo.

Livilla
Germanici C.
Hic sita est.

Supple Cæsaris filia. Male auctor Ephem. ad Livillam Germanici sororem, Drusi minoris uxorem, Tiberiiqûe nurum; nam Drusus major Pater, etsi ob Germanos victos Germanicus dictus, nunquam tamen Cæsar, uti Germanicus filius adoptatus a Tiberio, & in-

lenti formula suppleretur Cæsaris foror.

XXXIV

DRUSILLA.

DRUSILLA a fratre Caligula corrupta fere impubes cum Agrippina, & Livilla Julia; a Tiberio collocata Cassio Longino, a quo raptâ, uxoris loco a fratre Caligula palam in Palatio habita, ab eoque ægro heres instituta ex Suet.; at mortuam abortu procurato, dolori impar Divam effecit Veneris nomine, habituque ex Dion. lib. 59. Ad eam refero inscriptionem:

Veneri Calesi sacrum

Nummia C. F. Dorcas

S. P. P. C.

Ex eadem procreatam filiam corrumpit nefario concubitu Caligula, referente Eutropio; quod mirum: vix enim ipse pubes eam generare debuit,

buit, & fere impuberem corrumpere; nam viceſimum nonum non explevit annum Caligula.

❖❖ XXXV ❖❖

AGRIPPINA.

AGRIPPINA ſorum prima a teneris unguiculis in domo licet caſtiſſimæ Matronæ Aviæ Antoniæ educata, in contubernio Caligulæ fratris polluta cum duabus ſororibus, quas omnes inde exoletis ſuis conceſſit.

Procurante Tiberio, Coſſ. Ap. Junio Silanō, & Nerva, Gn. Domitio Germanici ſobrino (nati enim ex duabus ſororibus Antoniis) deteſtabili viro nupta, ex quo deteſtabiliorem Neronem genuit. Cum multis adultera, quos inter Tigellinus, ob id exilio multatus, & Lepidus ſobrinus, quicum novas res contra Caligulam fratrem moliri accuſata, Lepidus occiſus, & ipſa infami pœna notata, ut ſup.
in

in Lepido; demumque in Insulam cum sorore Livilla Julia relegata, occupata Domitii, cui primo nupta, hereditate, quam tamen ab exilio revocata a Patruo Claudio recuperavit. Galbæ, qui postea Imperator magnæ æstimationis, viro nubere tentavit, ut res novas moliri posset; cumque ejus focru ob id ad femineum bellum unguibus ventum; at illecebris aures ille obstruxit, & impune hoc ei fuit sub imperio Claudii, & Neronis, quum omnia pro libitu Agrippina regeret. Nupsit inde Crispo Passieno Senatori ditissimo, cujus opulentissima hæreditate ditata est, accelerata, ut fama, veneno ejus morte. Illæsus hic, quod portento simile, a Tiberio, & Caligula libertatem, & dignitatem servaverat; alloquens enim Tiberium in Senatu incepit orationem: *P. C., Ortu Tib. Cæsar.* Quum aliquando a Caligula, qui Drusillam sororem uxoris loco palam in Palatio habebat, interrogaretur, an & ipse amaret sororem suam? nec abnuendo, nec annuen-

nuendo, celeri mentis acumine periculum vitavit, *non adhuc*, respondens. Nupsit tertio Claudio Patruo, facto tamen S. C. quo veniali conjugio data, ut fufius in Claud. num. 46.

Neronem filium ad Imperium evexit ob ejus adoptionem a Vitrico Claudio: ambitiofiffima mulier, nec omnino a libidine abhorrens, fed quum illa ambitioni poffet fervire. Ferunt, quod quum ei prædictum a Chaldæo effet, filium Neronem regnaturum, fed ipfam occifurum; *occidat*, respondit, *dum imperet*; quod evenit Aniceti opera, ut fufius in Neron. num. 37. Quam autem ex tribus fororibus duxerit Quintilius Varus, nescio, quum Sen. 1. contr. 3. dicat; *Declamaverat apud illum hanc controverfiam Varus Quintilius tum Germanici gener, & prætextatus*; idem forfan, ac filius Claudie Pulchræ, accusatus a Domitio Afro, qui matrem accusaverat, de quo Tac. 4. Ann. 66.

CALIGULA .

CALIGULA natus pridie Kal. Septemb. A.U.C. 764. Coss. Germanico patre, & C. Fontejo Capitone in castris hibernis; alii natum volunt Treviris in Vico Ambiatino ad confluentes Rheni, & Mosellæ, ubi arx teste Plin. Jun. inscriptæ ob Agrippinæ puerperium; Tibure alii, alii Antii, quod frequentavit, quoque mirifice delectatus, tanquam natali solo, eo-que sedem transferre meditatus est. A caligis militaribus, quibus infans utebatur diminutivo nomine vocatus. De eo Poeta Syn- cronus.

In castris genitus, patriis nutritus in armis

Jam designati Principis omen erat.

Educatus primo a Proavia Livia, inde ab Avia Antonia, quam mortuam prætextatus pro- stris laudavit. Vicesimo ætatis anno Capreas a Ti-

a Tiberio Patruo magno accitus, ubi eodem die togam virilem sumpsit, & barbam posuit. Vitia privatus, etiam initio Principatus, adeo occultavit, ut omnes falleret, omnesque obsequio prosequeretur, tentatusque sive insidiis, sive futilitate, aut etiam candore aliquorum ad querelam propellentium, quasi oblitterato suorum misero casu hiscere nunquam auditis, dictumque de eo, nec servum meliorem, nec dominum pejorem: sagacissimo tamen seni Tiberio aliquid tetri odoris suboluit; naturam enim quandoque prodebat, quum animadversionibus, poenisque reorum cupidissime interesset, suppliciiisque delectaretur, ganeas, & lupanaria capillamento, & veste longa tectus nocte obiret; ferturque dixisse, Caligulam exitio suo, omniumque vivere, & natricem se alere Populo, & Phaetontem orbi terrarum. Privatus uxorem habuit Juniam Claudillam filiam M. Junii Silani, quem postea occidit, non jam Augusti abnepotis, ut aliqui ad Cro-

O

no-

nologiam oculos non intendentes ; tunc enim M. Junius Silanus Augusti abnepos vix adolefcens , filiamque nubilem habere nequibat .

Illa in puerperio mortua , amare finxit Enniam Macronis Præfecti Prætorio uxorem , ut eorum opera se in Tiberii gratiam infinuaret , successorque Imperii designaretur . Principatus initio bonus Princeps audivit etiam a peregrinis , ipfo Artabano Parthorum Rege , qui odium , & contemptum Tiberii professus , ultro ad Legati colloquium , vadato Euphrate , venit , Aquilasque Romanas , Cæsarumque imagines adoravit . Acceptissimus militibus , quorum plerique ulnis exceperant infantem , Populoque memoria Germanici patris , & miseratione afflictae domus . Lugens habitu pullo Tiberii funus prosequens Urbem intravit . Tiberium concione laudatum magnifico mausoleo tumulavit ; Pandatariam , & Pontiam procelloso mari , ut magis pietas emineret , navigavit ad fratris , matrisque cineres colligendos , & ipse in Mausoleo-

soleum urnam intulit. Extat urna Romæ a
Caligula inscripta

Offa

Neronis Caesaris

Germanici Caesaris F.

Divi Augusti Pron.

Augustalis Quæstoris.

Tacendo *Tiberii Nepotis*, quod non tacet Hi-
spaniensis de eodem.

Neroni Casari

Germanici F.

Tiberii Augusti Nepoti

Divi Augusti Pronepoti

Flamini Augustali Sodali.

Tiberium gemellum Tiberii ex Drufo nepo-
tem adoptavit eodem die, quo virilem togam
ille assumpsit, Principemque Juventutis adpel-
lavit; quem tamen non multo post occidit.
V. Lipf. 3. Ann. 36. Damnatos multos resti-
tuit; delatoribus aures obstruxit, commenta-
riosque ad matris, fratrumque causas pertinen-

tes nec lectos cremavit ; recipere noluit libellum , in quo insidiæ in ejus caput denunciabantur , ajens , *se nulli invisum* ; Spintrias Urbe submovit , vix exoratus , ne Tiberi mergeret . Reliqua abolita , centesima auctionum Italiz remissa , legata Liviz testamento a Tiberio non soluta perfolvit . Hæc optimi Principis specimina ; proinde aureus clypeus , quem quotannis certo die Collegia Sacerdotum Senatu prosequente in Capitolium ferrent , nobilibus pueris , & puellis ejus laudes canentibus , decretus , statutumque , ut dies inaugurationis Palilia vocarentur , quasi rursus condita Urbe ; at sive Cæsoniz philtro , sive alia de causa non solum in pessimum degeneravit , sed & in monstrum crudelitatis , libidinumque , redactusque ad insaniam . Memorabile ejus votum ; *Utinam Pop. Rom. unam haberet cervicem , ut uno eam truncare possem ictu .*

Agrippæ ignobilitatem perosus , ejus nepos credi noluit , genitumque se nefario Augusti

cum filia concubiru: Divinos affectavit honores, Olympio Jovi capite dempto suum impo-
suit, interque Castorem, & Pollucem adorari
voluit, dicique Jovis Latialis; sacrificia sibi
instituit, immolatæque hostiæ; fulgentem Lu-
nam ad suos amplexus invitabat, cum Capito-
lino Jove sermones ferebat, modo in ejus au-
res insufurrans, modo suas præbens, deven-
tumque aliquando ad jurgia, & minas; eoque
infamiæ devenit, ut Incitatum equum Cos.
designaverit. Nondum revoluta anno immen-
sam pecuniæ quantitatem a Tiberio relictam
tanquam gurgis absorbuit, & ad rapinas ani-
mum convertit, calumniis plerumque divites
spolians, quandoque nullo colore. Ridiculum
quod Aponio accidit Saturnino; eo enim dor-
miente, ac proinde capite nutante in quadam
auctione, licitandi finis factus non est, nisi au-
cto ejus quasi annuentis nomine precio tredecim
Gladiatorum ad nonagies H. S. nisi error
sit in Suet. conficitur summa 225000. quam
sol-

solvere damnatus, nec solvendo fuit par, venditis etiam omnibus bonis. Tandem in bacchantem conjuratum est Chærea duce, & Cornelio Sabino; occisusque IX. Kal. Februarias A. U. C. 793. hora intra septimam & nonam, percussus primum a Chærea cæsum a tergo, punctum a Sabino in pectore trajectus, confosusque demum triginta vulneribus, clamantibus conjuratis *repete*, postquam vixisset novem & viginti annis, regnasset quatriennio non integro. Leticarii, Germanique corporis custodes ad primum impetum accurrentes aliquot conjuratorum interimunt. Cadaver in Lamianos hortos asportatum, tumultuarioque rogo semiambustum, levi cespite tectum, inde a fororibus ab exilio revocatis crematum, magnaque tumultum pompa. Hortorum custodes spectrorum apparitionibus nocturnis territi, domusque, in qua occubuit, Lemuribus noctu apparentibus funesta, donec igne absumpta.

Ultra incestum amorem, Pyrrallamque, sui

seculi Thaidem, quæ in Palatio lupanar, impudicitiaque scholam aperuerat celebris lena, Imperator duxit Liviam Orestillam, quam Calpurnio Pisoni desponsam invitatus ad nuptias sibi addixit, addens, hoc Romuli, & Augusti exemplo fecisse; verum levibus de causis repudiavit, & inde relegavit, quod familiare colloquium cum priore viro Pisonis habuisset: inde Lolliam Paullinam, Avæ Lollii, de quo in art. L. & C. Cæsarum, pingui hereditate ex Provinciarum spoliis ditissimam. Lolliam nupta erat Manlio Regulo Macedoniæ gubernatori, inde a Caligula vocata pulchritudinis fama, sed hanc statim repudiavit. Hæc immensis divitiis Romæ enituit, & forma usque ad Claudii tempora, cujus nuptias, occisa Messalina, ambivit, nitente Calisto, ob id postea Agrippinæ jussu occisa, ab ipso Claudio in Senatu superstitionis, & sortilegii crimine accusata, inque exilium missa, occupatis ejus bonis. Ferunt, Agrippinam ejus caput sibi exhibi-

hibitum barbara curiositate recognovisse, immisso in os digito, ut dentes, in quibus fignum aliquod, tangeret. Cæsoniæ demum non iustæ uxori adeo tenaciter adhæsit, ut creditum, magicis incantationibus, & philtris ferum delinitum animum; unde Juv.

Et furere incipiat, ut avunculus ille Ne-
ronis,

Cui totam tremuli frontem Cæsonia pulli
Infundit

Hippomanes nempe, de quo Virg.

. *Equæ de fronte revulsus,*

Et matri præreptus amor

De quo bene longam, & doctam dissertationem Balæi legere est in fine sui Lexici. In amoris æstu dicere solebat, se tormentis, & fidiculis noscere velle, cur eam tantopere amaret. Inter blanditias, amorisque illecebras ejus amplectens collum, palpanisque aiebat; *o pulcræ cervicem! statim ac jussero, demetur.*

Filia fuit Orphiti, & Vestiliæ octimestri partu

tu edita, quum ejus fratres editi sint, unus septimo, undecimo alter mense. Virum habuerat, cui tres peperat filios; justam postea uxorem, Augustamque dixit, quum peperit ei semellam vocatam Drusillam. Hac nata adeo lætatus est Caligula, ut credi vix possit. Palladi, tamquam a se, & Jove, incertum utro nobiliore, conceptam, educandam tradidit in Templo, proque ejus dote stipem ab amicis ante fores aperta vola accepit. Hæc jam lactans crudelitatis specimen dabat, morfu, unguibusque non solum adstantes, sed nutricem ipsam petens, laniando genas, capillosque vellendo. post cædem Caligulæ, occisa matre Cæsonia plorante viri mortem, a Lupo parieti allisa.

❖ XXXVII ❖

NERO IMP.

NERO natus est Antii XVIII. Kal. Januar.

P

A.U.

A. U. C. 790. exoriente sole, primo anno Imperii Caligulæ, pedibus ante, die lustrico: Caligula Claudii Patruī nomen indidit per jocum; nam tum Claudius ludibrio in Aula omnibus erat, nomen aspernante matre Agrippina. Trimus Patrem amisit, heres ex triente, neque hunc integrum accepit, occupatis a Caligula fere omnibus paternis bonis, & relegata etiam matre. Apud Lepidam amitam educatus est sub duobus Pædagogis, saltatore, atque tonfore. Mortuo Caligula, Imperiumque adepto Claudio, paternam hæreditatem recuperavit, & revocata ab exilio Agrippina, quæ secundo nupsit Crispo Passieno, paulloque post pingui Vitrici ditatus est hereditate, floruitque cum matre Claudii gratia, adeo ut percrebuerit fama, meridianam ab immisissis a Messalina percussoribus petitum, illosque absterritos viso Dracone custode, cujus exuviz sub cervicali reptæ: has in armillis aureis clausas matre jubente in brachio gestavit, abjecitque grandis
na-

natu, frustra que requisivit imminente morte. Postquam, occisa Messalina, Agrippinam duxit Claudius adoptavit decimo octavo anno ait Suet.: Lipf. emendat duodecimo; sublatoque veneno Claudio, nulla ratione habita Britannici ejus filii naturalis, Imperium adeptus. Omnium crudelissimus fuit, humanique generis monstrum, si primum excipias quinquennium, quo optimum egit Principem, adeo ut in adagium abierit, ab ipso etiam Trajano usurpatum, *primum Neronis quinquennium*.

Juvenili Attidis Libertæ amore primum a recta via aberravit: Uxorem Octaviam, Poppææ amore repudiatam, falso adulterii accusatam relegavit, occidique paullo post mandavit.

Fratrem adoptivum, conjunctissimumque sanguine Britannicum fustulit, a Locusta præparato veneno: duodecimo post Octaviæ divortium die duxit Poppæam Sabinam Quæstore patre natam, & nuptam Rufo Crispino Equiti Romano, quam enixe amavit, genuitque ex ea

P 2

filiam

filiam Claudiam , infantem mortuam ; illam tamen calcis ictu secundo gravidam , ægramque , quod ex aurigatione sero revertisset objurgantem occidit , ejusque filium suum privignum Crispinum Rufinum impuberem , quod Imperium & Ducatum inter pueros gereret ludendo , mergendum mari dum piscaretur , ipse servis mandavit . Statilia Messalina tertia uxor , occiso ejus viro Attio Vestino tum Cof. Nutricis filium Ægypti Procuratorem , quod balneis pro se extructis lavisset , relegavit . Senecam Præceptorem comæntum sæpe petentem , immensisque bonis cedentem serio , postquam jurasset , nunquam se ei nociturum , periturumque potius , ad voluntariam impulit mortem sectis venis in balneo . Burro Prætorii Præfecto remedium ad fauces petenti toxicum misit : Libertos omnes adoptionis , dominationisque suæ fautores senes , ditescque veneno , ferrove sustulit , aut ad voluntariam mortem adegit . Antoniam Claudii filiam ex Ælia Peti-

tina, quod docta Octaviæ, & Poppæ exemplo, ipsi nubere detrectasset, occidit. Matri Agrippinæ, cui Imperium debebat, textis infidiis vitam adimere veneno clam tentavit, adversus quod antidoto se præmunierat; Aniceti inde Liberti opera navigium quoddam miro artificio compactum, quod dissueretur medio in mari, illamque navigantem opprimeret, fieri curavit; neque hoc successit; leviter enim contusa enatando, remis occisa Aceronia perdissequa, quæ Dominam mentita, opem à nautis rogabat, Bajæ appulit; ubi demum confodi jussit ab eodem Aniceto, reamque conjurationis apud Senatum traduxit, quasi cum pugione Agerinum ad se obtruncandum misisset; pugionem enim ante pedes Neronis ejus affecit, quasi e veste Agerini alloquentis pro matre cadentem abjecerunt. Ferunt, voluisse videre matrem mortuam, nudamque, & laudavisse formam.

Vix excusso matris tam duro jugo, defecerunt

runt omnes exercitus post Galbam in Hispania, Senatusque hostem judicavit. Defectionibus ei prandenti nunciatis litteras discerpfit, mensam subvertit, scyphosque quos Homericos a cælatura Homeri Carminum appellabat, parieti allisit, sumptaque pyxide aurea, ubi conditum venenum a Locusta præparatum, ad hortos transiit Servilianos, incertus animi quid ageret, classe ne ad Parthos pergeret, an ad Galbam supplex iret, an Quirites in sui misericordiam flecteret, Ægypti Præfectura contentus; scripta etiam oratione, quæ postea inventa fuit in ejus scrinio. Deliberatione in sequentem diem remissa, nocte feralibus informiis excitatus, quum se ab omnibus desertum vidisset, statione præsertim militum, & nullus amicorum fores pulsanti aperiret, nec inventa pyxide veneni, Spicillumque Mirmillonem, aliumve percussorem requireret, & nemo responderet; *ergo ego, ait, nec amicum, nec inimicum habeo.* In Tiberim se præcipitare

tare tentavit; verum mutato consilio, Phaontis Suburbanum IV. M. P. distans inter Salariam, & Nomentanam viam petere festinavit, ut erat tunicatus, nudoque pede, obsoleta pænula induit se, faciemque sudario texit, cæterumque adscendit Phaonte, Sporo, duobusque aliis comitantibus, territusque adverso fulmine, terræque motu, proximorumque castrorum militaribus vocibus Galbam exclamantibus, sciscitansque a quodam obvio, quid Romæ de Nerone esset, eoque respondente; *Et hi Neronem persequuntur*, per devia ad Suburbanum pervenit, dimissisque equis, per posticum ingreditur, & adhortante Phaonte, ut cryptam egesta cavea intraret, negavit, se vivum sub terram iturum, sitiensque hausta cavis manibus e lacuna aqua; *en decocta Neronis* ait; suspirans demum in cellam receptus, tepidæ aliquantum bibit, panem sordidum adspersatus; scrobem inde ad sui corporis modulum, aquamque, ac ligna curando cadaveri con-

conferri, statimque cremari, ne cui corporis sui potestas fieret, mandavit, identidem distitans, *qualis artifex pereo!* exerensque duos pugiones vagina aciem tentavit, recondiditque, nondum fatalem horam adesse ajens: modo Sporum, ut flere inciperet, modo alios, ut ad mortem capeffendam exemplo præirent, hortabatur, *segnitiem suam* increpando his verbis, *vivo turpiter*; at audiens militum strepitum recitato Homeri versu Iliad. X.

*Eguorum mihi velocium sonitus aures
ferit.*

ferrum jugulo adegit, juvantē Epaphrodito a libellis: semianimis irrumpenti Centurioni, pæmula ad vulnus apposita, in auxilium venisse simulanti respondit; *sero: & hæc est fides?* defecitque apertis & rigentibus oculis ad horrorem adstantium IV. Id. Jan. A. U. C. DCCC., regnavitque tredecim annis. Crematus, funeratusque est permittente Julo Galbæ Liberto, reliquiasque Alexandra, & Euloge nutrix, &
Acte

Acte concubina Domitiorum monumento considerunt in Campo Martio.

❧ XXXVIII ❧

VARILIA, VEL FARILIA.

VARILIAM, vel Fariliam Æolico digamma-
te, Augusti sororis neptem vocat Tac. 2. Ann.
50. Gronov. credit, alteram Marcellam Apu-
lejo nupsisse, & Variliam genuisse, quo Lips.
2. Ann. 50. inclinat. Cassius lib. 55. Sex. Apu-
lejum Cos. ultimo Augusti anno Augusti co-
gnatum vocat; qui Fariliæ frater statui debet
hac hypothesi; Pater enim Augusti adfinis,
non cognatus: si vero dicamus, Octaviam al-
teram Apulejo nupsisse, quod mihi videtur,
Cos. Apulejum patrem Fariliæ statui debere,
ut Cos. cognatus sit Augusti, & tempus con-
sularis ætatis constet. Hæc majestatis accusata,
quod probrosis sermonibus Augustum, Liviam,

Q

Ti-

Tiberiumque incessisset, & adulterii cum Manlio; at primo crimine absoluta, secundo damnata, deprecante Tiberio graviolem pœnam, & propinquis tradita, ut ultra ducentissimum lapidem removeretur more majorum. Adultero Manlio Africa, & Italia interdictæ.

(XXXIX)

M. ANTONIUS, ET OCTAVIÆ.

ANTONIORUM gens ex Plut. ab Antone Herculis filio originem trahere jactabat; hinc Augustus lepide ad Marcum Illvirum ait; *adoprasset re C. Caesar, si scivisset, equo animo Heraclidem ad Æneades transiturum.* Antonia duæ sunt familiae, patritia una Merendarum, quorum unus Illvir A. D. cum Ap. Claudio in exilium publicatis bonis actus, alter Tribunus Mil. A. U. C. 333. Plebeja altera, clarior duobus Magistris Equitum, sex Consulatibus, Censura, tribus triumphis; demum Mar-

Marci Illviratu R. P. C. cum Octavio , & Lepido . Hæc numquam cognomine uſa . Illvir Marcus magnus certe vir militia , togaque ; at intemperantia , & luxuria enormiſſima ex Plin. Libellum edidit , quo ebrietatem , quam profitebatur , extollit ; & ejus imago graphice picta in Antonianis , ut primo vocatæ in Antonium orationes Ciceronis ; Atticus inde auctor , ut Philippicæ vocarentur , Demotheſenicarum in Philippum Macedonem nomine : at caro auctori conſliterunt ; proſcriptus enim fuit , ut fuſius in L. Cæſare num. 13. necatuſque a cliente , quem in capitali defenderat judicio , Popilio Lænate. Rodebant Antonii cor & aliæ odii cauſæ ; quod Vitricum Cornelium Lentulum Suram cum Catilina conjurantem Cicero Coſ. neceſſet , folles præſertim agitante Fulvia Antonii uxore , quæ a Clodio primo viro in Ciceronem odium hauſerat ; nam levis ea cauſa , & antiqua quod Curionem juvenem ab ejus latere divellere tentaverit , data conditione , quod pa-

ter solveret ingentem summam creditoribus Antonii, pro qua Curio intercefferat; at ea soluta non divulgavit; imo postea arctiori foedere juncti, magisque C. Cæsari adhærentes civilis belli classicum cecinere, seque, Patriamque perdidere. Curio enim pro Cæsare pugnans in Africa occisus; Antonii tragicam mortem mox videbimus.

Avum habuit celeberrimum Oratorem Syllanarum partium; proinde Mario jubente necatum, caputque rostris affixum, intercedentibus frustra tot Amicis, Clientibusque, quibus omnibus respondit ruditer uno verbo Marius, *moriatur*.

Patrem inglorium virum vix Prætura functum, demandataque annonæ cura, in qua malis amicorum consiliis, non suo vitio Provinciales vexavit, concussitque; quumque in Cretenses classem parasset, magisque catenis, quibus eos quasi deditos vinciret, quam armis, militibusque, quibus domaret, onerasset, infeli-

lici eventu victus a Cretenſibus, exhibituſque angore animi moritur. De eo Sall. in fragm. *perdendæ pecuniæ genitus, vacuusque curis, niſi inſtantibus*. Narraturque, quod Julia uxor nec parvum peculium ei per mittebat, ut petente pecuniam mutuam quodam amico, ſcyphum argenteum clam uxore ſubripuerit, amicoque dederit; quumque in ſervos uxor inquireret, ſupplex rem detexit, veniamque petivit.

M. Antonius magnus Cæſaris affecula, & adulator, regiam etiam coronam, indignantibus omnibus in Senatu obtulit, quam a Cæſare reſuſatam ejus ſtatuz impoſuit. In conjuratione Cæſaris, de eo etiam occidendo deliberatum eſt: M. Brutus tamen abſtinendum ab ejus ſanguine cenſuit, & ſufficere Cæſaris mortem ad libertatem adquirendam male opinatus; quum tamen timeretur, ne impedimento eſſet conjuratis; timebant enim ejus vires, & violentiam, extra Senatum detentus prætextu colloqui a Trebatio, ac D. Bruto, pro quo beneficio eam

gra-

gratiam Antonius M. Bruto rependit , ut ejus cadaver , quum se occidit , pretiosissima sua veste purpurea involvi jufferit , crucique fixerit servum , qui eam furatus esset . Tandem seipsum interemit Cleopatraz amoris impatientia , & ne vivus in Victoris Cesaris manus veniret .

Octavia majoris non ex Accia , sed ex Ancharia filia obscura vita , obscurior fama . Ego opinor Apulejo nupsisse , & genuisse Patrem Valeriz , ut in ejus art. 38. sup. At extra cognationem Juliz familiz ad hanc arborem non pertinet Ancharia . In Tertull. legi , *Asculariorum Ancharia Dea , Volsinensium Nurcia , Oriculanorum Valentia , Survinorum Nortia* .

Octavia minor Acciaz filia nupsit primo C. Marcello satis illustri Claudiorum , quamvis plebejz familiz , Cos. cum C. Lentulo : quicum Marcellum , duasque Marcellas procreavit , quo matrimonio constante C. Cesar ex Suet. 27. conditionem Pompejo detulit , sibi-que filiam ejus petivit Fausto Syllz destinatam .

Hanc

Hanc Cæsar duxit, non tamen Pompejus Octaviam : Marcello Vidua nupsit M. Antonio , prudens, ac pudica matrona , cujus textit elogium Plut. : patienti animo Antonii Viri Cleopatrz amoribus infani injurias toleravit , nec ut ejus domum relinqueret , induci potuit , etsi a fratre Octavio incitata . Athenienses magno honore , quum apud eos degeret , prosecuti , Corinthique Templum ei excitarunt ex Pausan. Antonius August. , Lips. , aliique auctores Plut. nixi , majorem ex Ancharia nupsisse Marcello , inde Antonio opinantur : Ego Glandorp. , Periz. , Balzique sequor opinionem auctoritate Dionis lib. 49. quum ait : *Marcellus* (qui Cos. fuit A. U. C. 703. aut seq.) *Cæsaris* , *quamquam cum eo ipsi affinitas intercedebat , inimicus* . Octavia ergo Acciæ filia , non Anchariæ , ex qua nulla affinitas cum C. Cæsare oriri poterat Marcello ; & confirmatur ex Suet. in Jul. 27. *ad resinendam Pompeji necessitudinem , voluntatemque Octaviæ*
so-

ſororis ſuæ neptem, quæ C. Marcello nupta erat, conditionem ei detulit. Clavum figit Cic. Philip. 3. quum ait : hoc clariffimi viri viderint, L. Philippus, qui habet Aricinam uxorem, & C. Marcellus, qui Aricinæ filiam. Præſentes fuiſſe in Senatu Philippum, Marcellumque notat Periz : Accia eſt Aricina ; Octavia Aricinæ filia. Quis ferat errorem Auctoris R. P. Litterariæ an. 1685. menſ. Jan. Aricinam nomen credentis ? nec ferenda audacia Paul. Manut. erroris inſimulantis Ciceronem, quod Acciam faciat Aricinam, quum Patrem Balbum Suet. dicat paterna ſtirpe Aricinum, quod ſatis, ut Accia poſſit dici Aricina, nec excludit ipſum, filiamque Acciam Ariciæ natos. Triſtanus vertendo omnia, turbandoque ſuſ deque, opinatur, majorem nupſiſſe Marcello, minorem Antonio, deceptus Serv. loco male intellecto pejus citato, quod inſolabilis Octavia, & ſerme maniaca afflictione non potuit ad ſecunda vota convolare : ſi ob viri mortem,

tem , non est verum , eo doloris gradu affectam Octaviam viri obitu . Didonis major morte Sichæi ; attamen Anna soror solata

. . . . *Hæc cineres credis curare sepultos?*

Et quis nescit , matrimonium cum Antonio non fuisse amoris , sed ambitione Octavii vinculum , glutenque cum Antonio : si ob filii obitum , hic XVIII. post anno mortuus .

❧ XL ❧

M. MARCELLUS.

MARCELLUS ducta Julia Augusti filia Magni Avunculi gener factus . Degente Augusto in Terraconensi Provincia , & adversa valetudine ibi præpedito , nuptiæ magna pompa , quarum curam habuit Agrippa , Romæ celebratæ post Pantheum constructum dedicatumque . Successor Imperii omnibus destinatus videbatur , et si alia corde volutaret Livia : jam locus ei inter Prætorios in Curia datus , adhuc adolescenti ,

R

& ut

& ut Consulatum petere posset decennio ante quam liceret Lege Annaria , S. C. indultum. At quum in gravem , ancipitemque morbum incidisset Augustus , quo ab Ant. Musa thermis feliciter curatus , vita ferme desperata , annulum Agrippæ genero tradidisset , ægro hoc tulit animo Marcellus , prærogativa Agrippæ offensus ; quod ubi Augustus introspectit , Agrippam procul ablegare statuit , demandata ei opulentissimæ Syriæ Provinciæ administratione ; Pontificatum , Ædilitatemque Marcello contulit ; at eo in juventæ flore , vicesimo tertio ætatis anno , teste Serv. , decedente , sive veneno a Livia propinato , ut vehemens tum invaluit suspicio , licet densis tenebris occultatum facinus latuerit , sive morbo , frustra ab eodem Musa adhibitis thermis , quibus Augustum curaverat , spes omnes abruptit , inconsolabiliter dolente Octavia matre , & Augusto Socero , Avunculoque magno . De eo Virg. 6. *Æneid.*

.... S;

... Si qua fata aspera rumpas,

Tu Marcellus eris : . . .

Quæ carmina quum illis recitata lacrymas
ex eorum eliciuissent oculis, tot aureis pensa-
ta; quod paucis accidisse memini miseris Poe-
tis; quum ex Ariosto.

*Ardenti referant ruptas sub sole cicadas
Magnorum in laudem carmina scripta
Virum.*

❖ (XLI) ❖

MARCELLE, ET MESSALA ALTER.

MARCELLA major nupsit primo Agrippæ; ab
hoc dimissa, procurante Octavia matre, Julio
Antonii Illviri; & Fulviæ filio, ut in hu-
jus art.

Marcellæ minoris vita etiam obscura. Glan-
dorp. M. Valerio Messalæ nuptam credit, &
genuisse Messalam, qui Lepidam Domitiam
duxit, ut art. 54. genuitque Messalinam Clau-

dii uxorem: Rich. illum duxisse Octaviam credit, & genuisse M. Valerium Messalam Messalinæ Patrem, quem in Messalinæ art. num. 56. impugno. Suet. certe in Claud. 26. Messalinam vocat Messalæ, Claudii consobrini filiam; filiam Lepidæ æque consobrinæ, duplici consanguinitatis vinculo Claudio junctam.

(XLII)

CLAUDIA PULCHRA, ET QUINTILIUS
VARUS.

CLAUDIA Pulchra pariter ac Faria tenebris involuta, nupta quidem Quintilio Varo, forsitan cum Legionibus cæso sub Augusto, quorum filium Quintilium Varum alterum, Cæsaris (Tiberii nempe) propinquum vocat Tac. 4. Ann. 66. & 52. Agrippinæ Sobrinam Claudiam; quumque constet, Juliam Agrippinæ matrem, unicam Augusti filiam, uterinos fratres,

tres , foreresque ex trinuba matre Scribonia habuisse, horum filia potuit esse Claudia, & Agrippinæ Sobrina; at ad Augusti cognationem non pertinebit, si Claudiam natam ex Agrippinæ forere dicamus; erit quidem Agrippinæ sobrina, ejusque filius propinquus Tiberii ob ejus uxorem Vipsaniam Agrippæ filiam, sed nec ad Augusti pertinebit cognationem; pertinere patet clare ex Tac. 4. Ann. 52. quod Agrippina pro ea intercedens, Tiberiumque conveniens; isque forte Augusto tum sacrificabat, ut erat præferoci animo, iræque impatiens in eum invec̃ta, ait: *non ejusdem esse victimas mactare D. Augusto, ejusque posteros infectari; non in effigies mutas divinum spiritum transfusum, sed imaginem veram cælesti sanguine ortam intelligere. discrimen, suscipere sordes.* Nisi forte cavillari velimus, quasi percussione quadam, ipsam Agrippinam descendentem certe ab Augusto offendi ex persona Claudæ ejus sobrinæ quidem, licet, ad

Au-

Augusti arborem non pertinentis; nata enim ex Agrippæ fratre, vel sorore. Nec Lips. videtur ab hoc sensu alienus, quum in notis ait, licet subobscurè, *seipsam Agrippinam intelligit, quod discrimen sentiat, sordes suscipiat.*

Hypothesis ergo fingenda, Agrippam ex uxore Marcella, quam dimittere coactus est, ut Juliae Augusti filiae locus fieret, filiam habuisse, ex qua orta Claudia; esset quidem Augusto propinqua, at sobrina nequaquam Agrippinae, sed sororis filia. Aut hypothesis altera fingenda, ex alterutra Marcellarum ex aliis viris ortam Claudiam; non esset tamen quarto gradu Agrippinae sobrina, quæ est stricta sobrina; quasi sororinae significatio, sed sexto, quo sobrinae nomine non raro Latini J. C. abutuntur, ut & Itali, Hispani, Gallicque; sexto enim gradu consobrini proprie dicuntur. Quis, tot, tantasque tenebras dissipabit? Et quidem Claudia Pulchra adulterii cum Furnio, malefici, devotionumque in Principem accusata a

Do-

Domitio Afro, a Tiberio disertè nomine laudato, quem senem cognovit, laudatque Quintil. 5. Inst. Orat. idem postea accusavit Pulchræ filium Quintilium Varum ex Tac. loc. cit. illum forsan, quem Sen. 1. contr. 3. vocat Germanici Generum.

❧ XLIII ❧

ANTONIE.

GN. Domitio majorem Antoniam, minorem Druso Liviz filio ex Suet. clare, Plut. subobscurè, nupsisse assero: hos sequi malo, quam Tac. 12. Ann. 64. & 4. Ann. 44. qui majorem dat Druso, minorem Domitio; aut cautius agendo N. L. Antonia, quæ Lepido IIIviri filio nupsit, nisi sit alia ab his, ad alterutram pertinebit. Ambæ honestis moribus. Druso nuptæ continentiam mire laudat Val. Max. 4. cap. 3. quod florenti ætate vidua relicta morte

Dru-

Drusi quatuor supra quatráginta annos in vi-
 duitate permanfit, Liviz cubiculum pro tha-
 lamo habens, ut ejus verbis utar. Magno ha-
 bita honore, & amore a Tiberio, quod miffo
 Pallante eum monuit, ut a Sejani caveret in-
 fidiis ex Joseph. 18. antiq. 13. Uti etiam Prin-
 cipatus initio a Caligula Nepote, qui curavit,
 ut S. C. honores omnes, qui Liviz tributi, ei
 decernerentur: at poftea deferta, nec ad fecretum
 colloquium, nifi præfente Macrone ad-
 miffa, periitque admodum anus tædio vitæ,
 animique angore, ni ab improbo Nepote vene-
 no fublata, qui ejus rogum tumultuarium, nul-
 laque pompa e triclinio fpectavit. Baulis Vil-
 lam habuit magnificam cum pifcina, in qua
 muræna ab illa adamata inauribus aureis exor-
 nata cibum manu ejus capiebat, ad quam
 videndam advenæ confluebant ex Plin. 7. cap.
 19. qui & illud addit, numquam hanc fpuiffe.

DRUSUS MAJOR.

DRUSUM majorem prænومine Decimum ,
 mox Nerorem mater Livia , ab Augusto abducta
 gravida a primo viro Tib. Nerone , mense
 tertio peperit , dictumque fuit de Augusto *feli-*
ci etiam tertio mense nasci mares ; ex ipso
 enim Liviam concepisse Drusum fama erat .
 Dux Rhætici , inde Germanici belli , Romano-
 rum primus Septentrionalem Oceanum naviga-
 vit , transque Rhenum novi , & immensi ope-
 ris fossas , Drusianas proinde dictas perfodit ;
 quumque variis præliis Germanos vicisset , vi-
 ctoriam prosequens ab enormi spectro , mulie-
 bri forma , latino sermone loquente absteritus ,
 prohibitusque ulterius progredi ; quamobrem
 ei triumphalia ornamenta decreta , expeditio-
 nemque repetens æstivis in castris absumptus ,
 ex equo lapsus crure fracto , anno tricesimo in
 Consulatu Augusti Vitrici A.U.C. 745. ex Dion. ,

S

de-

deveſtusque in Urbem a Tiberio fratre , qui ad fratrem citatis equis , ut vix ex Plut. , & Val. Max. credi poſſit , accurrerat , vixque vivum invenit ; paulloque poſt mortuum pedes lento itinere comitatus eſt in Campum Martium , ubi non ſine funebri pompa tumulatus. Fama fuit , Auguſti mandato ſublatus invidia , quod civili animo R. P. velle reſtituere inſigni moderatione eſſet profeſſus. Ovidii elegantem , longamque Elegiam conſolatoriam ad Liviam matrem de ejus morte legimus .

✻ XLV ✻

GERMANICUS .

GERMANICUS Quæſturam quinquennio prius , quam per Legem annariam licebat , & poſtea Conſulatum ſtatim geſſit , miſſusque in Germaniam , Auguſti exceſſu nunciato , pertinaciſſime Imperium a Legionibus tumultuantibus obla-

latum recusavit, tribunali, in quo concionem habebat, præceps desiliens, quasi ipsa oblatione contaminatus; at regredi intentatis armis coactus ferrum e latere arripuit in propria viscera adacturus, ni a vicinis, prehenso brachio, prohibitus esset. Tac. 6. Ann. 35. memorat, Calusidium audacissimum militem obtulisse ei proprium gladium, addito scommate, *acutior-em esse*. Romam reversus iterum Cos. Patruï invidia ad componendum Orientem honoris colore Roma detrusus. Quum Armeniæ Regem devicisset, Cappadociamque in Provinciam rede-gisset, Antiochiæ obiit non sine maleficiï, veneficiïque suspicione, opera Pisonis, uxorisque Plancinæ, mandato Tiberii. Certe Piso a Senatu damnatus seipsum interemit; Plancina Livîæ patrociniò tuta. Augustus diu deliberavit, an sibi eum successorem destinaret, & adoptandum Tiberio dedit: Pop. Rom. ob comitatem, bellicasque virtutes carus adeo, ut quoties aut alicunde adveniret, aut aliquo discederet, co-

mitantium, & visentium turba pene collideretur, opprimereturque, quandoque cum discrimine vitæ. E Germania redeunti omnes Prætorianæ Cohortes obviam ivere, quum duabus solis mandatum esset, Populusque Rom. omnis ætatis, sexus, ordinis usque ad XX. lapidem. Quum Romæ ejus morbus nunciatus, noctu Tempia reclusa, publicæ supplicationes indicæ; exortoque rumore, eum convaluisse, in effusam adeo lætitiâ Pop. Rom. erupit, ut bacchanti similis per compita caneret Trochæicos,

Salva Roma, salva Patria,

Salvus est Germanicus.

Nunciata demum ejus morte, qui ejulatus, ululatusque! Lapidata sunt Tempia, subversæ aræ, Lares familiares e fenestris abjecti, puerarumque partus, quasi perdita R. P. expositi, adeo ut invidia Tiberio patruo rumperentur ilia. Ferunt, etiam barbaros Reges, inimicosque Pop. Rom. ad communem macrorem

rem convenisse, quosdam etiam barbam rasisse, imo & uxores capillos; Parthorumque Regem venatu, Procerumque convictu abstinuisse, justitio etiam indicto. Renovatus dolor Populi, & invidia Tiberii, quum Agrippina uxor adverso Tiberi Romam appulit, urnam cinerariam viri sub brachio gestans, comitata duobus parvulis filiis, nam reliqui Romæ remanserant, qui ei cum Claudio, & Druso obviam ivere Anxurem usque.

✻ XLVI ✻

CLAUDIUS IMP.

CLAUDIUS natus Lugduni Kal. Aug. A. U. C. 743. Drusus primo dictus, Germanicoque fratre Augusti jussu a Tiberio adoptato, Germanici nomen assumpsit: a pueritia variis affectus morbis, tardi proinde, ac stolidi ingenii taxatus ab ipsa matre Antonia, & Augusto in Epist.

Epist. ad Liviam, ludibrioque omnibus fuit, longe ab honoribus, primumque Consulatum gessit cum Caligula, eique in spectaculis acclamatum est, *feliciter Imperatoris Patruo, Germanicique Fratri*. Occiso Caligula a conjuratis, quum tumultu absteritus se abdidiſſet sub aulæis, inventus a militibus, retractus pedibus ad certam necem duci metuens, ad Imperium eveſtus. Adoleſcenti deſponſa eſt Æmilia Lepida, quam ante nuptias repudiavit, quod Julia mater impudicitia Auguſtum Avum offendiſſet, & Pater Lepidus in eundem conjuraſſet. Poſtea duxit Liviam Medullinam Camillam, quam nuptiarum die mors rapuit; inde Plautiam Herculaniſſam, ſeu Urgulanillam, quam edito jam Druſo, Claudia gravidam repudiavit. Tertia uxor Ælia Petina, quam levis offenſis etiam repudiavit, & occiſa Meſſalina repetere volebat. Quarta uxor Valeria Meſſalina effrænæ libidinis mulier. Quinta Agrippina Neronis mater, filia Germanici,

fa-

facto prius S. C., quo venia data conjugio moribus vetito inter patruum, & fratris filiam. Duo exemplum sequuti sunt Libertus, & Primipilaris ex Suet. Tac. 12. Ann. 7. nominat unum solum, Equitemque Rom. Talledium Severum; Lips. emendat T. Alledium ex Beoraldo; nam in Juv. Alledii fit mentio.

... *Tibi habet frumentum, Alledius inquit.*

Putavit Tac. non dignum memoria exemplum Libertini, proinde omisit. Domitianus exemplum sequutus duxit Juliam, occiso Sabino ejus viro, Titi fratris filiam ex Philostrato; certe in Palatio uxoris loco habuit.

Num licuit fororis filiam ducere, aut Matheram, Amitamque, V. Cujac. 13. obs. 16.

Novo exemplo in familia Claudia ab ipso Atto Clauso ait Tac. 12. Ann. 26. Claudius Neronem adoptavit; nam quum Tiberius Germanicum adoptavit, ipse adoptatus ab Augusto in familiam Juliam transierat. At Agrippina

pina virum Claudium , postquam Neronem adoptaverat , hæredemque instituerat , ne sententiam mutaret , Sinuessæ , quo se morbi causa translulerat , veneno sustulit ; metuebat enim Messalinæ exitum ob quædam verba , quæ Claudio imprudenti exciderant , *se ad certam metam uxorum imperia pati* ; obviumque habens filium Britannicum hortatus est , ut cito adolesceret , rationem factorum acciperet , ei-que virilem togam ante tempus daturum , quum statura sineret , ut verum Cæsarem Resp. haberet , græcam addens paræmiam ab Achillis hasta , de qua Ovid.

Vulnus, & auxilium Pelias hasta tulit.

Agrippina Locustæ celeberrimæ veneficæ operam usa , venenum miscuit boletis , quibus magnopere delectabatur Claudius ; proinde jocosè dicti *cibus Deorum* , opem præstante medico Xenophonte , qui ne vomitu , ad quem incitabatur , venenum ejiceret , ejusque vim eluderet , quasi vomitum adjuvare vellet , venenatam plu-

lia , impudicissima femina : hæc aliis dicitur Livilla per diminutionem, ut Secundilla, Quartilla , Drufilla . Impubes formæ indecoræ , & illiberalis, inde pulcritudine præcellens . Primo nupta Cajo filio Agrippæ , & Juliæ , Augusti nepoti , eoque mortuo , nulla suscepta prole, secundo nupsit Druso Tiberii filio, quem veneno sustulit, ut Sejano , a quo corrupta , nuberet , atque ita ad Imperium illum eveheret . At effectus res caruit ; nam Tiberius Sejanum postulantem illam subobscurò responso elusit . Hoc occiso post octo annos a Drusi morte, deferente Apicata Sejani dimissa uxore , quæ etiam se interemit , postquam scripto omnia denunciaffet , detecta omnia , & Livilla a matre Antonia fame mori coacta, ut Tiberii crudelitati , publicoque subtraheret supplicio . Num aliis nupsit post Drusi mortem , incertum mihi ; at non nupsisse verosimilius .

XLVIII

OCTAVIA.

OCTAVIA Claudii, & Messalinæ filia desponsa fuit L. Silano Augusti abnepoti; verum artibus Agrippinæ, quæ eam filio Neroni uxorem destinaverat, soluta sunt sponsalia, quod Vitellius (qualis Cenfor, Dii boni!) notaverat eum infamia, Senatuque moverat, quamvis lecto Senatu, clavo impacto, lustroque condito, ut incestus cum Junia sorore suspectum; nupta deinde Neroni juxta Agrippinæ votum, & ne matrimonium tale inter sororem, & fratrem adoptivum (adoptaverat enim Neronem Claudius) Romanorum aures offenderet, in adoptionem, cui autem nescio, data Octavia, cujus amor, quum in Neronis corde paullo post refrixerit ob Poppæam, passa multas injurias, repudiata, summamque per calumniam adulterii accusata, primo cum Euchero (Eucherus alibi) Tibicine a Tigellino, in quem

T 2

an-

ancilla eam defendens non dubitavit exclamare, *honestiora esse Octaviæ pudenda, quam ejus os*: in Campaniam relegata, & flagitante Populo revocata; inde ab Aniceto, se adulteriû reum cum ea proficiente, secundo accusata, in Insulam Pandatariam deportata, ubi demum ejus jussu necata III. Id. Jun., eodemque die, quo post sexennium seipsum Nero interemit: Anicetusque in Sardiniam deportatus, ubi infamem vitam omnium abundans prorogavit, demumque suo fato, ficcaque morte periit.

Qui venit in mentem Poetastro Auctori Tragediæ Octaviæ, Senecæ nequaquam imputandæ secundum Farnab., in Choro canendi?

Ventisque petat puppis rector

Tandem Phariæ litora terræ.

Nisi emendandus sit Pandataria. Nuper detectus ejus ibi tumulus cum Inscriptione nondum edita.

BRITANNICUS.

BRITANNICUS Claudii , & Messalinæ filius Imperii hæres ; at Agrippinæ artibus Nero a Vitricio Claudio adoptatus , qui Britannicum biennio præcedebat , ait Tac. Ann. 25. emendandus quatriennio , mirorque , Lipsium non emendasse , matre Agrippina pecuniam suppeditante , Populi benevolentiam captabat ; Circensibusque Britannicus prætextatus cum bulla pendente ; Nero vero cum chlamyde triumphali visi ; quæ res quum Getæ , & Crispini Prætorii Præfectorum animos commovisset , & pietatis signa per imprudentiam dedissent , Præfectura statim amoti , substitutusque solus Burrus , cui magis fidebat Agrippina , sublatoque Claudio venenatis boletis , Nero solus Imperio potitus ; eo solum animum intendens , ut Britannicum Claudii naturalem filium e medio tolleret , eo magis , quod quum in quodam puerili

rili ludo, in quo Nero creatus Rex, jussisset Britannico canere, cecinit carmina quædam suam injuriam, ærumnasque graphice pingentia adeo ad rem, & flebiliter, ut omnium commovisset animos; æmulatione, & invidia etiam vocis, quæ jucundior Britannico contigerat. Jam cum lividis cernebat oculis Nero, qui in canendi arte sibi maxime plaudebat, plaudique jubebat. At Agrippinam inter & Neronem simulatibus subortis, illaque minante, avolaturam ad castra Germanici filiam, detecturamque omnes artes, ipsamque Claudii mortem veneno procuratam, quibus ad Imperium evectus Nero, Britannicumque filium naturalem, & heredem Imperii, Imperatoremque acclamandum a Prætorianis, properatum est Britannici fatum. Territus enim hisce minis Nero sibi bene confcius scelerum patratorum, odiique apud Populum, bonique Britannici juris, Saturnalibus Britannicum tollere deliberavit, advocataque insigni venefica Locusta, quæ
 & Clau-

& Claudium sustulerat, id ei negotii dat, propinatoque veneno, quum tardius, soluto etiam ventre, ageret, accersitam verberavit, excusantique mitius datum, ut lenta mors occultaret invidiam, *sane*, ait, *legem Corneliam simeo*: coegitque praesentaneum coquere, experientique in haedo post quinque horas extincto, magis praesentaneum coctum, datumque porcello, qui oculi ictu expiravit, propinatoque apud se coenanti, statim concidit miser Britannicus, & quasi comitali morbo ex consuetudine correptum ad convivas, ipsamque Octaviam praesentem ementitus Nero, triclinio tolli iussit, posteroque die festinato, & plebejo funere ultus maximos inter imbres. Locusta pro bene navata opera scholam venenariam aperuit, & praemia ampla consequuta, criminum impunitate. Eidem Neroni praesentissimum praeparavit venenum in aurea pyxide aservandum, ut eo, quum opus, uteretur. De ea Juv.

In-

*Instituitque rudes melior Locusta pro-
pinquas*

*Per famam, & populum nigros efferre
maritos.*

Ad quem locum antiquus Scholiaſtes: *Locu-
ſtam ex Galliis, Maſſilia nempe, matronam
veneficam Nero advocavit ad ſe propter ve-
nena conficienda, quoniam magnæ famæ erat,
& in familiaritate habuit, ut etiam eum do-
ceret venena miſcere; unde ait Turnus in
Satyra.*

*Ex qua Cæſareas ſubdes horrida Locuſta
Occidit cura ſui verna vota Neronis.*

De quo corruptiſſimo loco V. Ruterſ. & Bart.

❖ L ❖

DRUSUS.

DRUSUS Claudii ex Herculaniſſa, vel Urganilla ſuſceptus. Huic deſponſata erat filia Se-
jani,

jani, dum maxima Tiberii gratia floreret, quæ ex Tac. 5. Ann. 9. quum occiso patre in carcerem traheretur, fati fui nescia, & verbera tantum a Carnifice timens, non ultra facturam ejulans dicebat; quumque inauditum esset, virginem impuberem triumvirali supplicio affici, a Carnifice prius corrupta, inde laqueo elisæ fauces, & in Gemonias abjecta. At Drusus Pompejis admodum adolescens, dum ludens pyrum in aerem ejectum hianti ore excipit, absque ulla Medicorum ope statim suffocatus est. Suet. malus Logicus in Claud. 27. impugnat illos Auctores, qui fraude Sejanus Drusum necatum asserunt, ea ratione, quod sponsalibus peractis inter filiam, & Drusum, jam sibi, familiæque suæ satis cautum. Pro se affestabat Imperium Sejanus, nec sibi curæ filia, aut gener erat.

ANTONIA.

ANTONIA Claudii filia ex Petina, nupta primo Pompejo jussu Claudii confosso in concubitu catamiti ex Suet. in Claud. 29., deinde Fausto Syllæ, primum relegato Massiliam, demum jussu Neronis confosso; timebat enim ne Brutus alter, stupiditatem simulando, nova moliri tentaret. Detenta cum Octavia sorore domi ab Agrippina, dum sublato veneno Claudio, ne vulgaretur ejus mors, antequam pro Nerone adoptivo ad Imperium evehendo, omisso Britannico impubere, naturali Claudii filio, omnia pararentur, sipariumque scenæ tolli posset. Hæc Poppææ, & Octaviæ tragicis exemplis docta, quum Neronis renuisset nuptias, ejus jussu necata Tac. 12. Ann. 58.

❧ LII ❧

CLAUDIA .

CLAUDIA ex Herculaniſſa , poſt quintum a divortio menſem orta , ad Patrem Claudium miſſa , & agnita ; verum paullo poſt nuda ad matrem remiſſa , & ante fores expoſita , quaſi ex Botere liberto concepta . Quid de ea , haſtenus mihi incompertum .

❧ LIII ❧

DOMITIA .

DOMITIA nupta Criſpo Paſſieno , qui , ea repudiata , duxit Agrippinam . A Nerone fratris filio ejus opibus inhiantē occiſa .

LEPIDA.

DOMITIA Lepida primo Valerio Messalæ nupsit, peperitque Messalinam Claudii uxorem; deinde Ap. Junio Silano, qui proinde dicitur Claudii Confocer, qui ante duxerat Æmiliam Lepidam Augusti proneptem, de qua supra longe disputatum: notæ impudicitæ mulier, Messalinæ filiz ad mortem destinatæ ultima præstitit officia, hortata, ut non expectato Centurione seipsa interimeret. Agrippinæ demum insidiis maleficii accusata, & quod servis ad pileum in Brutiis vocatis contra Claudium turbas excitare, Italiæque pacem turbare tentaret, frustra defendente Narcisso, a Genero Claudio morte damnata. Eam odio prosequabatur Agrippina invidia, & veteri æmulatione pulchritudinis, vitiorum, & impudicitæ, ejusque opibus, nam dives erat, inhians; & quod

& quod frequentibus donis adolescentem Nerone filium pelliceret, ortum acerrimum certamen inter eas, quasi magis cum Nerone Amita, quam Mater prævaleret ex Tac. 12. Ann. 65.

✻ LV ✻

DOMITIUS.

DOMITIA gens origine plebeja in duas divisa familias Calvinorum, & Ænobarborum, nec aliud prænomen, præter quam Lucii, & Gnei usurparunt alternando, nec raro patres, & filii continuarunt: ita dicti, quod gemini Castor, & Pollux Dioscuri victoriam ad lacum Regillum devictis Latinis relatum a Dictatore A. Postumio A. U. C. 266. nunciantes, L. Domitii malas, barbamque mulcentes in rutilos e nigris mutarunt pilos. Septem Consulatus, duabus Censuris, triumphisque claruit; interque patricias adlecta.

Do-

Domitius Neronis Imperatoris Abavus, Domitii, & Porciae Catonis sororis filius, cujus laudationem a Bruto alterius Sororis filio exaratam legendam ad Atticum misit Cic. 13. ep. 46. Cos. Cæsarem e Gallia retrahere conatus, captus inde ad Corfinium, dimissusque est, desperatisque rebus, Cæsare rerum potito, venenum hausit, statimque poenitens evomuit, Medicumque manumisit, quod non tam lethale, præsensque temperasset, ex Plin. 7. cap. 53. demum bello Pharsalico contra Cæsarem occubuit. Cic. Philip. 2., & epist. ad Att. ab Antonio occisum ait. Fertur juxta Solonis legem censuisse, consultante Pompejo, hostium numero habendos in factionibus neutram partem sequentes cives.

Domitius Neronis Proavus damnatus lege Pedia ad Cassium, & Brutum confugit, illisque profligatis, ad Antonii partes transit cum classe, cui præerat, suadente Asinio Pollione, perterritusque Antonii, ejusque infani cum Cleopatra-

patra amoris , ad Octavium perrexit : Antonius tamen id factum amicæ Naidis exprobrat desiderio . Suo obiit fato , solusque fere ex lege Pedia damnatis absolutus , quod fuisset inter Cæsaris interfectores , inque Patriam restitutus amplissimos honores est consequutus , ipsumque Consulatum A. U. C. 718.

Hujus F. Neronis Avus Antoniam majorem duxit . Truci , & superbo hic ingenio , adeo ut gladiatorium munus edens tanta sævitia usus , ut nemini pepercerit , omnesque a calvo ad calvum jugulati ; frustra ab Augusto monitus , qui deinde edicto coercere debuit tam dirum Ædilem ; ferturque de eo , quod in Ædilitate L. Plancum Censorem via sibi cedere coegit .

Hujus , & Antoniz filius Domitius , Neronis Pater , detestabilis ab ipsa pueritia : Comes ad Orientem Caligulæ datus Libertum occidit , quod quantum jubebatur potare recusaverat , unde dimissus ab amicorum cohorte . In Via Appia equitando puerum attrivit : Equiti Romano

mano in jurgio oculum effodit. Prætor palmarum mercede fraudavit Aurigarios, notatus fororis joco, quod repræsentanda in posterum illis essent præmia. Cos. fuit A. U. C. 784. Mæjstatis, adulteriorum, incestusque cum Lepida Sorore reus traductus poenam vitavit sequuta Tiberii morte; Pyrgis, aqua intercute, suscepto filio detestabiliore Nerone ex Agrippina, occubuit.

❖ LVI ❖

MESSALINA.

MESSALINA, mali corvi malum ovum, impudica matre Domitia Lepida magis impudica filia. Claudii uxor virosissima per omnes luxuriæ gradus in præceps ruit, abusa viri stupiditate, & lupanar frequentare non erubuit. De ea Juv. Sat. 6.

. . . . Titulum mentita Lycisca,
Et lassata viris, nondum satiata recessit.

Eo

Eo effrœnis impudicitia progressa , ut, Claudio vivente , Silio nupserit nuptialibus adhibitis tabulis , auspiciisque , inque ejus domum deducta , quod credi nunquam posset , nisi classici Auctores , & fere Synchroni id testarentur ; imo Claudius ipse Vir adhibitus testis tabulis nuptialibus , delusus quod ab ejus capite avertendum malum , quod portendebant astra in Messalinæ virum ; proinde alter , dum astrorum duraret influxus , ejus vir esset , in quem malum plueret . At relato facinore ad Claudium Ostiæ degentem , sive rei frumentariæ , sive sacrificiorum , aut animi causa a duabus suis Concubinis , Narcissoque Liberto , aliisque illud confirmantibus , excanduit ; accurrens Messalina , ut stupidum virum placaret , plaustro , quo lætamen e stabulo effertur , vecta ob celeritatem cum Britannico , Octavia , & Vestali Maxima , præpedita fuit virum alloqui , alio distracto Claudio a Narcisso in lectica cum eo sedente , qui loqui audentem alta voce re-

X

pref.

preffit increpitans, curaret quæ sui essent muneris, non rebus, quæ ad se non pertinerent, ingereret. Reversus Romam Claudius, descendensque data a Narcisso opera ad Silii ædes, quas ut vidit ornatas suæ domus antiquis aulais, pretiosissimisque Imperialibus ornamentis, rem credens, Silium necari iussit statim, Palatiumque repetens inter cœnandum ei excidit de uxore; *misera illa cras coram me se sistat, defendatque*. Virum placasset certe, si in conspectum venisset: proinde Narcissus Centurionibus quibusdam, qui illam mactarent, Imperatoris nomine mandat. In hortis Lucullanis Asiatico raptis, qui ejus artibus, Vitellique, sectis venis mortem sibi consciverat, humi sedebat Messalina, imminentisque fati certa, adstante Domitia Lepida Matre, quæ voluntariam mortem suadebat; tentavitque, sed e tremulis manibus pugio excidit viso Centurione, qui statim in ejus viscera ensen abdidit capulo tenuis, matrique corpus concessum; epulan-

lantique Claudio quum nunciatum esset a Narcisso periisse, nihil distinguente sua ne, an aliena manu, nil ille quæsit, poculumque poposcit, & solita convivia celebravit, ait Tac. 11. Ann. 37. ubi Rich. Lepidam aliam, ac ego in Arbore, Messalinæ dat Matrem.

Ejus hypothesis est, Antoniam majorem post Domitium genitis Domitio, duabusque sororibus Lepidis, secundo nupsisse M. Valerio Barbato Messalæ Coss. A. U. C. 742. quorum descendens alter Val. Messala, qui ex Lepida M. Lepidi filia Messalinam procreavit, cujus Lepidæ sororem facit alteram Lepidam nuptam Druso Germanici filio, de qua Tac. 6. Ann. 40. De hoc M. Lepido Augustus de successione differens ex Tac. 1. Ann. 13. ait, *eum Imperii capacem, sed aspernantem*; & forte idem qui ex Tac. 3. Ann. 35. Proconsulatum Africæ recusavit, quod filiam haberet nubilem: argumenta Richii levia, vix probabilia, ne dicam ficulnea, quod ex Tac. 12. Ann. 64. Domitia

Lepida non multum ætate distaret ab Agrippina; proinde ortam inter ipsas æmulationem, quod credi durum, si Agrippina Claudii uxor post Messalinam Lepidæ hujus filiam, quum ait, *Lepida minore*, quæ mihi ex Suet. major (V. ejus art.) *Antonia genita avunculo* (magno nempe) *Augusto Agrippina sobrina prior*, & *Gn. mariti ejus soror parem sibi claritudinem credebat, nec forma, ætas, opes multum distabant*. Lips. emendat *propior*, ubi forsan scriptum *prior* nexu pro *propior*, ad quem non advertit Amanuensis, & transcripsit *prior* sine nexu: Cetera locus est inextricabilis, neque ipse Lips. in notis satis clarus. Quum Agrippina ducta a Claudio non in juventæ flore erat post tot maritos, totque impura gesta sub Tiberio, & Caligula fratre; sed nec anus, licet in senium vergente ætate, nec mirum, Claudium stolidum ab ea irretitum; si M. Antonius IIIvir a Cleopatra ferme quadragenaria perditus; unde non multum ætate

te

te distasse apparet Agrippinam , Lepidamque Messalinæ matrem ; & si distabant ; quis nescit , æmulationem natam inter Faustinas matrem , & filiam ? Si hoc non faciat satis , Domitia Lepida , inter quam , & Agrippinam æmulatio , potuit esse soror minor , nec mater Messalinæ ; eodem enim nomine ambæ sorores . Futilius est quod quum Domitia Lepida corruptissimis fuerit moribus , fingens Messalinæ Matrem probam Matronam , non alia ratione , nisi quod non fuerit concors filiz , quum ea floreret Claudii gratia , at materno amore præstitisse in hortis , quo se Messalina transtulerat , ultima officia , & suasisse , ut sibi mortem conscisceret , ut supra ; posset dici , discordiam non inde provenisse , quod Messalinæ mores mater improbaret , sed ambitione dominationis ex Tac. 6. Ann. 50. Certe Suet. in Claud. 26. Messalinæ patrem Val. Barbatum Messalam Claudii consobrinum vocat : cujus verbi significatio apud Auctores Latinos , ut

& Ita-

& Italos, Gallos, Hispanosque æque quantum,
& sextum gradum comprehendit, & consona-
re potest utrique hypothefi. Pitisc. explicat ut
confobrinæ Domitiæ virum; uti nos fororem,
quæ glos, & fratria; fratrem, qui levir. Non
ergo recedendum ab hac excusa Arbore.

❧ LVII ❧

CLEOPATRA.

CLEOPATRA insignis forma, insignior venu-
state, & elegantia, illecebrisque, quibus aman-
tes in sui amorem alliciebat, partem Regni
Ægypti renitente Ptolemæo fratre, favente
Cæsare obtinuit, quo merfo improli bello Ale-
xandrino sola Ægypti Regina.

Cæsar cum ea Alexandriæ totam hiemem
in luxu consuetudinem habuit, filiumque Cæ-
sariionem appellatum ex eo procreasse fassa est,
ut in ejus art. Romam evocata postea a Cæsa-
re, magnificeque excepta, & quum ille Id.
Mart.

Mart. in Senatu trucidatus, in ejus domo degebat ex Cic. epist. erratque Glandorp. quum a Cæsare summa magnificentia in Ægyptum remissam scribit, nisi ea bis Romam ivisset; ex quibus epistolis apparet, Ciceronem cum ea colloquutum, nec scitur quo de negotio, adeo implexæ sunt; id tamen apparet, quod de ejus fastu queritur, & non missa ab ea in Ægyptum reversa, quædam dona sibi promissa, statuas, antiquitatesque Ægyptias, quibus Villarum Musea exornaret autumno. A M. Antonio Ilviro, quod Cassio favisset, citata, adeo Antonium devinxit amore, ut ad insaniam redegerit, eique malorum omnium, ærumnarumque, & mortis demum causa extiterit: ne in triumphum ab Augusto duceretur, ludibrioque Romæ esset, seipsam interemit, incertum aspidifne veneno, ut in triumpho tabula picta, an alio modo. Octavius illi, & Antonio commune sepulchrum, uti moriens optaverat, dedit.

LVIII

PTOLEMÆUS, CLEOPATRA SELENE,
ALEXANDER HELIOS.

DE Ptolemæo, & Alexandro Helio, idest Sole, nihil scire mihi datum, nisi quod hic editus gemellus cum Cleopatra Selene, idest Luna, quod M. Antonium patrem magna affecit lætitia, vocavitque Solem, & Lunam, qui ex Latona gemelli. Hæc procurante Octavia, quæ maximam curam Antonii filiorum materno potius affectu, quam novercali habuit, nupsit Jubbæ humanissimo, pulcherrimoque Mauritaniz Regi, qui Romæ educatus Romanis moribus, civilibusque institutis, postquam puer ornavit Cæsaris triumphum, Patre Pompejano sibi mortem consciscente, in paternum restitutus Regnum. Multorum librorum Juba auctor de Botanica Medici sui nomine ex Plin.

PTOLEMÆUS.

PTOLEMÆUS Jubaꝝ, ac Cleopatrz Selenes filius, ac proinde Claudii amicus (male Glandorp. vocat Caligulæ consobrinum) a Caligula Romam accitus, interfectusque admodum adolescens, ut ejus Regnum, divitiisque occuparet: ejus iram maxime concitavit, invidiamque, quod ad spectaculum accedens, sessorum turba commota est, omniumque oculi ad eum versi. Hic acceperat a Tiberio dono sceptrum, seu Scipionem eburneum, chlamydemque auro intertextam, pictamque, quod contra Tacfarinatem Dolabellæ Africæ Procos. opem tulisset. Necem ejus Libertus Eudæmon ultus contra Romanos rebellans.

DRUSILLA.

DRUSILLA Claudii etiam Amitina : *de Antonii , & Cleopatrae domo* non indicans parentes Tac. ait , unde Glandorp. nihil de ejus genealogia certi statuit ; ego nullus dubito , Selenes filiam , Ptolemæique sororem ex Juba , aut eo mortuo , ex alio Selenes viro : posset etiam esse neptis ex filio , aut filia , si sufficeret temporis spatium ; cur non Alexandri Solis , aut Ptolemæi senioris filia , quorum vitam nescimus ? Nupsit M. Antonio Felici , Pallantis fratri , Antoniaæ Liberto , ex qua M. Antonii nomen desumpsit , alis , & cohortibus Judææ Præfecto . Arcadès hos fuisse constat ; nam Scipio , quantum degener ab Avis ! publicas gratias Pallanti agendas in Senatu statuit , quod Arcadum Regibus ortus non dedignaretur Reip. bono Claudio servire . Ex Joseph.

Ju-

Judæam gubernans viginti annos grassatoribus, & latronibus vexatam purgavit, capto, & ad Neronem misso eorum duce Eleazaro, cæsis illorum multis, Magoque quodam Ægyptio: Jonatam etiam Pontificem necavit; proinde crudelitatis accusatus, Pallante fratre adnitente, absolutus quidem a Nerone, sed successore dato. Hoc Judææ Præsidi, Cæsarex Paulus in vinculis causam dixit. Habuit uxorem Felix alteram Drusillam ex Agrippa Aristoboli filio, & Cypro Phasaelis filia genitam, Berenices, quam Titus deperiit, sororem; unde Tito objectum a Romanis, ejus conjunctos, Pallantem nempe, & Felicem Romæ serviisse. Hanc Drusillam multi decepti simili nomine cum prima confundunt.

Hæc certe Judæa ex Luc., & Joseph., nec bene loquutus Glandorp., quum Lucam subscripsisse ait Josepho, tum ratione temporis, tum dignitatis; Lucas certe dignior, antiquiorque Josepho. Tertia Felicis, quem Suet. trium

Reginarum virum dicit, uxor Regina mihi incognita.

❧ LXI ❧

FULVIA.

FULVIA plebeja quidem familia, etsi gentis Auctor Fulvius Herculis discipulus, a quo laboribus perfuncto sacra didicerat: Tusculo Romanam migrasse patet ex Cic. Philip. 3. quum ait; *Aricinam*, Octaviam nempe, *uxorem non probas, cur probas Tusculanam?* nempe Fulviam. Primus Cos. A. U. C. 432. L. Fulvius, Cassiod. addit Curvi cognomen; forsan ille qui Tusculanus Cos. ad Romanos transfugiens, eodem honore, quum de Tusculanis triumphasset, Romæ auctus, Consulatu consecuto. Ejus forsan frater M. Fulvius Cos. mortuo suffectus A. U. C. 449. ex Liv. 39. Ex his Centimalos, Patros, Flaccos, Nobiliores. Foulvia legitur in quodam numo ab Urfino relato, ut Foulvia pro

pro Fufia, inde Furia facili tranfitu S. in M.: ut Aufelii, inde Aurelii; Valesii inde Valerii; Augufii, inde Augurii. M. Fulvius, ob hæfitantiam linguæ dictus per contumeliam Bambalio, Fulviæ pater. Hæc ambitiofiffima mulier primum nupfit Clodio a Milone occifo, inde Curioni in Africa etiam occifo, demum M. Antonio; unde Ciceronis jocus expectantis necem Antonii: *debet diu Fulvia Populo Rom. pensionem tertiam*, quem locum male Pitife. in Suet. Claud. 62. quod tribus perniciofiffimis viris nupta, quid hoc ad rem? fi nupta jam erat tertio viro Antonio, quid expectaret ab ea Pop. Rom., nifi tertii viri necem, occifo primo, & fecundo? En quomodo Fulvia debebat tertiam pensionem, quæ tandem, licet fero, & poft ejus mortem, foluta eft, fe occidente Antonio in Ægypto. Qui Catilinæ etiam nupfiffe dicunt, falſi ex hoc Cic. joco, qui dixiſſet, quartam pensionem deberi a Fulvia Pop. Rom., occiſis Catilina, Clodio, Curione. Ant-

tonius jam primam uxorem Fadiam, quam libertini generis taxat Cic. amiserat, Antoniamque patruelem adulterii cum Dolabella suspectam dimiserat, nisi potius falso hoc ei crimen impexit, ut Fulviam duceret, quod ei Cic. exprobrat: Glandorp. Fulviam repudiatam, ut Antoniam duceret; inde hanc repudiatam, ut illam reduceret, asserit, sed nullo teste producto. Odium in Ciceronem a tribus viris hæc hauserat, illoque proscripto, & a Popilio Læ-nate, quem in capitali judicio defenderat, occiso, in mortuum insultavit, ejus capite ad se allato, antequam rostris adfigeretur, crinali acu linguam aut avulsam, aut forcipe extractam transfixit. Hanc ex Plut. in Ant. non ad lanificium, & rem familiarem administrandam, sed ad res viriles, dominationemque gravibus implicantem se negotiis, factam Magistratus regere, & Reip. clavo manum adhibere defectantem, a qua uxorium institutum Antonium Cleopatra perfecit. Irata, quod filiam Clau-

Claudiam, concepto juramento Virginem matri reddere, Octavius repudiasset, sollicitavit L. Antonium Levirum adversus Octavium, illoque Perusino bello victo, ad virum in Orientem tendit, qui Cleopatraz amore irretitus nil Remp. curabat, & paullo post Sycione a marito contempta, & exprobrata animi angore periit, offensa etiam marito, quod Glaphyrem Archelai Bellonz magni Sacerdotis filiam deperisset, ejusque duos filios ad Regnum evexisset, ex Augusti Epigrammate a Mart. relato altera belli Perusini causa apparet. Aliqui Cytheridem scenicam ab Antonio adamatam designari autumant: Farnab. Augusti continentiam commendat, Antonii incontinentiam taxari male ait in notis. Non confundenda hæc cum Fulvia Q. Curii amica, quæ Ciceroni conjurationem Catilinæ detexit, quam male vilissimum scortum vocat Flor. 4. c. 1. quum eam mulierem illustrem, & nobilem vocent Plut., & Sallust. nec confundenda cum illa, quæ

quæ cum Mucia, & cum nobili puero Saturnino prostituta in probroso convivio comparato a Gemello Viatore Tribunicio Scipioni, & Metello Coss. & Trib. plebis, de quo Val. Max. 9. cap. 1. quis ferat Glandorp. patens anachronismum hanc confundentis cum Fulvia illa, quæ referente Joseph. 18. Antiq. Jud. cap. 7. hebraicis sacris initiata, & fraudibus quatuor Judæorum circumventa, opibus, & gazis spoliata prætextu Religionis a Judæo profugo, tribusque sociis vaftris, deferente ad Tiberium Saturnino, quem Joseph. vocat virum amicum, & Tutorem ejus.

❧ LXII ❧

ANTONIUS ATYLLUS.

ANTONIUS Atyllus ex Fulvia natus, educatusque in Ægypto profusissimæ indolis specimen dedit, quum Pædagogo Philotæ, quod hæ-

fis.

fisset ad frigidum quoddam ejus soporisma, ridens egregii operis multa vasa, quibus mensa onerabatur, donasset, quæ quum acceptare nollet Philotas, putans id puero non licere, subiratus ait: *nescis, me Antonii esse filium? sed age, accipe pro his talentum, ne aliquando ea Pater desideret*: occisus ab Augusto, quum ante bellum cum Antonio Generum sibi destinasset, desponsa Julia, Alexandriæ frustra Augusti Statuæ inhærens: Plut. tamen a Pædagogo Theodoro Augusto proditum ait, qui proditiōis eam retulit mercedem, quod cruci suffixus, quum pueri gemmam surripuisset. Hic decennis a patre obses missus in Capitolium ad Cassium, Brutumque, quo, Cæsaris cæde perpetrata, confugerant plebem Cæsaris morte tumultuantem timentes, ut pax inter conjuratos, & Cæsarianos, quorum caput Antonius Cos. sanciretur, Antonii diminutivum credo Antillum; ex Plut. & Dion. Antyllum.

Cicero in Philip. hunc Bambalionis Ne-

...1

Z

po-

potem irridens vocat.

❧ LXIII ❧

M. INDE JUL. ANTONIUS.

JULIUS Antonius ex Fulvia, Marcus antea vocatus, verum S. C. cautum, ne quis ex Antonii posteris Marci prænomen usurparet in IIIviri odium, disiectis etiam ejus statuis instante Cof. Cicerone Oratoris filio, qui proscriptis Patruo, Patre, ac Patruæ feliciter proscriptionem vitavit, & ab Augusto non solum inter IIIviros Monetales, quibus C. Cæsar addiderat unum, electus, verum & inter Augures cooptatus, suusque Collega factus in Consulatu, cuique directæ epistola de Actiaca victoria ad Senatum, & ad Populum legenda, ob quam Cicerone proponente, S. C. graminea corona Octavio data, quæ omnium dignior habita, octiesque tantum ab U. C. data ex Plin.

Plin. lib. 32. cap. 3. Post Consulatum Asiæ Pro-
 cos., & ex Appian. etiam. Syriæ Gubernator.
 Hic Agrippæ, Augusti forsan nondum Gene-
 ro, in convivio scyphum in os illisit, & ple-
 bis Tribunum Cæcium Patri obtrectatorem
 ex triclinio, cui non invitatus adfuerat, non
 solum extrahi, sed & publice flagellari man-
 davit. ex Senec. Suafor. 6. Et quidem, ut hoc
 tragicum obiter memorem, quum Q. Cicero
 cum filio esset proscriptus, filio capto a satel-
 litibus, quum Patrem detegere nollet, jam-
 que tormentis subderetur, e latebra apparuit
 Pater, ut filium tormentis eriperet, ambo
 præmori petierunt, ne alter alterius mortem
 cerneret; hanc militum clementiam exorarunt,
 & separatim occisi.

Julium, licet a Patris virtutibus longe abes-
 set, imo propius ad vitia accederet, Octavius,
 restitutis paternis bonis, non solum in gratiam
 recepit, promovitque ad dignitates, ipsumque
 Consulatum; verum etiam Marcellam Sororis

Octaviæ filiam ab Agrippa repudiatam, ut Juliam duceret, ei, adnitente noverca Octavia, in matrimonium dedit. At adulterii cum Julia reus, & novas moliri res creditus ex Senec. 1. de brev. vit. *Metuebas nobiles juvenes adulterio, & sacramento adactos in fractam ejus (Augusti nempe) ætatem, postquam iterum timenda mulier: excandescente Augusto ob injuriam sibi illatam, ingratiq; animi notam, ejusne jussu occisus, an sibi mortem confiverit, incertum. Huic inscripsit Horat. Od. 2. lib. 4., laudatque uti Poetam magni nominis, ob heroicum Poema XII. librorum, cui titulus *Diomedea*; nescitur materies. Præceptore usus L. Crassitio Grammatico, de quo Suet. de illustribus Grammaticis cap. 18.*

L. ANTONIUS, SEX. AFRICANUS,
ET SISYPHUS.

L. ANTONIUS ex Marcella natus post patris fatum Massiliam ab Augusto impubes, quasi studiorum caussa, ut exilii nomen tegetetur, amandatus, ibique mortuus decimo tertio Tiberii anno post trium & triginta annorum exilium, si Julia mortua primo Tiberii anno, tolerato viginti annorum exilio, & eodem anno, quo illa in exilium missa, Jul. Antonius occisus, filiusque Massiliam actus. Habitusque mortuo honor ex Tac. 4. Ann. 44. S. C. quo Mausoleo Octavioſſimorum ossa illata. Cantel. post Glandorp. in eo extinctam Antoniorum familiam scribit, nimis audacter in re tam antiqua, tenebrisque obvoluta. Lipſ. in suo ſchemate Sex. illum Africanum, de quo in Julia Silana num. 25. hujus, aut ejus fratris filium
fa-

facit, nullo tamen teste producto, nullo vade dato, mihiq; neutrum probatur, quum hunc Massiliæ exulantem cælibem mortuum par sit credi, & nunquam alterius fratris mentio in Historia.

Fuit & alius Ilii viri filius, de quo antiquus Horat. Scholiastes, *abortivum quidem, & intra bipedalem staturam*: unde hoc Schol. hauserit, mihi prorsus incognitum, & cur Horat. Sisyphum vocet.

❧ LXV ❧

CAJUS.

C. ANTONIUS Prætor in Consulatu Marci, & Pleb. Tribunatu Lucii fratrum, Cæsaris Legatus contra Pompejum militavit in Illyrico, quumque exercitus fame laboraret, hostibus se dedit, iterumque pro victore Cæsare stetit, eoque occiso, in Macedoniam S. C. Marco fratri assignatam Prætor missus: a Bruto captus; proin-

proinde Cic. Philipp. 13. bis captum ait : initio quidem honorifice fascibus , & apparitoribus permissis habitus , verum quum Milites , Ducesque Brutianos corrumpere tentaret , navi impositus , custoditusque. Publicatis tandem proscriptionis feralibus tabulis , & Cicerone Anxure , fratre , fratrisque filio occisis , eorum immolatus Manibus ab Hortensio Oratoris filio , Bruti jussu ; Caiique Manibus postea ad Caii tumulum a IIIviro immolatus Hortensius .

❧ LXVI ❧

LUCIUS .

L. ANTONIUS Tribunus Pleb. in Consulatu Marci , & Prætura Caji fratrum , & inde Cof. A. U. C. 713. triumphavit insolenter de Populis Inalpinis , e quibus levissimam reportaverat victoriam , Glorie Fulvia adnitente ex Dion. lib. 48. , qua amoris repulsam ab Octavio passa ,

sa, injuriamque, quod filiam repudiasset ultu-
ra, impellente, in Octavium arma sumpsit,
noctuque occupato Perusio, fugatoque Lepido
Illviro, ejus copias sibi addixit; at non ausus
congregi cum Salvidieno, & Agrippa Octavii
Legatis, ab eis Perusii obsidetur, quo expu-
gnato captus; at Illviro Marco fratre interce-
dente paullo post liberatur. Ejus fatum, &
an filios ipse, & Cajus frater reliquerint, in-
compertum mihi. Hunc Cicero magis execra-
tur, quam Cajum, vocans Mirmillonem Asia-
ticum, Italix latronem, irridetque Philip. 6.,
quod vanitate sibi equestres statuas erigi jussis-
set cum hac inscriptione. :

L. Antonio

R. P. Patrono

XXXV. Tribus.

◀ LXVII ▶

BRUTUS, SERVILIA MATER, ET MATER-
TERA, UTICENSIS CATONIS SORORES
UTERINÆ.

LICEAT Caesarum Arbori inferere adulterinura
hunc ramum. Serviliae Uticensis uterinæ soro-
res, perditissimæ famæ; una Lucullo nupta,
& repudiata ob impudicos mores ad fratrem
rediit; & in custodia habita; etiam dum iter
faceret; altera nupta D. Junio Bruto, ex qua
Tertiam, vel Terthillam; inde Bruto Caesa-
ris percussoris Patri; cum Cesare consuetu-
dinem adeo sine pudore habuit, ut M. Bru-
tum ex eo concepisse palam crederetur; nec
latuit hoc Catonem fratrem; quum enim ma-
gna labbraret Caesar infamia, inter Catilicarios
suum conjunctioni dedisse nomen, eoque a Ca-
tone accusaretur; mitissima quod in Conjura-
torum fuerit auctor sententia; & sorte fortuna in

11...

A a

Cu-

Curia dum hæc agerentur, tradita Cæsari esset epistola, Catone exclamante, a Conjuratis missam, ei subijatus Cæsar legendam dedit, eratque amatoria, a sorore Servilia conscripta. Pudore Cato suffusus hiscere amplius non ausus, epistola ante Cæsaris pedes projecta, non ad rem, *ebrie*, nullitans.

Ejus filia Junia Tertia, vel Tertulla M.Bruti uterina soror Cassio Longino conjuratorum in Cæsarem Coriphæo nupta, materno exemplo prostitute pudicitie, etiam cum Cæsare forsan genitore. Notus est Ciceronis locus, quum parvi magni subdum emisisset Servilia, subjiciente haste damnatorum bona Cæsare, *tertiam esse deductam*, æquivocans in voce Tertie: mirorque Glandorpium dubitasse, Cassine hæc, quod clare Plut., & Tac. 3. Ann. 56. an Lepidi, inde. IIIviri uxor, quod Vellej. etiam clare, quum M. Lepidum Juvenem IIIviri filium Junia Bruti sorore uterina natum ait, ni fuerit altera soror Bruti Lepido nupta,

aut

aut eam primum Lepido; inde Cassio, cuius obitum Tac. loc. cit. refert sexagesimo quarto anno post Philippensem pugnam, C. Sulpicio Galba, & Haterio Agrippa Coss. *In funere ante lata viginti clarissimarum Familiarum imagines, sed præfulgebant Cassius vir, & Brutus frater* (cur non avunculus Cato, qui celebrior?) *eo ipso, quod effigies eorum non viscebantur.* At ibi me torquet Tac. quum ait; *hæc Junia Catone avunculo genita.* Nec minus infelix in Attilia uxore Cato, quam ob impuros mores dimittere coactus est, postquam Porciam ei genuit matri dissimillimam, ut infra. Nec prætereundum hic illud de alia Catonis uxore Marcia, quam cessit Hortensio; prægnantem fuisse ferunt, ait Plut. quod durum mihi videtur, quum Octavius multo post, nonnisi consultis Pontificibus, licet per ludibrium, ut ait Tac. prægnantem duxerit Liviam; uti durum, quod Octavia, ut aliqui tradunt, ex Marcello gravida nupserit M. Antonio IIIvl.

ri filio. Quæfiverat Hortenfius a Catone filiam Porciam, tum Bibulo nuptam, unde hallucinatur Hieronymus contra Jovianum, quum Virginem Porciam Bruto nupiffie fcribit; imo ex Bibulo procreavit Bibulum Historicum, quem paffim citat Plut., Bodinus in meth. Hift. negat a Catone ceffam uxorem Hortenfio, ea ratione, quod marito, confanguineisque lege Romuli a Tiberio renovata adverfus adulteros animadverfio ufque ad necem data, quod moribus pofttea mollitum, ut ad ducentefimum ab Urbe lapidem removerentur, quod in Familia diximus. Quid hoc cum uxore, quam maritus Cato, confentiente patre Philippo, ceffit Hortenfio? nonne hoc æquipollens divortio? qui Gallo Logicæ ufus? certe Cæfar in Anticatone exprobrat hoc Catoni, quod inopem uxorem cefferit, divitem receperit. . . . Plut. etiam id clare afferit citans Thrafeam, qui id ex Munatio Catonis amico hauferat: falfo ait Cafaub. in not. ad Strab. id dubitanter

ter

ter dixisse Plut., qui tantum Romanis auribus Hortensii petitionem duram refert, qui tamen in Paralel. Licurg., & Numæ id exemplo Lacedæmonum permissum a Numa ait. Simile quoddam narratur de Socrate, de Zopiris a Strabone lib. 2.; falliturque adhuc Bodinus, quum indistincte citat Plut., Strab. de Lacedæmonibus, & Parthis, quum citare debuisset Plut. de Lacedæmonibus, Strab. de Zopiris, non de Parthis; nisi forte Zopiri ad Parthos pertinuerint, uti Hirpini nostri ad Samnites. Tertull. referens exempla Socratis, & Catonis exclamat: *o Sapiensia Attica, O Romanæ gravitatis specimen, lenones Philosophus, O Censor!* At non Censor, sed ejus pronepos Uticensis hic fuit, qui nunquam Censura functus.

Et quidem Catonis filia Porcia Bruti Amitina, & Uxor, ut de ea obiter, & quasi per transfennam aliquid delibem, celebris moribus, masculaque virtute, novo mortis genere celebrior,

brior, quum audita viri morte custodiretur, ne sibi mortem conscisceret, prunas deglutivit, seq. suffocavit ex Appian., Cassioque fallacibus Historicis Græcis; Plut. tamen Bruti epistolam citat, addendo, *si vera sit*, in qua de amicis, necessariisque conqueritur, quod ita ab ipsis Porcia fuerit neglecta, ut morbo non curato vitam finierit: Certe Cicero consolatur Brutum epist. 9. nec alia consolandi eum tum caussa, nisi uxoris mors: præmortua ergo Bruto Porcia, eo magis quod paullo ante Brutus ad Attic. 17. scripserat, *valetudinem Porciæ meæ tibi curæ esse non miror*: Celeberrima, quod quum Virum magna intimo agitare corde, silentioque obvolvere, neque se consciam fieri, quod timeret in muliere futilitatem, adverteret, arrepta forfice, femur adeo profundo vulnere percussit, ut multus scateret inde sanguis, febrique postea etiam corripereetur: Bruto accurrenti, caussamque flagitanti, Catonis se filiam, Brutique uxorem, Amitinamque respondit,

dit, longe a communi seminarum conditione, imo supra viros constantem; ac proinde ei dedisse hoc constantiæ specimen, ut nosceret, se non solum tacere, sed mori etiam, quum deberet, scire: Esse proinde dignam, cui quodcunque arcanum fideretur, si sumque est a viro eam amplexante, & omnis conjurationis certior facta, licet mane Iduum Martiarum aliquid muliebris passa: deliquio enim correpta, revocatusque Brutus, ut uxoris periculo accurreret e Curia, qui tamen ab incepto non desistit; uti etiam quum divertens a viro ex Elea Lucaniæ proficiscente in Græciam, quod minus tutam Italiam censeret, urgente Octavio Juvene cum Cæsaris Veteranis, animi angorem oculere tentavit; sed tabulam, ubi pictus Hector Troja exiens, Andromacha, & Astyanacte flentibus, cernens, similitudine casus in lacrymas, deinde in singultus, & ejulatus prorupit, quumque Acilius recitasset Andromachæ ad Hectorem versus:

Tu

*Tu mihi, tu pater es, mihi frater, &
optima mater,*

Tu mihi vir dulcis

Tum Brutus subridens ait; sed mihi non licet,
quæ Hector ad Andromacham respondit, re-
citare, quod non quadrant uxori meæ longe
a muliebri fragilitate distanti, nihilque a virili
fortitudine alienæ; carmina autem sunt:

*Te tua pensa decent; lanam, calathos-
que reposce,*

Ancillisque jube

M. Brutus genus referebat ad Lucium illum
Brutum Superbi Tarquinii sorore natum, qui
quum Tribunus Celerum esset, Tarquiniõs Ro-
ma ejecit, incitato Populo ob Lucrætiæ Sp. Tri-
cipitini filiz; Tarquiniique Collatini uxori vim
illatam a Superbi filio, postquam fatuum se si-
mulasset, unde Brutî cognomen, Patris, &
majoris fratris a Superbo mactatorum fatum
timens. Hinc Ovid. in Regifug.

Bru-

Brutus erat stulti Sapiens imitator, ut effec

Tutus ab insidiis, dire Superbe, suis.

Hic primus, exactis Regibus, cum Collatino Cof. fuit, paulloque post, etsi duos filios Tarquiniis faventes securi percuti jussisset, ob odiosum Tarquiniorum, quibus sanguine conjunctus, nomen exauctoratus, inque exilium actus, suffectusque Valerius Poplicola, quem antiqui Valesium dicebant.

At hanc genealogiam negat Cass. lib. 44. post Halicar. 5. quod ille duos suos filios securi percussisset, quod de reducendis Tarquiniis cognatis conjuraverint, atque a Bruti Dispensatore hos prognatos; at minorennem tertium filium genus propagasse, ait Posidonius, referente, & adprobante Plut. in M. Bruto, ubi subjungit, multos ejus familiæ Bruti liberatoris imagines referre, ridicula prorsus ratione, quum imagines illæ, si factæ dum vivebat Brutus, rudes quidem, prout illa ferebant tempora, quum ut ait Ovid.

B b

...Jo-

. . . *Jovis in dextra felle fulmen erat.*

Et quidem vix currente figuli rota, si Græcia victa quum Statuaria, Fusoria artes cognitæ Romanis, nihil ad rem; nam tum imagines, aut statuz factæ ad similitudinem Brutorum tum viventium. Halicarnas. falsa etiam nititur ratione, quod ille Patricia de gente Junia, hic Plebeja, nuperque in Senatum adlecta, quum multæ Familiæ testibus omnibus Antiquariis a Patriciis ad Plebejos transferint; ut de Octavia testatur etiam Suet., & de Claudio adoptato a Fontejo, & Claudio a Livio, & passim apud Historicos. Ita Bruti jactabant; ejusque imago in eorum atriis visebatur; & ita Romæ credebatur. Certe Cic. Philip. diserte ait: *Ego Brutos impellerem, quorum uterque L. Bruti imaginem quotidie videret? aliter etiam Abala?* Nam P. Servilius Ahala M. Bruti maternus progenitor Magister Equitum L. Quintio Cincinnato Dictatore Sp. Melium regnum affectantem sua occidit manu.

Ex

Ex hoc Sp. prænominē facete dicti Nothi, qui ita etiam scribebantur S. P. sine patre.

Junia quidem familia ex Ant. August. tredecim Consulatibus, Quæsturis, Censuris, Dictaturis, Magisteriis Equitum, triumphisque clara, multosque ramos habuit plebejos omnes, Brutorum, Bubulcorum, Syllanorum, Pullorum, Pennorum, Scævorum, quos male aliqui Scævos scribunt, a sinistra quæ & scæva dicitur, unde Scævola Muciorum cognomen.

Brutus ab avunculo Q. Servilio Cæpione adoptatus dictus Q. Cæpio Brutus in S. C. quod refert Cic. Philip. 2. Hunc ex Cæsare conceptum fama erat ex amoribus matris Serviliæ, & Cæsaris satis notis; & ipse Cæsar videtur falsus moriens; quum enim Brutum vidisset stricto pugione in se inter conjuratos irruentem; *tu quoque*, ait, *Brute fili mi?* obductaque toga caput textit, conciditque. Non tamen hunc, sed Decimum Brutum secundum heredem instituerat, etiam de conjuratis; nam multi æ-

quivoco falluntur nomine. Addit Plut. in vita Cæsaris, ante pugnam Pharsalicam monuisse suos, ut Bruto parcerent, nec vim inferrent, & si obniteretur, dimitterent, lætatumque quum saluum accepit. Admodum adolescens Græcos Philosophos frequentavit Platonicis addictus; Antiochum Ascalonitam, ejusque fratrem Empulum audivit, atque hunc comitem sibi postea adscivit. Avunculum Catonem in expeditione Cypria comitatus, illi a Tribuno Clodio demandata, quod solum illustria Catonis gesta obfuscat, Rhodi ob adversam valetudinem substitit, utque convaluit, Canidium sequi jussus, quod Ptolemæus Cypri Rex in Catonis adventu se interemerat, gazamque omnem igne absumpserat, ut reliquum venderet, pecuniamque in Fiscum reduceret, quod summa fide a Catone laudatus egit. Turbata Rep. Cæsaris partes creditus sequi, quod Pompejum Patris contra fidem datam interfectorem jure oderat, congressum vitabat, obviumque habens
non

non salutabat ; at ad meliorem causam animum intendit , Pompejique Legatus factus in Sici-
liam navigavit , ubi quum nihil sua dignum
expectatione agere posset , jamque Cæsar , &
Pompejus de summa rerum decertarent , in Ma-
cedoniam trajecit non vocatus , cujus adventu
adeo lætatus Pompejus , ut non solum assurre-
xerit , verum etiam obvius factus amplexatus
arcte sit . In castris , quum a militaribus va-
caret exercitiis , consiliisque , lectioni addictus ,
& eo die , qui pugnam præcessit , cunctis de
exitu pugnae anxiiis , ipse frugaliter cœnans Po-
lybii Epitomen concinnabat , quam nescio , an
ad umbilicum perduxerit ; in Epitomen etiam
redegit Fannii , & Antipatri historias ex Cic.
13. epist. 8. Charis. , & Priscian. ex Sen. epist.
citant ejus librum de Officiis . Sen. etiam de
Consolat. ad Helviam mentionem facit libelli
de virtute , ut etiam Cic. Tuscul. , & de fin.
Multæ ejus Epistolæ Græcæ , & Latinae ad
nos pervenerunt ; De quibus tamen dubitat
Plut.

Plut. in ejus Vita.

Victo Pompejo per paludem aquis, cannisque oppletam noctu evasit, Larissamque se contulit, unde Cæsari scripsit; invitatusque ut veniret, maximo in honore habitus, ejusque usus consilio Cæsar in rebus peragendis, conjecturamque de Pompeji fuga in Ægyptum probavit: occisoque Pompejo, trajecturus in Libyam adversus Catonem, Cisalpinæ Galliæ Brutum præfecit, magna Provinciæ felicitate, quum alia veluti captivæ passim belli jure diriperentur. Reconciliavit Cæsari Cassium, qui ejus, ut supra, sororem Juniam duxerat, postea ob Urbanam Præturam ab ambobus petitam, datam Bruto, ob æmulationem inter eos simultas orta, quam statim deposuere. Quum enim conjurante in Cæsarem Cassio, non videretur res ex voto succedere, respondentibus ad conjurationem invitatis, Brutum in partem traducendum, conjurationique pondus additurum ob virtutis famam, Brutum ultro convenit Cæsius,

fuis, amplexusque eum, ait; *ab aliis Prætoribus Populum expectare largitiones, spectacula, gladiatores; a te vero Patriæ libertatem*: Adscitique socii, Bruto annuente, qui magis apti aut libertatis amore, Patriæque charitate, aut audacia, aut ab odio in Cæsarem, aut ambitione dignitatis, potentiæque, aut etiam avaritia, desperatis rebus, absumptoque patrimonio: Antonius agebat, solum Brutum Patriæ liberandæ gratia, nulloque in Cæsarem odio, a quo amabatur, conjurationi nomen dedisse, inhzrentem causæ, quam meliorem, speciosiorremque reputabat, specimenque de hoc dedisse, quum ad Pompejum hostem transiit; non ita Cassium, ceterosque, qui odio abrepti, aut formandæ potentiæ ergo; proinde nec Cicero, quod cautus, timidusque haberetur, nec Stallius Epicureus, Favoniusque, etsi libertatis amantes, quod in sermonibus habitis alienos a turbis præfensissent, invitati. Ferunt, monitum Cæsarem, ut ab Antonio, & Dolabella Cice-

ro-

ronis Genēro caveret , respondisse , se non timere hos comatos , rubicundo colore , pingues , ac bene curata cute , sed pallidos illos , ac macilentos , Brutum , Cassiumque graphice designans .

Peracta cæde , Brutus , Cassius , sociique sanguine resperſi , strictisque pugionibus in Capitolium ascendunt , concionemque Brutus de libertate habuit , paulloque post e Capitolio descendens , quum Cinna verba pro rostris ad Populum haberet , Cæsaris cædem laudans , Populusque commotior ob eam videretur , iterum in Capitolium se recepit Optimatibus comitatus , quos statim dimisit obsidionem timens , ne qui facinoris expertes fuissent , fierent periculi participes . Senatus postero die in Æde Telluris habitus , in quo Antonius Cos. , qui pridie plebejo tectus habitu latuerat , de abolitione egit ; Plancus , & Cicero etiam de præmiis Cæsaris interfectoribus dandis , factumque ita S.C. Antonius , filio duodecenni , aliis decenni , obside in Capitolium misso , descendentes Brutum , Cassium-

sumque amplexatus est; dextris datis Cassium Antonius, Lepidus Brutum, ceteros ceteri; prout amicitia, aut sanguine conjuncti erant, domum deducunt; ac M. Bruto Creta, Cassio Libya, Trebonio Asia, Cymbrio Tullio Bithynia, ac D. Bruto Gallia ad Eridanum decreta: Quumque Brutus errasset fervendo Antonium, erravit secundo, quum contradicente Cassio, Cæsaris testamentum legendum, publicoque illum funere efferendum permisit, quæ malorum causa fuit; nam postquam cives novissent, sibi vitum septuaginta quinque drachmas, hortosque trans Tiberim legatos, laudatione ab Antonio recitata, inspecta veste lacera, cruentaque tot ictibus ab Antonio monstrata, in misericordiam flecti visi, tumultuarieque accensa pyra ex direptis mensis, scamnisque vicinis ex officinis crematus, consecratusque fuit Cæsar, raptisque ex rogo titionibus ad conjuratorum domos irruerant: quo in tumultu Cinna quidam somnio monitus de Cæsaris funere vitando,

Cc

cre-

creditus idem , qui contra Cæsarem declamaverat pro rostris, occisus; quapropter Brutus, conjuratique multitudinem timentes ex Urbe recessere, Antiumque se recepere. Brutus absens ludos sumptuose fieri curavit, coemptis multis elephantibus, scripsitque ad Ciceronem, ut spectaculis præset. Antio Neapolim petivit, adveniente in Urbem Octavio, Veteranisque Cæsarianis ad eum confluentibus, & inde in Græciam trajecit, Athenisque constitit, ubi benevole acceptus Philosophiæ operam dabat, Theomnesteum Academicum, Cratippumque audientis, nobilesque juvenes Romanos studiis ibi vacantes ad se trahens, quos inter Ciceronis filium, quem & bello adhibuit, passimque ad Patrem laudat in Epistolis, non omitteas interea belli curas: cum navibus, & pecunia ex Asia advenientem Prætozem (nomen flet Plot.) ad Carystum non invitum recepit, Pompejanosque vagantes in Thessalia ad vexilla convocavit; a Cinna Equites quingentos, quos ad

Do-

Dolabellam ducebat, abstraxit, & Demetriadem appellens, arma, quæ a Cæsare ad Parthicum bellum parata erant, & ad Antonium destinabantur, occupavit: Hortensio Prætoræ Macedoniam concedente, Antistius quingentâ millia HS. sponte dedit; C. Antonium, cæsis prius tribus cohortibus, victumque a Ciceronis filio, inhærentemque paludosis in locis ad deditiōem tandem cum militibus coactum, initio quidem honorifice habuit Brutus, dignitatis insignibus etiam permisis; at quum corrumperet milites, Duceſque clanculariis sermonibus tentaret, navi impoluit, custodivitque.

Octavius interea M. Antonium persequutus, humerisque Ciceronis ad consulatū admodum adolescens præter leges evectus, subornato L. Cornificio, ut Brutum, & M. Agrippa, ut Cassium accusarent, quod Cæsarem Pontificem Max. occidissent; quumque Præco eos vocaret, ut iudicio se sisterent; alii suspiria traxere, lacrymas alii defixis humi oculis; quumque præ-

eis nemo responderet, contumaces a Judicibus damnati. Conciliatis tandem Octavio, & Antonio, curante Lepido, Illiviratus ille feralis constitutus, quo proscripti, ad ducentos, magnæ dignitatis cives, quos inter Cicero, inde a Popilio, quem capitali judicio accusatum defenderat, dum mare petebat, ut ad Brutum in Asiam pergeret, occisus.

Cassius, & Brutus ad Smyrnam in colloquium venire, navibus, commeatu, equitatu, peditatu, opibusque pollentes, ac digni, qui pro Patriæ libertate pugnarent; qui paullo ante Roma fugitivi, inopes, inermes, non milites, non unam navem, Civitatemque pro se haberent. Brutus comparata classe, absumptaque omni pecunia, quum egeret, tertiam partem ingentis pecuniæ, quam Smyrnæ Cassius collegerat, ægre dissuadentibus Cassianis consequutus est. Cassius Rhodum cepit, diripuitque; Bruto Lycii obstitere, instigante Naucratis Populi Principe, aditusque, & colles occupante;

at

ai victi , remissique liberi sine redemptione adeo pertinaciter resistere , ut ad summam desperationem redacti Urbem , frustra prohibentibus militibus , Brutoque illacrymante , incenderint insilientes in ignem cum mulieribus , & parvulis , sese mutuo hortantes , trucidantesque , seque e tectis in præceps dantes . Inventa mulier laqueo appensa , quæ prius infantem strangulaverat . Non ultra centum quinquaginta cives servati , vixque Brutus centum quinquaginta talenta expressit , quum Cassius octo millia , & quingenta ex Rhodo corraferit ; ubi Rex salutatus , *se Regum* , ait , *interflore* .

Tum captus Theodorus Grammaticus , & exquisitissimis tormentis excruciat , qui inter Ptolemæi Ægypti Regis Tutores auctor mortis Pompeji ; disceptantibus etiam aliis Tutoribus , partim admittendum Pompejum , partim non admittendum censentibus , neutrum probavit , mactandumque dixit , damnans consilia

me-

media , adjecto etiā scommate , *hominem mortuum non amplius mordere* . Atque ita de Pompeji M. fato Grammaticus mercede conductus statuit , notus magis ex morte , quam ex vita .

Cassius , Brutusque iterum convenere Sardis , Imperatoresque salutati a Legionibus ; at in dissidia erupere , licet non ultra convicia , clamoresque , se invicem accusantes ; Brutus præsertim Cassium , quod L. Pallam a Gordianis furti accusatum damnaasset , illo præsertim difficillimo tempore : at intercedente M. Favonio festivo homine , Homeri carmina ex Nestoris persona recitante , reconciliati , convivatumque est hilariter ; quumque Favonius , quod non invitatus accessisset , in ima sponda accumbere jussus esset , eadem festivitate medius accubuit .

Hic secundo malus Genius noctu Bruto apparere visus horribili forma ; nam primo Asia discessuro quadam nocte vigilanti monstrosa imago apparuit , quam quum interrogasset Brutus , quinam esset *divus* ; respondit , *malus Genius* ,

¶

¶ in

O in Philippis iterum me videbis : videbo, non exterritus respondit Brutus; viditque, Quæ de re cum Cassio Epicureo hæc ridente, & ad merum mentis phantasma visum amandante, longe disputavit. Simile phantasma ex Tac. 1. Ann. 61. Cæcinæ Germanici Legato contra Arminium Vari sanguine obliti ex palude emergentis visum: & Drufo majori procero corpore, muliebri forma, latino sermone vetans in Germaniam ulterius progredi.

Tota belli moles iterum in Macedoniam incubuit, quo Octavius, & Antonius cum exercitu ingenti ad Brutum, Cassiumque, qui suas Legiones conjunxerant, debellandos accurrerunt. Primo conflictu dissipatum, cæsumque a Bruto cornu, ubi Cæsariani pugnabant; Cassius altero cornu victus, quumque suppetiæ victor Brutus mitteret, inque edito colle Cassius prospectans crederet (quippe qui visu hebes) hostes; nam Titinnius, quem ad sciendum pugne in altero cornu eventum citatis passibus ire

ire jusserat, morabatur, credens desperatas jam res, Pindaro Liberto occidendum se præbuit, calenteque etiam sanguine supervenit Titinnius, qui & seipsum occidit. Altero conflictu, etſi cornu, cui imperabat Brutus, in principio magno impetu in Cæsarianos irruisset, superiusque manifesto apparuisset; alia parte tamen sui milites fugati victique sunt, non multis tamen occisis; Cassiani enim deside, ægroque animo, dissidentesque sub alio Duce pugnam incepere. Superveniente nocte, suadentibus paucis amicis, qui secum remanserant, fugam; *manibus potius, quam pedibus fugiendum esse,* Brutus respondit, inque ensen incubuit. Stratonem Rhetorem aliqui scribunt averſis oculis ensen suffecisse; Brutum vero totis viribus pectore incubuisse; postquam recitasset carmina græca Cælum stellis ornatum suspiciens, quorum unum memorat Volumnius.

*Ista Jovem haud lateant, quique horum
est causa malorum.*

Et

Et illud blasphemum ei excidisse morituro dicunt, quod inverosimile; *o misera virtus, tamquam rei navavi operam tibi, quum revera sis nihil.*

Mortuus Brutus anno quadragésimo tertio ætatis, non tricesimo quinto, ut male in Vell.; quum enim Hortensius orare incepisset ex Cic. in Brut. L. Cassio, & Q. Scævola Coss. nempe A. U. C. DCLIX. decennioque post ortus sit Brutus ex eod. Cic. ibid. constetque mortuum anno DCCXI. jam anni efficiuntur XLIII. Ex quo apparet, a Cæsare, qui biennio ante, quinquagesimo sexto ætatis anno occisus, quindecenni conceptum Brutum. Ejus corpus inventum pretiosissima veste involvi jussit Antonius, & ad Serviliam Matrem mittendum curavit, beneficii memor, quod ab illo fuerit servatus, virtutis merito, & antiquæ amicitiae memoria; servumque, qui vestem furatus, cruci suffixit. Octavius ejus statuam Mediolani stare passus. Atque ita bre-

vi temporis periodo omnes Cæsaris percussores infelici fato periere . Id ipsum eleganter expressit Ovid. in Fast. ad Id. Mart.

*Et quicumque nefas ausi intendere cruentas
In sacrum dexteras pontificale caput ,
Morte jacent merita , testes appello Philip-
pos ,*

*Quæque horum sparsis ossibus albet , hu-
mum .*

*Et Patris ulcisci cædem victricibus armis
Augusti pietas , primæque cura fuit (a) .*

Idem Romæ sacrilegis expugnatoribus , directoribusque , Clemente VII. Hadriani Mole clauso , accidit , a primis Ducibus , Fransbergio , fontico morbo in itinere extincto , digno potius serico laqueo , quem gestabat , cui gula frangeretur ; Borbonio , cujus adhuc tumulus Cajetæ visitur , in ipsis nocenibus plumbea glande trajecto ; Orangioquo in obsidione Florentiæ mortuo usque ad gregarios , quos pennis omnes paullo post pestis absumpsit .

F I N I S .

(a) Ita in MS. cabalístico numerico C. L. Seculi XIII. quum omnes Latini Auctores præter Plin., & Virg. Georg. suppositi, fides sit penes Harduin. In omnibus autem Ovid. vulgatis editionibus legitur :

At quicumque nefas ausi, prohibente Deorum
 Numine, polluerant pontificale caput,
 Morto jacent merita, testes estote Philippi,
 Et quorum sparfis ossibus albet humus.
 Hoc opus, hæc pietas, hæc prima elementa fuerunt
 Cælaris, ulcisci iusta per arma Patrem.

Hæc impressa typis est ultima pagina ; glossam
 Ad calcem ut capias, est opus Œdipode.

At brevis a tergo triplex R corrigit index
 Auſonium, Græcum, Davidicumque simul.
 Er- Rho- Res.

ER-

ERRATA. CORRIGE.

pag. 17. MCCCVI.	DCCCVI.
55. Pythagoram antiquiorem Numam	Pythagora atiquiorem Numam
60. LM	ML
69. Pronepotes	Abnepotes
70. Atnepotes	Abnepotes
80. Adhesere	Adhæfere
113. Lactans peperat	Lactens pepererat
120. DCCC.	DCCCXX.
126. Valeria	Familia
129. Avunculi Magni	Avunculi
136. Quattaginta	Quadráginta
149. Quattiennio	Quadriennio
159. Thaidis	Najadis
173. S. in M.	S. in R.
176. Patens	Patentem
193. etsi ... jussisset	expuncto etsi jussit, isque

In Arbore invertendi duo orbes, ubi inscripti Lucius, Torquatus n. 25., & in medio locandus orbis, cui inscribenda *Lepida* nuper detecta.

Se
Cae

Se
Cae

10

C. Cae

9.
Sext
Cae

LLA CASARUM
M. C.

terum orbem
a intra cogn
m extraneis,
in truncis.
is nesciri descern

ecce macumine tangat,
et exeatque Cedros.

Mongoque labore: annusque Quirini,
nae, nec vel Caesaris ille satis.

